Türkçe Burada

4. SINIF

ONburda yayıncılık

Bu kitabın her hakkı Bilnet Matbaacılık ve Yayıncılık Anonim Şirketine aittir.
İçindeki şekil, yazı, resim ve grafiklerin yayınevinin izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

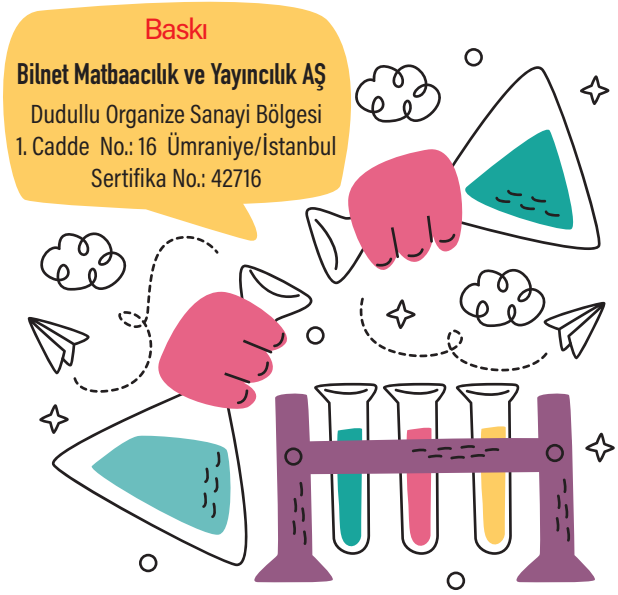

Dizgi / Grafik
Onburda Yayıncılık
Grafik Servisi

Hazırlayan
Onburda Yayıncılık
Yayın Kurulu

Baskı
Bilnet Matbaacılık ve Yayıncılık AŞ
Dudullu Organize Sanayi Bölgesi
1. Cadde No.: 16 Ümraniye/İstanbul
Sertifika No.: 42716

Dudullu Organize Sanayi Bölgesi Mahallesi
1. Cadde No.: 12 Ümraniye/İstanbul
0850 441 46 62

www.onburdayayinlari.com
e-satış: www.onburdayayinlari.com
onburdayayinlari
onburdayayinlari

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK
1881-1938

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

HARF VE HECE BİLGİSİ

Marifetli Çocuk 7
Harf 9
İnce Ünlü -Kalın Ünlü 10
Alfabetik Sıralama 12
Hece 14
Test 1 17
Bölüm Değerlendirme Test 2 19
Yeni Nesil Sorular Test 3 21

2. BÖLÜM

SÖZ VARLIĞI

Bir Korsanın Beklenmedik Macerası 23
Türkçesini Kullanalım 25
Gerçek ve Mecaz Anlamlı Sözcükler 26
Test 1 27
Terim Anlamı 29
Test 2 31
Eş Anlamlı Sözcükler 33
Test 3 35
Zıt Anlamlı Sözcükler 37
Test 4 39
Eş Sesli (Sesteş) Sözcükler 41
Test 5 43
Atasözleri 44
Deyimler 47
Test 6 49
Bölüm Değerlendirme Test 7 51
Yeni Nesil Sorular Test 8 53

3. BÖLÜM

CÜMLEDE ANLAM

Kış Mevsimi 55
Cümle Oluşturma ve Tamamlama 57
Test 1 61
Gerçek ve Hayal Ürünü İfadeler 63
Test 2 65
Sebep - Sonuç Bildiren İfadeler 66
Test 3 67
Karşılaştırma Bildiren İfadeler 68
Test 4 71
Benzetme Bildiren İfadeler 72
Test 5 73
Bölüm Değerlendirme Test 6 75
Yeni Nesil Sorular Test 7 77

4. BÖLÜM

OKUDUĞUNU ANLAMA

Uçan Kaplumbağa 79
Metin Düzeyinde 5N 1 K 81
Metne Uygun Soru Sorma 82
Hikâye Unsurları 83
Hikâye Haritası 84
Konu 85
Ana Düşünce (Ana Fikir) 86
Ana Duygu (Tema) 87
Başlık 88
Metnin Bölümleri 89
Olayların Oluş Sırası 91
Metni Tamamlama 92
Anlatım Biçimleri 93
Düşünceyi Geliştirme Yolları 94
Test 1 95
Test 2 97
Bölüm Değerlendirme Test 3 99
Yeni Nesil Sorular Test 4 101

İÇİNDEKİLER

5. BÖLÜM

GÖRSEL OKUMA

23 Nisan 103
Resim ve Fotoğraf Okuma 105
Trafik İşaret Levhaları ve Anlamları 106
Akıllı İşaretleri Okuma 107
Harita Okuma 108
Kroki Okuma 109
Tablo Okuma 110
Grafik Okuma 111
Karikatür Okuma 112
Bölüm Değerlendirme Test 1 113
Yeni Nesil Sorular Test 2 115

6. BÖLÜM

SÖZCÜK TÜRLERİ

Bu Halkalar Nereden Çıktı? 117
Varlıkları Karşılayan Sözcükler 119
Test 1 121
Hâl (Durum) Ekleri 123
Test 2 125
Varlıkların Yerini Tutan Sözcükler 127
Test 3 129
Varlıkların Özelliklerini Belirten Sözcükler 131
Test 4 133
İş, Oluş, Hareket Bildiren Sözcükler 135
İş, Oluş, Hareket Bildiren Sözcüklerde Olumluluk ve Olumsuzluk 136
İş, Oluş, Hareket Bildiren Sözcüklerde Soru 136
İş, Oluş, Hareket Bildiren Sözcüklerde Kişi 137
İş, Oluş, Hareket Bildiren Sözcüklerde Zaman 138
Test 5 139
Bölüm Değerlendirme Test 6 141
Yeni Nesil Sorular Test 7 143

7. BÖLÜM

YAZIM KURALLARI

Kübizm 145
Büyük Harflerin Kullanımı 147
Test 1 149
Kısaltmaların Yazımı 151
Test 2 153
Pekiştirmelerin Yazımı 154
Test 3 155
Sayıların Yazımı 157
Test 4 159
"de" Bağlacının ve "-de" Ekinin Yazımı 160
Test 5 161
"mi"nin Yazımı 162
"ki" Ekinin Yazımı 162
"ki" Bağlacının Yazımı 162
Test 6 164
Bölüm Değerlendirme Test 7 165
Yeni Nesil Sorular Test 8 167

8. BÖLÜM

NOKTALAMA İŞARETLERİ

Neşeli Hikâyeler 169
Nokta - Virgül 171
Test 1 173
Soru İşareti - Ünlem İşareti 175
Test 2 177
Noktalı Virgül - İki Nokta - Üç Nokta 179
Test 3 181
Kısa Çizgi - Uzun Çizgi - Eğik Çizgi 182
Tırnak İşareti - Denden İşareti - Yay Ayraç - Kesme İşareti 183
Test 4 185
Bölüm Değerlendirme Test 5 186
Yeni Nesil Sorular Test 6 188
Yanıt Anahtarı 190

MARİFETLİ ÇOCUK

Üç kadın elleri dolu pazardan dönüyorlarmış. Hepsi de kendi çocuğunu övüyormuş.

Birinci kadın "Benim oğlum çok becerikli bir çocuktur, ellerinin üzerinde dakikalarca yürüyebilir." demiş.

İkinci kadın atılmış: "Benim oğlumun sesi çok güzeldir. Herkes onun söylediği şarkılara hayrandır."

Üçüncü kadın yalnızca dinliyormuş diğerlerini. "Sen de çocuğunun kabiliyetini anlatsana." demişler. O da "Benimkinin kabiliyeti yok." demiş.

İhtiyar bir adam da kadınların arkasından yürüyormuş ve ister istemez onların konuşmalarını duymuş.

Üç kadın sokağın başına gelince durmuş. Üçü de çok yorgunmuş. Ellerindeki torbaları yere bırakmışlar. Çocukları da az ileride oynuyorlarmış. Annelerini görünce koşarak gelmişler. Birinci kadının oğlu, annesini ellerinin üstüde yürüyerek karşılamış. İkinci kadının oğlu, bir taşın üzerine oturmuş, annesinin sevdiği şarkıları söylemeye başlamış. Herkes onları neşeyle alkışlamış.

Üçüncü kadının oğlu ise annesinin yanına gelmiş. Sepeti yerden almış ve "Yardım edeyim anneciğim." demiş.

İhtiyar, dayanamayıp kadınların yanına gitmiş ve "Bence en kabiliyetli çocuk bu. Çünkü annesine yardım etmeyi yalnız o akıl etti." demiş.

Çikolata Kokulu Masallar

(Düzenlenmiştir.)

1. **Aşağıdaki görsellerden hangisi metinle ilgili değildir? İşaretleyiniz.**

2. **Aşağıdaki sözcüklerin anlamlarını sözlükten bulup bu sözcükleri cümle içinde kullanınız.**

a) becerikli: .....

cümlem: .....

b) hayran: .....

cümlem: .....

c) kabiliyet: .....

cümlem: .....

d) övmek: .....

.....

cümlem: .....

3. **Aşağıdaki soruları** "Marifetli Çocuk" **adlı metne göre yanıtlayınız.**

a) Kadınlar nereden dönüyormuş?

.....

b) Kadınların çocuklarının ne gibi özellikleri varmış?

.....

.....

c) Annelerini gören çocuklar neler yapmış?

.....

.....

.....

d) İhtiyar, neler söylemiş?

.....

.....

HARF

Konuşma ve yazı dilinde kullanılan seslerin sembollerine harf denir. Dilimizde 29 harf vardır. Bunlardan 21 tanesi ünsüz (sessiz), 8 tanesi ünlü (sesli) harftir.

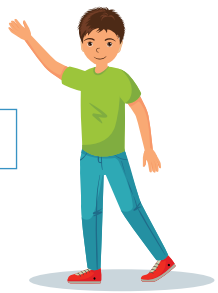
1. Arda, alfabemizdeki harfleri yazıp asmıştır ancak bazı harfleri yazmayı unutmuştur. Arda'nın unuttuğu harfleri yazınız.

ÜNSÜZ HARFLER

B	C		D	F		Ğ	H		K	L	M		P	R		Ş	T		Y	Z

ÜNLÜ HARFLER

A			İ	O		U	

2. Aşağıda verilen sözcüklerin son harfi ile yeni bir sözcük yazınız. Yazdığınız sözcüğün son harfi ile yeni sözcükler türetmeye devam ediniz. Örneği inceleyiniz.

Örnek

kitap
pırasa
askı
ışık
kasa

vazo

film

okul

3. Aşağıda harfleri eksik verilen sözcüklere uygun harfler getirerek sözcükleri tamamlayınız.

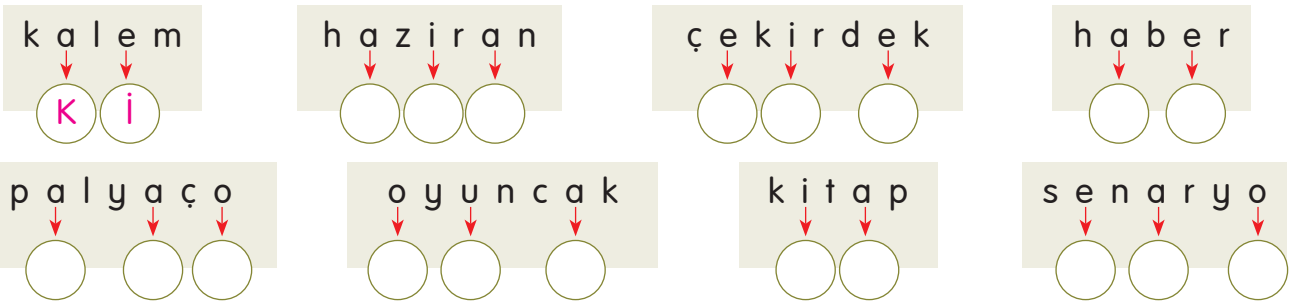
◯VİZE Z◯R◯FA KA◯AN◯İL K◯RAB◯YE

M◯RCİ◯EK B◯REY VAK◯F G◯VE◯LİK

İNCE ÜNLÜ - KALIN ÜNLÜ

Dilimizde sekiz ünlü harf vardır. Bunlardan dört tanesi kalın (a, ı, o, u), dört tanesi ince (e, i, ö, ü) ünlüdür.

1. Aşağıdaki sözcüklerde bulunan ünlülerin altına örnekteki gibi kalınsa "K", inceyse "İ" yazınız.

2. Aşağıdaki sözcüklerin ünlü harf sayılarını örnekteki gibi karşılarına yazınız.

3. Aşağıdaki sözcüklerde boş bırakılan yerleri uygun ünlü harfler getirerek tamamlayınız.

D◯ST K◯MŞ◯ R◯DY◯ B◯LG◯

R◯ZG◯R C◯V◯Z K◯N◯P◯ S◯Y◯H

ONburda yayınları

4. Aşağıdaki sözcüklerin kaç harften oluştuğunu örnekteki gibi yazınız.

pazar 5	birinci ◯	becerikli ◯	dakika ◯
sen ◯	kabiliyet ◯	sokak ◯	neşe ◯
yardım ◯	sepet ◯	yardım ◯	sepet ◯

5. Aşağıdaki tabloyu örnekteki gibi doldurunuz.

Sözcükler	Ünlü Harfler	Ünsüz Harfler
kaplumbağa	a, u	k, p, l m, b, ğ
gökkuşağı		
bisiklet		
kahvaltı		
bilgisayar		

6. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

- ☐ Alfabemizde 27 harf vardır.
- ☐ Alfabemizde 8 ünlü (sesli) harf vardır.
- ☐ Alfabemizde 21 ünsüz harf vardır.
- ☐ Alfabemizdeki 6. harf f'dir.
- ☐ Dilimizde bazı sözcükler ünlü, bazı sözcükler ünsüz harfle başlar.
- ☐ Dilimizde "ğ" ile başlayan sözcükler vardır.
- ☐ Alfabemizin son harfi z'dir.
- ☐ Dilimizdeki sesleri gösteren sembollere "harf" denir.

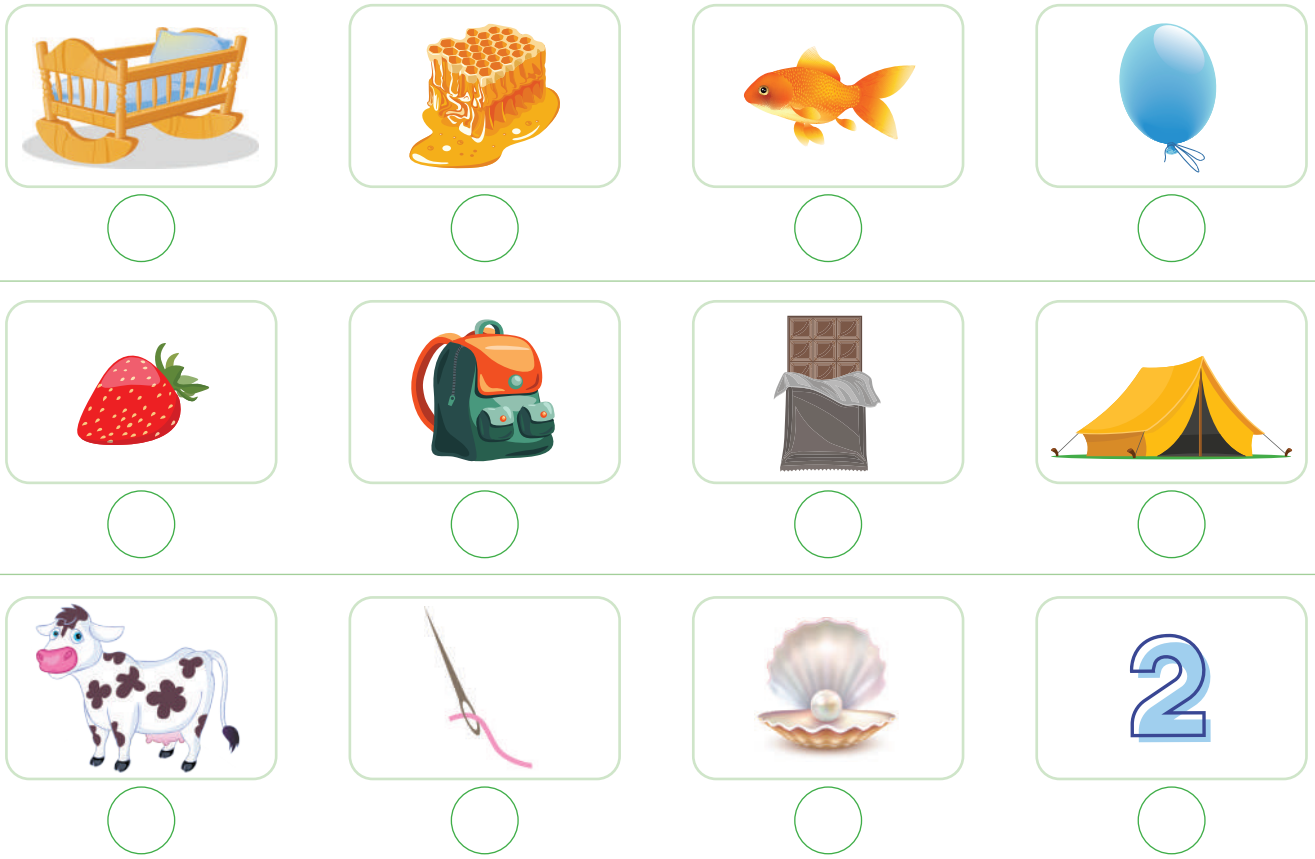
ALFABETİK SIRALAMA

Sözcüklerin sözlükteki sıralamasına "alfabetik sıralama" denir. Sözcükler, sözlüklerde sıralanırken önce ilk harfine bakılır. İlk harfi aynı olan sözcükler ikinci harflerine, ikinci harfleri de aynı olan sözcükler ise üçüncü harflerine bakılarak sıralanır.

Örnek: araba - armut - aşı - ayna

Burak - Ceyda - Deniz - Esra

1. Aşağıda verilen görselleri ifade eden kelimeleri alfabetik sıraya göre numaralandırınız.

2. Aşağıdaki sözcükleri sözlük sırasına göre örnekteki gibi sıralayınız.

Bolu ..2..	balık	orkide	çay .....
Denizli ..4..	aslan	kaktüs	su .....
Çanakkale ..3..	kedi	papatya	ayran .....
Ağrı ..1..	yılan	menekşe	gazoz .....

ONburda yayınları

3. **Aşağıda boş bırakılan yerlere örnekteki gibi alfabetik sıralamaya uygun sözcükler getiriniz.**

1 kamyon	1	1 demir	1 gaz
2 kaykay	2 suluk	2	2 göz
3 kazak	3 sütlük	3 dinozor	3 .....
1	1 lale	1 çamaşır	1 .....
2 masa	2	2 çay	2 bere
3 masal	3 limon	3	3 beyaz
1 pırasa	1 Hatay	1	1 hikâye
2	2 İstanbul	2 Büşra	2 .....
3 soğan	3	3 Ceyda	3 şiir

4. **Aşağıda verilen sözcükleri alfabetik sıraya göre yerleştiriniz.**

cezve	vazgon	jeton	gözlük	balık
eldiven	üzüm	ayna	zil	destan

1	2	3	4	5 .....
6	7	8	9	10 .....

HECE

Ağzımızın bir hareketiyle çıkan ses veya ses grubuna hece denir.

Uyarı: Heceler anlamlı birlikler olmayabilir.

1. Aşağıdaki sözcükleri örnekteki gibi hecelerine ayırınız.

Sözcükler	Heceleme
hanımeli	ha - nı - me - li
kırtasiye	
bilmece	
yarımada	
mutluluk	

Sözcükler	Heceleme
Türkiye	
İngilizce	
Keloğlan	
avokado	
yavruağzı	

2. Aşağıda karışık verilmiş hecelerle örnekteki gibi anlamlı sözcükler yazınız.

Heceleme	Sözcükler
yaç - ih - ti	ihtiyaç
fe - sa - me	
tı - kah - val	
pat - ya -pa	
ci - mu - ze	

Heceleme	Sözcükler
tı - ha - ra	
le - ke - bek	
sal - duy - gu	
ri - ta - ha	
la - as - zı - nağ	

3. Aşağıda verilen soruları "Kahverengi dallardan pembe çiçekler açtığına göre ümitsizliğe gerek yok." **cümlesine göre yanıtlayınız.**

a) Bu cümlede kaç harf kullanılmıştır? .....

b) Bu cümlede kaç hece kullanılmıştır? .....

c) Bu cümledeki en fazla hece hangi sözcüktedir? .....

d) En az heceli sözcük hangisidir? .....

e) İki heceli sözcükler hangileridir? .....

4. **Aşağıdaki tabloda verilen sözcükleri örnekteki gibi hecelerine ayırarak harf ve hece sayılarını yazınız.**

Sözcük	Heceleme	Harf sayısı	Hece Sayısı
akciğer	ak-ci-ğer	7	3
cumhuriyet			
gençlik			
laboratuvar			
karşılaşma			
mandalina			
türkü			
şekerlik			
olağanüstü			
zerdeçal			

5. **Aşağıdaki tabloda verilen hece sayılarına uygun sözcükler yazınız.**

Hece sayısı	Sözcük	Sözcük
1 hece		
2 hece		
3 hece		
4 hece		
5 hece		

6. **Aşağıdaki atasözlerini heceleyerek yeniden yazınız.**

a) Çürük tahta çivi tutmaz.

.....

b) Denize düşen yılana sarılır.

.....

c) İyilik eden iyilik bulur.

.....

d) Ağaç yaşken eğilir.

.....

7. **Aşağıdaki sözcüklerden hecelerine doğru ayrılanların başına " ", yanlış ayrılanları başına " " çiziniz.**

	ko - lon - ya
	oto - mo - bil
	ay - çi - çe - ğı
	Aze - ri - ce
	ha - dis - e

	bisk - ü - vi
	cu - mar - te - si
	fonk - si - yon
	ke - lim - e - ler
	mak - ro - me

	kar - de - len
	za- ra - fet
	şöv - al - ye
	et - kin - lik
	ter - cü - man

8. **Aşağıda boş bırakılmış kutulara uygun heceler yazarak örnekteki gibi sözcükler oluşturunuz.**

1 du var

2 şe

3 lem

4 dak

5 san ye

6 kon rans

7 lu luk

8 A ri ka

9 na do

10 cu te si

11 buz la

12 mü ba ka

13 o mo

14 kar na har

15 de za sı

16 po ti cı

9. **Aşağıda verilen hecelere yeni heceler ekleyerek sözcükler oluşturunuz.**

a

da

na

bir

man

yıl

1. İlkay Öğretmen, harf ve hece konusunu derste anlatmıştır ve tahtaya "Türkçe" sözcüğünü yazmıştır. Öğrenciler de aşağıdaki yorumları yapmışlardır.

Selim: İki heceli bir sözcüktür.

Necati: İlk hecesinde iki ünlü yan yana gelmiştir.

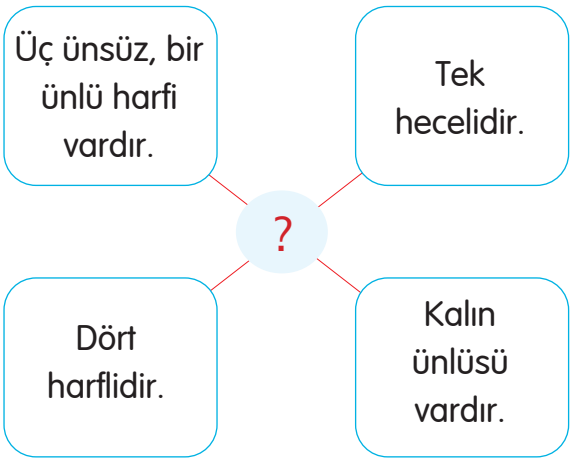
Şeyma: İkinci hecesi bir ünsüz, bir ünlü harften oluşmaktadır.

Eren: Altı harften oluşmaktadır.

Buna göre hangi öğrencinin yorumu yanlıştır?

A) Selim B) Necati
C) Şeyma D) Eren

2.

Şemada "?" ile belirtilen sözcük hangisi olabilir?

A) yurt B) kürk
C) sert D) dört

3.

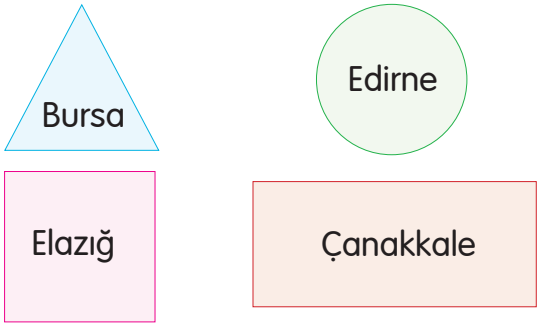

Aklıma ilk gelen sözcük sırasıyla bir ünsüz, bir ünlü, bir ünsüz harften oluşmaktadır.

Buna göre Oğuz'un aklına ilk gelen sözcük hangisi olabilir?

A) park B) ilk
C) bal D) at

4.

Hangi geometrik şeklin içinde verilen sözcük sadece kalın ünlülerden oluşmuştur?

A) B)
C) D)

5. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin hece sayısı diğerlerinden daha fazladır?**

A) domates B) enginar
C) kereviz D) salatalık

6.

"Kalem" sözcüğünün harf ve hece özelliklerini belirleyelim.

Beş harfli, iki heceli bir sözcüktür. İlk hece iki, ikinci hece üç harften oluşmuştur. Sadece kalın ünlülerden meydana gelmiştir.

Çocuklar, Asya'nın fikrine aşağıdaki tabloda açıklamaları verilen puanlardan hangisini vermeliyiz?

Puan	Açıklama
4	Harf ve hece sayısını doğru söyledi, harflerin özelliklerini doğru belirledi.
3	Harf ve hece sayısını doğru söyledi, harflerin özelliklerini yanlış söyledi.
2	Harf sayısı ve özelliklerini doğru, hece sayısını yanlış söyledi.
1	Harf özelliği doğru, hece sayısı ve özelliklerini yanlış söyledi.

Öğrencilerin öğretmenin sorusuna verecekleri doğru cevap aşağıdakilerden hangisidir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

7.

Ne mutlu Türk'üm diyene!
1 2 3 4

Yukarıdaki numaralandırılmış sözcüklerin hangisinin hece sayısı diğerlerinden daha fazladır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

8.

Cansu
Kenan
Yılmaz
Çiğdem

Yukarıdaki isimler alfabetik sıraya göre dizildiğinde ikinci isim hangisi olur?

A) Cansu B) Kenan
C) Yılmaz D) Çiğdem

9. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisi sözlükte** "kalemtıraş" **sözcüğünden sonra gelir?**

A) kalem B) kalemci
C) kalender D) kaleci

10. **Aşağıdakilerden hangisi sözlük sırasına göre <u>sıralanmamıştır</u>?**

A) tarla - tarih - tart
B) yön - yufka - yumurta
C) genel - gül - gümrük
D) el - elbet - elçi

11. demet - demir ..... demokrasi

Aşağıdaki sözcüklerden hangisini boş bırakılan yere yazarsak alfabetik sıralama <u>bozulmaz</u>?

A) dem B) demlik
C) detay D) deney

ONburda yayınları

1.

Günü gelince yavrum
1
Ne olacaksın

Dedi annem gülerek
2
Ey Türk Genci
3
Olacağım büyür büyümez

Dedim anneme
4

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

Numaralandırılmış sözcükler için hangisi söylenemez?

A) **1**→ İki hecelidir.
B) **2**→ Her hecede iki ünsüz harf vardır.
C) **3**→ Bir ünlü, bir ünsüz harf vardır.
D) **4**→ Sadece ince ünlüler vardır.

2. **Aşağıdakilerden hangisi hem harf hem hecedir?**

A) d
B) I
C) k
D) o

3. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisi hecelerine yanlış ayrılmıştır?**

A) kah - ra - man
B) mü - cad - ele
C) ye - te - nek
D) din - len - ce

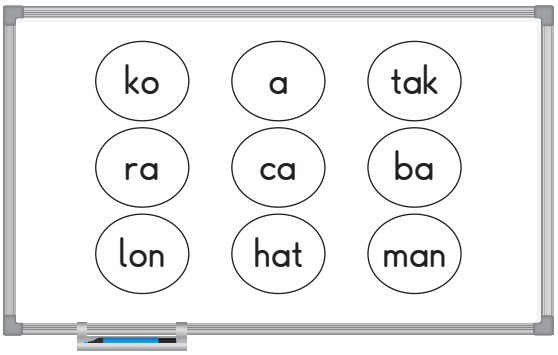
4.

Yukarıdaki görselin adı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tek hecelidir.
B) Bir ünlü harf vardır.
C) Üç ünsüz harf vardır.
D) İki ünlü harf vardır.

5.

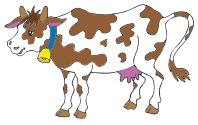
Tahtadaki hecelerle aşağıdaki sözcüklerden hangisi oluşturulamaz?

A) tarak
B) balon
C) rahat
D) kocaman

6.

Aşağıdakilerden hangisinin adının hece sayısı, yukarıdaki görselin adının hece sayısı ile özdeştir?

A)
B)
C)
D)

Ad Soyad:.....

7. **Aşağıdaki rakamlardan hangisinin hece sayısı diğerlerinden fazladır?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

8.

Pazar Listesi
yufka
pirinç
domates
biber

Bu listedeki sözcükler alfabetik sıraya göre dizildiğinde baştan ikinci sözcük hangisi olur?

A) biber B) yufka
C) sakız D) domates

9. **Aşağıdaki sözcükler alfabetik sıraya göre dizildiğinde hangisi sonda yer alır?**

A) tarih B) karpuz
C) papatya D) leblebi

10. Didem - Deniz - Derya - Demet

Yukarıda verilen sözcüklerin sözlük sıralaması aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Derya - Deniz - Demet - Didem
B) Didem - Derya - Demet - Deniz
C) Deniz - Demet - Derya - Didem
D) Demet - Deniz - Derya - Didem

11. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisi sözlükte "aile" sözcüğünden önce gelir?**

A) adil B) ayaz
C) altın D) arsa

12. saç - ... - sinema - sözlük

Üç nokta (...) ile gösterilen yere alfabetik sıraya göre aşağıdaki sözcüklerden hangisi getirilebilir?

A) süt B) solak
C) sevgi D) surat

13. Mert ile Meltem "sözcük bulma oyunu" oynamaktadır. Mert aklından dört harfli bir sözcük tutar. Meltem sözcüğü bulmaya çalışır. Meltem, tahminlerini söylemiş ama doğru sözcüğü bulamamıştır. Meltem'in tahminlerine Mert'in verdiği yanıtlar şu şekildedir.

Meltem'in Tahminleri	Mert'in Verdiği Yanıtlar
1 AYÇA	Tuttuğum sözcüğün ilk iki harfi de bu sözcükte var.
2 DANA	Tuttuğum sözcüğün son iki harfi bu sözcükte var.
3 ENİK	Tuttuğum sözcüğün bir harfi bu sözcükte var ama yanlış yerde.
4 UYKU	Tuttuğum sözcüğün bir harfi bu sözcükte var ve doğru yerde.

Buna göre Mert'in aklından tuttuğu sözcük hangisi olabilir?

A) ADAY B) AYNA
C) ANNE D) ATEŞ

1. Filiz "ev" sözcüğünün ünlü ve ünsüz harflerini "▲●" olarak sembollerle göstermiştir.

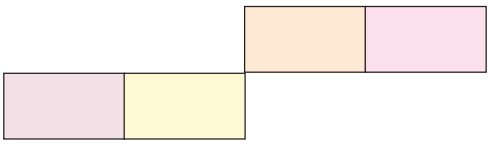
Buna göre Filiz "bir" sözcüğünü hangi sembollerle gösterir?

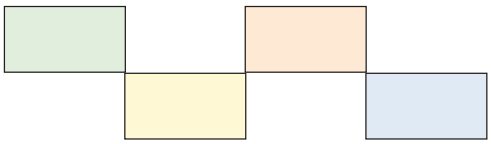
A) ▲●● B) ●▲● C) ▲●▲ D) ●●▲

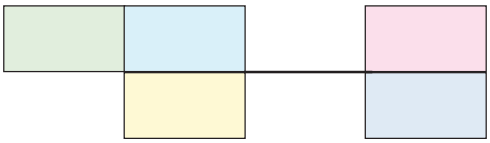
2. Tamamı kalın ünlülerden oluşan sözcüklerin bulunduğu kutular şekilden çıkarılacaktır.

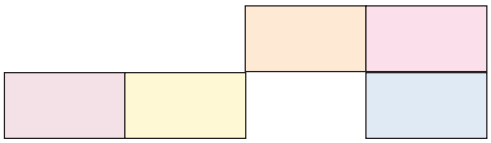
uskumru	kozalak	entelektüel	sosyoloji
raptiye	misafir	program	doküman

Buna göre, şeklin son hâli nasıl olur?

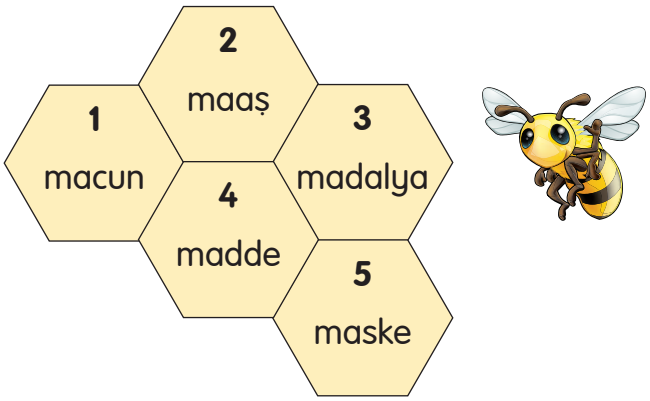
A)

B)

C)

D)

3. Sevimli arıcık sözcüklerin sözlük sıralanışına göre peteklerde ilerleyerek bal yapacaktır.

Buna göre sevimli arıcık bal yapacağı petekleri hangi sırayla gezmelidir?

A) 1 2 3 4 5 B) 5 4 3 2 1

C) 2 1 3 4 5 D) 4 2 1 5 3

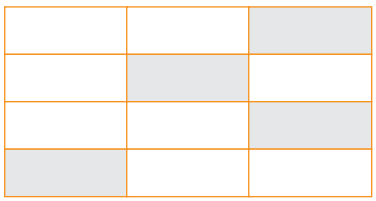
4. Ayşegül, bir oyun oynamaktadır. Oyunun kuralına göre 1. satırda tek heceli, 2. satırda 2 heceli, 3. satırda 3 heceli ve 4. satırda 4 heceli sözcüğün bulunduğu kutulara basıp, bastığı kutuları boyayarak ilerleyecektir.

1. satır →	birey	biri	bir
2. satır →	harf	balon	pastacı
3. satır →	kolye	matematik	karanlık
4. satır →	eğlenceli	laboratuvar	çarşamba

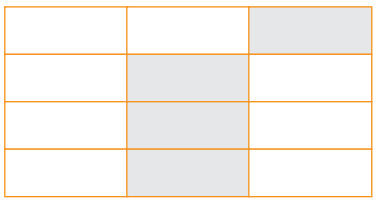

Buna göre Ayşegül doğru kutulara basarak ilerlediğinde hangi şekil elde edilmiş olur?

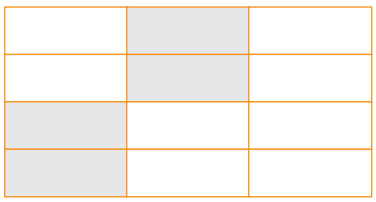
A)

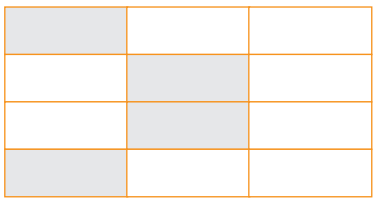
B)

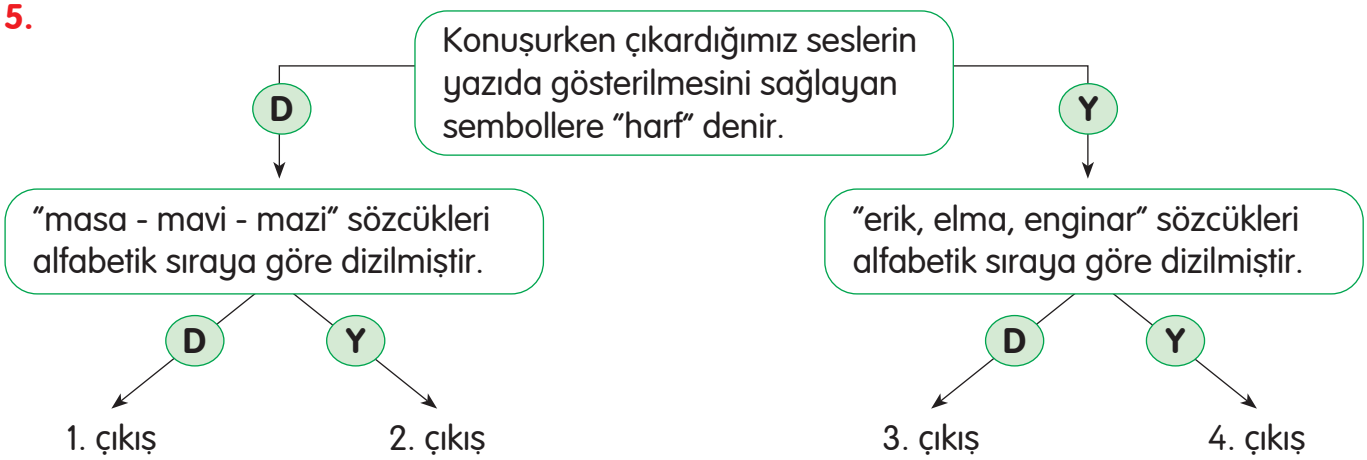
C)

D)

5.

Yukarıda yer alan ifadeler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yönünde ilerlendiğinde hangi çıkışa ulaşılır?

A) 4. çıkış B) 3. çıkış C) 2. çıkış D) 1. çıkış

BİR KORSANIN BEKLENMEDİK MACERASI

Ben, Korsan Bilge. Şu büyük geminin kaptanıyım. Geminin alabora olmaması için verdiğim mücadele sonunda küçük bir toz parçası gelip gözüme konmaz mı? Sol gözüm kıpkırmızı olmuş.

Annemde bir telaş, bir telaş... Alt tarafı küçük bir kızarıklık. Sanırsınız ki başıma çok büyük bir olay gelmiş. Bilirsiniz işte, büyükler her şeyi abartır, en ufak bir durumda "doktor, doktor" diye tuttururlar. Oysaki böyle küçük olaylar, oyun oynamanın kurallarıdır. "Tamam, doktora gidelim." dedim. E koskoca bir geminin korsan kaptanı korkacak değil ya doktordan! Cesur bir korsan için doktor da neymiş? Asıl büyüklerin bitmek bilmeyen tavsiyeleri bir sorun.

Doktora gittiğimizde doktor amca "Sakın ağlama, orayı hemen temizleyeceğim." demez mi? Ağlamak aklımın ucundan bile geçmemişti. Ama doktor amca öyle deyince "Acaba ağlasam mı?" diye içimden geçirmedim değil. "Siz o tavsiyeleri anneme verin." diyecektim ama vazgeçtim. Çünkü niyetim ortalığı karıştırmak değil. Ben bunları düşünürken doktor işini bitirmişti bile! Hop, bir damla gözüme! Bir de bant ile sarmasınlar mı gözümü?

"Ah, ah nasıl oldu bu olay böyle?" diye söylenmeye başladı annem. "Çocuklar, her şeyi oyuna çevirir anne, bilmiyorsan 'Ben de bir zamanlar çocuktum.' deme." demek istedim sonra yine vazgeçtim. "Hadi okula!" deyiverdim. "Okula mı?" dedi annem şaşkınlıkla. "Cesur korsanlar her gün okula gider." diye geçiriverdim içimden. Aynanın karşısına geçtim ve güzel bir resim çizdim sol gözümdeki bandaja. Artık maceramı arkadaşlarıma anlatmaya hazırdım. Gemimim mürettebatına yeni korsanlar almanın zamanı gelmişti. Gerçek ve cesur bir korsan nasıl olunur herkes görmeli.

Ceyda Mutlu
Lokum Dergisi
(Düzenlenmiştir.)

SÖZ VARLIĞI

1. "Bir Korsanın Beklenmedik Macerası" adlı metinde geçen aşağıdaki sözcükleri anlamlarıyla eşleştiriniz.

korsan	•	• Geminin yan yatması.
alabora	•	• Öğüt verme, yol gösterme.
kaptan	•	• Sargı ile sarma.
tavsiye	•	• Gemi yönetimiyle ilgili en yüksek görevli.
bandaj	•	• Gemilere saldıran deniz haydudu, deniz hırsızı.
mürettebat	•	• Gemi, uçak vb. taşıtlardaki görevliler.

2. Metinde geçen aşağıdaki sözcükleri harf ve hece yönünden örnekteki gibi inceleyiniz.

Sözcükler	Hece Sayısı	Ünlü Harf Sayısı	Ünsüz Harf Sayısı
alabora	4	4	3
bandaj			
kaptan			
korsan			
mürettebat			
tavsiye			

3. Aşağıdaki soruları "Bir Korsanın Beklenmedik Macerası" **adlı metne göre yanıtlayınız.**

a) Büyük geminin kaptanı kimmiş?

.....

b) Kaptanın gözüne ne olmuş?

.....

c) Kaptan annesi ile nereye gitmiş?

.....

d) Küçük kaptan içinden neler geçirmiş?

.....

.....

e) Küçük korsanın annesi niçin şaşırmış?

.....

TÜRKÇESİNİ KULLANALIM

Dilimizde, yabancı dillerden girmiş ve henüz dilimize yerleşmemiş sözcükler vardır. Bu sözcükler yerine Türkçelerini kullanmalı, dilimize sahip çıkmalıyız.

1. Aşağıda verilen sözcükleri Türkçe karşılıkları ile eşleştiriniz.

1	full	a.	yazıcı
2	free	b.	eş
3	dizayn	c.	tasarım
4	trend	ç.	eğilim
5	partner	d.	tam, dolu
6	printer	e.	serbest
7	mouse	f.	bölüm
8	departman	g.	belge
9	absürt	ğ.	fare
10	doküman	h.	saçma

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐

2. Aşağıdaki cümlelerdeki Türkçe karşılığı olan yabancı sözcük ve ifadelerin altını çiziniz. Bu sözcüklerin yerine örnekteki gibi Türkçelerini yazınız.

a) Müdürümüz bu akşam e-mail gönderecek. → e-posta

b) 2 Temmuz'a kadar dersleri on-line işledik. → .....

c) Ayşe, yarışmadan diskalifiye edildi. → .....

d) Maçın skorunu hepimiz merak ediyoruz. → .....

e) Tüm alternatifleri değerlendireceğiz. → .....

GERÇEK VE MECAZ ANLAMLI SÖZCÜKLER

Bir sözcüğün tek başınayken akla ilk gelen anlamına gerçek anlam denir.

Örnek: Çantam çok ağır. ("Ağır" sözcüğü tartıda çok çeken, hafif karşıtı anlamında kullanılmıştır.)

Bir sözcüğün gerçek anlamdan tamamen uzaklaşmış anlamına mecaz anlam denir.

Örnek: Odada ağır bir koku var. ("Ağır" sözcüğü keskin, boğucu anlamında kullanılmıştır.)

Aşağıdaki cümlelerde renkli yazılmış sözcükler gerçek anlamlı ise cümlelerin başına örnekteki gibi "G", mecaz anlamlı ise "M" yazınız.

G Camı açalım, içeri temiz hava girsin.

M Aslı'nın havasından geçilmiyor.

( ) Yanan ormanların yerine yeni ormanlar yetiştirilecek.

( ) Bu yaz tatil yapamayacağıma yanıyorum.

( ) Acı rüzgâr kuvvetle esiyor.

( ) Dedem acı biber yemeyi sever.

( ) Bütün bu olanlar bana boş geliyor.

( ) Eşyaları boş kutuya koyalım.

( ) Elimden düşünce bardak kırıldı.

( ) Sözlerinizle beni kırıyorsunuz.

( ) Adamda hiç yüz yok, ne desek utanmıyor.

( ) Güneş yüzümde lekeler bıraktı.

( ) Ali'nin şairlik damarı tuttu.

( ) Sinirden damarları şişmişti.

( ) Gemiyi iskeleye bağladı.

( ) Bu davranış beni size bağladı.

ONburda yayınları

1.

Kara günler tez geçer.
1 2 3 4

Karahan

Bu cümledeki mecaz anlamlı sözcük tabletimin şifresidir.

Buna göre Karahan'ın şifresi numaralandırılmış sözcüklerden hangisidir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

2.

Ali de masayı dağınık bırakmış.
İnce davranışınız için teşekkür ederiz.
Anlattıklarına hepimiz gülmekten kırıldık.
Hasta olduğum için okula gidemedim.

Renkli satırlarda verilen cümlelerin hangilerinde mecaz anlamlı sözcüğe yer verilmiştir?

A) B)

C) D)

3.

Büyük düşünceler yürekten doğar.
1 2 3 4

Numaralandırılmış sözcüklerden hangisi mecaz anlamlı değildir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük gerçek anlamlıdır?

A) Kemal'in yüksek hedefleri var.
B) Ahmet, kitaplarını yükseğe kaldırdı.
C) Yüksek sosyetenin en tanınmış ailelerindenmiş.
D) Onun gözü çok yükseklerde.

5. Aşağıdaki afişlerin hangisinde mecaz anlamlı sözcük vardır?

A)

HER GÜN EN AZ 30 DAKİKA KİTAP OKUYUN!

B)

GÜNDE 6 DAKİKA KİTAP OKUMAK STRESİ %68 AZALTIR!

C)

YAŞAMIN BÜTÜN RENKLERİ KİTAPLARDADIR!

D)

HER LİDER BİR OKUR OLMALIDIR!

6. Gülcan söylediklerimize <u>bozulmuş</u>.

Altı çizili sözcük için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Gerçek anlamlıdır.
B) Terim anlamlıdır.
C) Mecaz anlamlıdır.
D) Pekiştirmedir.

7.

İnci: Gerçek anlamdan tamamen uzaklaşılmış anlama mecaz anlam denir.

Esra: O hâlde mecaz anlamlı sözcüğe örnek verir misin?

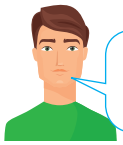

İnci: Elbette, ...
.....

Bu konuşmada boş bırakılan yere hangisi getirilebilir?

A) burada keskin bir koku var.
B) bu bıçak çok keskin.
C) keskin bir taş ile ipi kopardık.
D) dünyanın en keskin kılıcı "katana"ymış.

8.

Ticarette küçükken <u>pişmek</u> lazım.

Mehmet Bey

Mehmet Bey'in cümlesindeki altı çizili sözcükte görülen anlam olayı hangi cümlede vardır?

A) Ablamın bilgisayarı bozulmuş.
B) Yarışmada dişli bir rakibimiz vardı.
C) Selvi, ona aldığımız hediyeyi çok beğendi.
D) Bugün defter almak için kırtasiyeye gittim.

9.

Pişirdiğim yemeklere herkes <u>bayılacak</u>.

Nurhan Hanım'ın cümlesindeki altı çizili sözcükle aynı anlama gelen sözcük hangi cümlede vardır?

A) Annesinin bayıldığını görünce ne yapacağını şaşırdı.
B) Kişi bayıldığında hemen doktora başvurmalıdır.
C) Hepimiz sıcaktan bayıdık.
D) Bu elbiseye bayıldım!

ONburda yayınları

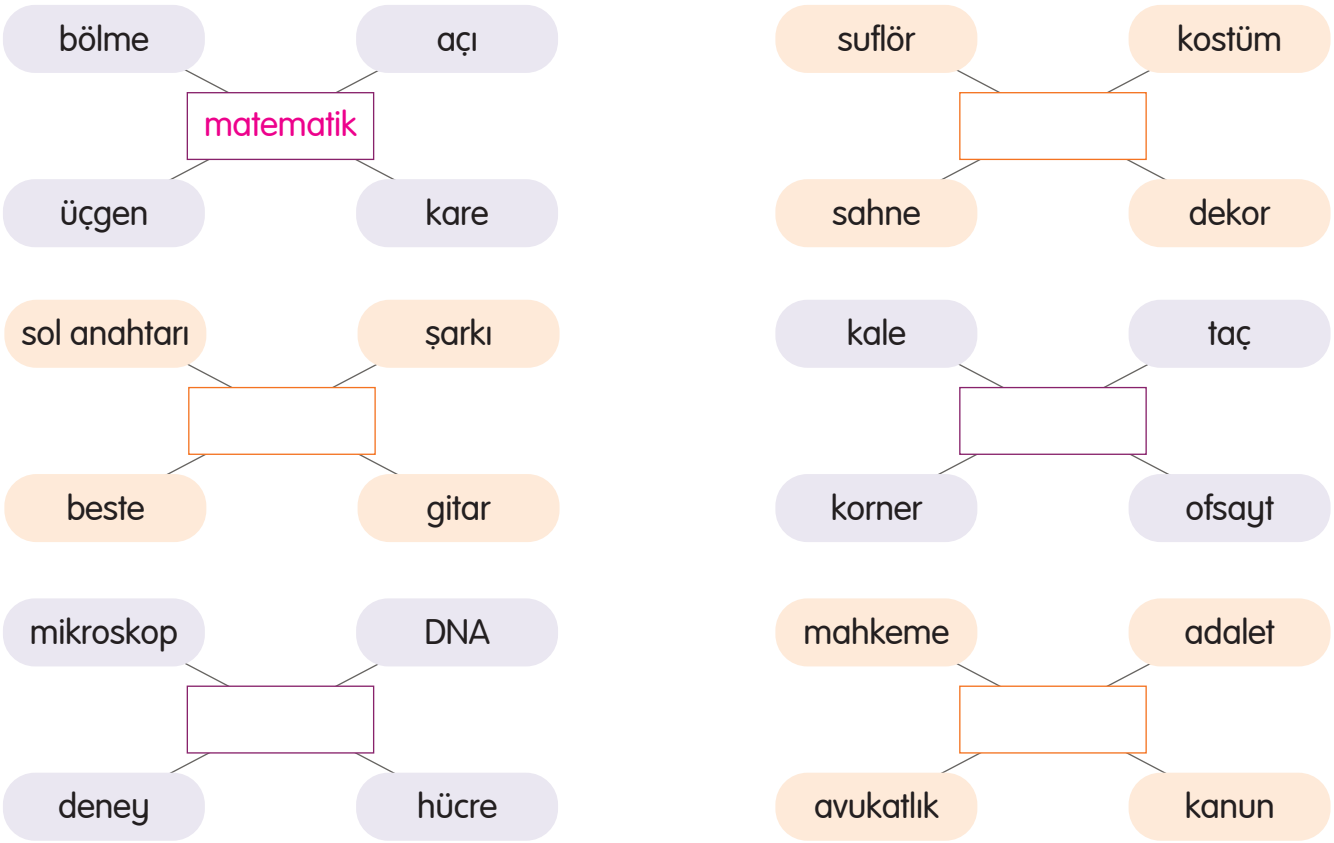
TERİM ANLAMI

Bir bilim, meslek, sanat ya da spor dalı ile ilgili sözcüklere terim denir.

Örnek: Üçgen, nota, virgül...

Uyarı: Meslek adları terim anlam olarak kabul edilmez!

1. Aşağıda verilen terimlerin hangi alanla ilgili olduğunu örnekteki gibi yazınız.

2. Aşağıdaki cümlelerde geçen terim anlamlı sözcüklerin altını çiziniz.

a) Millî futbolcu son maçta penaltı kullandı.

b) Öğretmenimiz tahtaya bir koni çizdi.

c) Doktor stetoskop ile göğsümü dinledi.

d) Derste hayvan hücrelerini öğrendik.

e) Mühendislerin kullandığı araçlardan biri de gönyedir.

f) Türkiye'nin platolarını haritada inceledik.

g) Marmara fay hattı hareketlenmeye başlamış.

h) Bugünkü maçta hiç basket atamadım.

Ad Soyad:.....

3. **Aşağıda verilen sözcükleri gerçek, mecaz ve terim anlamları ile cümlede kullanınız.**

perde

Gerçek: .....

Mecaz: .....

Terim: .....

doğru

Gerçek: .....

Mecaz: .....

Terim: .....

boğaz

Gerçek: .....

Mecaz: .....

Terim: .....

burun

Gerçek: .....

Mecaz: .....

Terim: .....

4. **Aşağıda verilen alanlar ile ilgili terimler yazınız.**

dil bilgisi → .....

coğrafya → .....

tıp → .....

resim → .....

5. **Aşağıdaki dizilerde terim anlamlı sözcükler verilmiştir. Diğerlerinden farklı bir alanla ilgili terimin bulunduğu kutuyu boyayınız.**

küme	artı	madde	çıkarma
smaç	nota	servis	pasör
mısra	kafiye	dörtlük	pusula
komedi	fırça	şövale	palet
aktör	senaryo	gönye	yönetmen

6. **Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcükler hangi anlamda kullanılmıştır? İşaretleyiniz.**

Cümleler	Gerçek Anlam	Mecaz Anlam	Terim Anlam
Şair Evlenmesi, tek perdelik bir komedidir.			
Annem akşamları perdeleri çekerdi.			
Bunu öğrenince gözümdeki perde kalktı.			
Şarkıcı, şarkıyı yüksek perdeden okuyor.			
Gözlerine perde inince, ameliyat oldu.			
İki noktadan yalnız bir doğru geçer.			
Her zaman doğruyu söyler.			
Soğuk su içtiğim için boğazım ağrıyor.			
Çanakkale Boğazı'ndan geçiyoruz.			
Hayat zor, bir evde dört boğazız.			

1. "Köprü" **sözcüğü hangi cümlede terim anlamlı değildir?**

A)
Küçüklükten beri köprü hareketi yaparım.

B)
Dişinize köprü yapmamız gerek.

C)
Güreş köprüsü boyun kaslarını geliştirir.

D)
Köprü çalışması ne zaman bitecek?

2.

▲ Sokakta oynamayı severim.
■ Tek perdelik bir komedi izledik.
● Her gün anneme yardım ederim.
★ Yurt dışına gitmek bir hayal artık.

Sembollerle gösterilmiş cümlelerin hangisinde terim anlamlı sözcük vardır?

A) ▲ B) ■ C) ● D) ★

3.

☐ Bu saatte mağazalar kapanmıştır.
☐ Futbolcular şut çalışıyor.
☐ Bir sözcüğün anlamlı en küçük parçasına kök denir.

Terim anlamlı sözcüğün bulunduğu cümleler "✓", terim anlamlı sözcüğün bulunmadığı cümleler "✗" ile gösterilecektir.

Buna göre cümlelerin işaretlemesi nasıl olur?

A) ✓ ✓ ✗
B) ✓ ✗ ✓
C) ✗ ✓ ✓
D) ✗ ✓ ✗

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamlı sözcük yoktur?**

A) Misafirler için temiz havlu çıkaralım.
B) Gitarım için akort yapıyorum.
C) La Fontaine'in fabllarını okuyorum.
D) Başlangıç meridyeni Londra'dadır.

EŞ ANLAMLI SÖZCÜKLER

Yazılışları farklı, anlamları aynı olan sözcüklere eş anlamlı (anlamdaş) sözcükler denir.

1. Aşağıdaki sözcükleri eş anlamlıları ile eşleştiriniz.

güz	• •	gayret	
meşhur	• •	sonbahar	
vatan	• •	anı	
hatıra	• •	amaç	
maksat	• •	yas	
matem	• •	yurt	
çaba	• •	doktor	
baytar	• •	son	
hekim	• •	ünlü	
akıbet	• •	veteriner	

al	• •	deva	
bellek	• •	birey	
çare	• •	hafıza	
fert	• •	kırmızı	
isim	• •	deneyim	
merhamet	• •	ad	
tecrübe	• •	acıma	
nefes	• •	uyum	
ikaz	• •	soluk	
ahenk	• •	uyarı	

2. Numaralandırılmış sözcüklerin eş anlamlılarını bulup cümlede kullanınız.

1	tayyare	2	talebe	3	muallim	4	mektep	5	nasihat
6	fayda	7	pak	8	zelzele	9	ikaz	10	hikâye

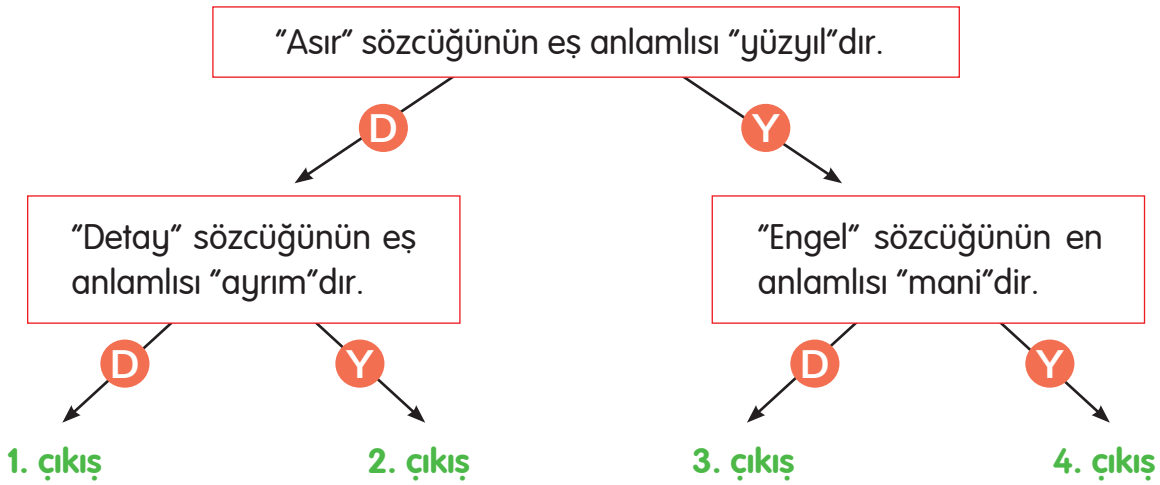
	Eş Anlamlılar	Cümle
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

3. Aşağıda verilen sözcüklerin eş anlamlılarını bulmacada bularak işaretleyiniz.

hekim - olay - vazife - şüphe - nadir - ebat - ad - sene - özlem - rehber - temiz - eser - akıl - adale - konut - özgür - yabancı

Y	A	P	I	T		S	O	N
E	V	D	O	K	T	O	R	
V	E	D	A	B	O	Y	U	T
A		K	A	S		İ	S	
K	U	Ş	K	U	İ	S	İ	M
A	H	Ü	R	G	Ö	R	E	V
	K	I	L	A	V	U	Z	
İ		H	A	S	R	E	T	Y
P	A	K		Ç	A	K		I
S	E	Y	R	E	K		E	L

4. Aşağıdaki ifadeler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yönü takip edildiğinde kaçıncı çıkışa ulaşılır?

.....

ONburda yayınları

1. Yaşam, kütüphanede kitap okumaktadır. Fakat kapı kilitlidir. Kilidi, üzerinde "eş anlamlı" sözcüklerin yazılı olduğu kilitteki anahtar açmaktadır.

Buna göre Yaşam, hangi anahtarı kullanmalıdır?

A)

B)

C)

D)

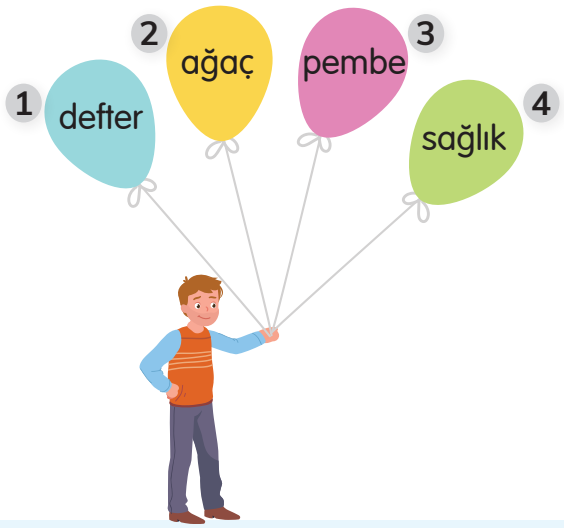
2. – Yel değirmenlerini neden dev zannediyorsun?
– Peki ya sen neden devleri yel değirmeni zannediyorsun?

Bu metindeki altı çizili sözcükler yerine sırasıyla hangi sözcükler getirilirse anlamda değişme olmaz?

A) ne - hava
B) niye - su
C) niçin - rüzgâr
D) nerede - fırtına

3. **Aşağıdaki sözcük çiftlerinden hangisinin arasında diğerlerinden farklı bir ilişki vardır?**

A) uzun - kısa
B) ev - hane
C) imkân - olanak
D) siyah - kara

4.

Baloncu, eş anlamlı sözcüğün bulunduğu balonu uçuracaktır.

Buna göre, baloncu kaç numaralı balonu uçurmalıdır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

5.
Buse

Her sonbahar yazlıktan İstanbul'a döneriz.

Buse'nin cümlesindeki altı çizili sözcüğün eş anlamlısı hangisidir?

A) ilkbahar
B) güz
C) kış
D) yaz

6. Lütfen anılarınızla birlikte çöplerinizi de götürün.
Belediye

Bu levhadaki altı çizili sözcüğün eş anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) hatıra
B) günlük
C) zaman
D) birden

7. Ne olursa olsun bu işi bitireceğim.

Bu cümledeki altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Bu ilacı mutlaka bitirmelisiniz.
B) Her şeyi yarın öğreneceğiz.
C) Hemen yemek yiyelim.
D) Bu kitapların hiçbirini okumadım.

8. Odamı üstünkörü topladım.

Bu cümledeki altı çizili sözün eş anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) gereksiz B) özenli
C) aniden D) gelişigüzel

9.

sağlık	kanıt
kundura	lisan

Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin eş anlamlısı bu tabloda yoktur?

A) delil B) sıhhat
C) söz D) ayakkabı

10. Serüven ramanlarını okumayı severim.

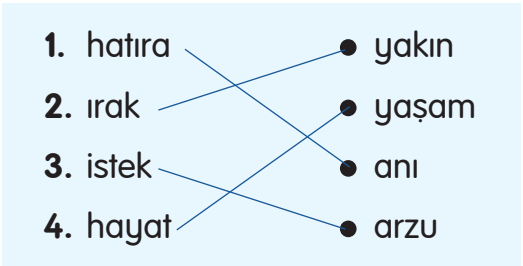
Bu cümledeki altı çizili sözcüğün eş anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) macera B) psikolojik
C) tarih D) sosyal

11. **"İhtiyar" ve "yaşlı" sözcükleri arasındaki ilişki aşağıdaki sözcük çiftlerinin hangisinde vardır?**

A) siyah - beyaz
B) güzel - çirkin
C) uzun - kısa
D) öykü - hikâye

12. Aşağıdaki sözcükler eş anlamlıları ile eşleştirilmiştir.

Kaç numaralı sözcük eş anlamlısı ile eşleştirilmemiştir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

ONburda yayınları

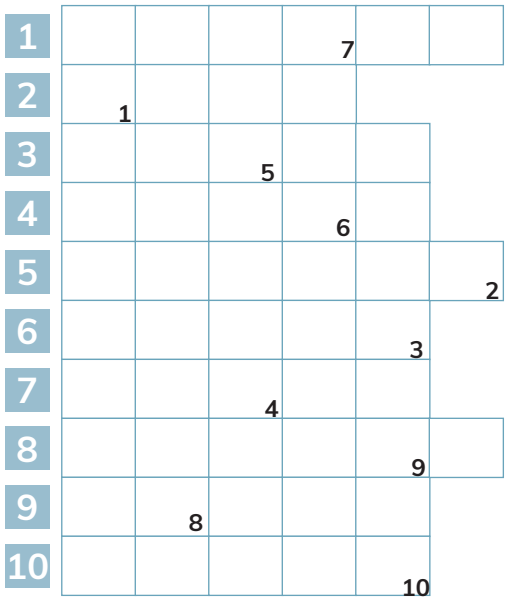
ZIT ANLAMLI SÖZCÜKLER

Anlamları birbirinin karşıtı olan sözcüklere zıt (karşıt) anlamlı sözcükler denir.

1. Numaralandırılmış sözcüklerin zıt anlamlılarını bulmacaya yazıp şifreli sözcüğü bulunuz.

1	özgürlük
2	iyi
3	zor
4	yüksek
5	ucuz

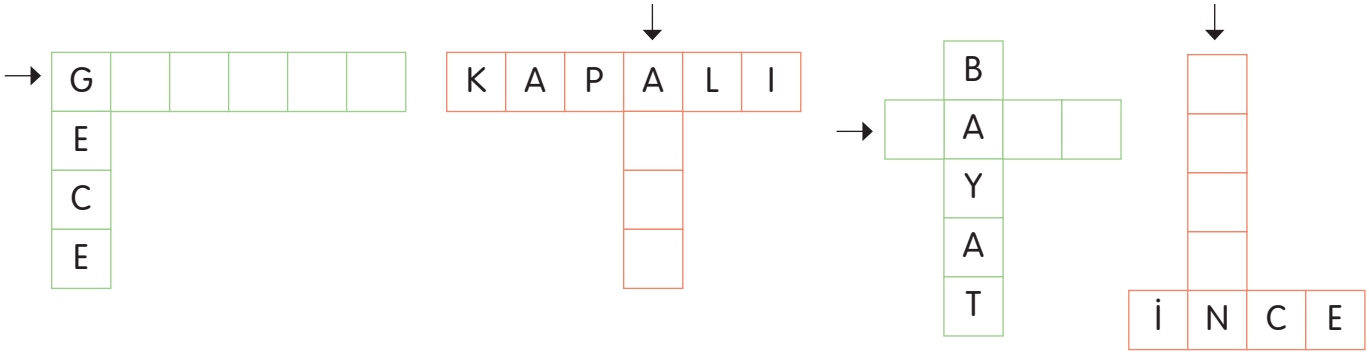
6	korkak
7	zengin
8	aynı
9	soru
10	usta

Şifreli Sözcük:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2. Aşağıdaki bulmacada verilen sözcüklerin zıt anlamlılarını boş bırakılan yerlere yazınız.

3. Aşağıdaki atasözlerini altı çizili sözcüklerin zıt anlamlıları ile tamamlayınız.

a) Akşamın işini ..... bırakma.

b) Ak koyunun ..... kuzusu olur.

c) Baca eğri de olsa dumanı ..... çıkar.

d) Aza kanaat etmeyen ..... bulamaz.

e) Çok veren maldan ..... veren candan.

f) Sabır acıdır, meyvesi ..... .

4. Aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerleri örnekteki gibi doldurunuz.

ZIT ANLAMLI SÖZCÜKLER TABLOSU

aç	tok	sıcak		dost	
bol		alt		soyut	
batı		sağ		sual	
dolu		kalın		üzgün	
geçmiş		kapalı		var	
genç		kirli		yeni	
güzel		ön		zor	
artı		iyi		çok	

1. "Ağır" **sözcüğü hangi cümlede** "hafif" **sözcüğünün karşıt anlamlısı olarak kullanılmıştır?**

A) Çocuklar ağır ağır yürüyordu.
B) Bu yıl şirkette ağır sorumluluklarım var.
C) Ondan bu kadar ağır sözler beklemiyordum.
D) Çantam o kadar ağır ki taşıyamıyorum.

2.

Söylerken ey fırtına
Sen dağlara türkünü
Çekti şubat sırtına
Eski beyaz kürkünü
Fazıl Ahmet AYKAÇ

Bu dörtlükteki altı çizili sözcüğün zıt anlamlısı hangi seçenekte verilmiştir?

A) Ak akçe kara gün içindir.
B) Kurbağa karada da suda da soluk alır.
C) Sırtına kara bir ceket almıştı.
D) Babam Kara Harp Okulu'ndan mezun olmuş.

3.

1 ve 2. sözcükler arasında eş anlamlılık ilişkisi vardır.
1 ve 3. sözcükler arasında zıt anlamlılık ilişkisi vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu bilgilere göre düzenlenmiştir?

	1. sözcük	2. sözcük	3. sözcük
A)	genç	yaşlı	ihtiyar
B)	siyah	kara	beyaz
C)	büyük	küçük	iri
D)	hızlı	yavaş	ağır

4.

AÇIK OTURUM
Gürültü Kirliliği
Konuşmacılar ve Konular
Büşra KABAL
Gürültü Kirliliğinin Zararları
Ege BÖLÜKBAŞI
Gürültü Kirliliğinin Çözüm Yolları
Sedat YILDIZ
Gürültü Kirliliğinin Sebepleri
Yağmur BAYAR
Gürültü Kirliliğinin Sonuçları

Açık oturuma katılacak konuşmacılardan hangisinin konuşma konusunda "yarar" sözcüğünün zıt anlamlısı vardır?

A) Büşra KABAL
B) Ege BÖLÜKBAŞI
C) Sedat YILDIZ
D) Yağmur BAYAR

5.

Sınavdaki sorular çok zordu.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün zıt anlamlısı hangi seçenekte verilmiştir?

A) Üstünde basit görünümlü bir kıyafet vardı.
B) Güneş, erken batmaya başladı.
C) Bu, sıradan işler her zaman oluyor.
D) Yeni adresinizi çok kolay bulduk.

6. **Aşağıdaki ikili sözcüklerden hangisinin arasında diğerlerinden farklı bir ilişki vardır?**

A) ileri - geri
B) aşağı - yukarı
C) dilek - istek
D) gece - gündüz

7. İkilemeler zıt anlamlı sözcüklerden oluşabilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamanın örneği vardır?

A) Artık eve abur cubur almıyoruz.
B) Olayı eş dost herkes duymuş.
C) Suna, gece gündüz ders çalışıyor.
D) Yalan yanlış sözlere inanmayın.

8. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisinin zıt anlamlısı vardır?**

A) Küçük sorunları büyütmeyin.
B) Ilık bir bahar rüzgârı esiyor.
C) Bu defteri sizin için sakladım.
D) Fırsat bulunca beni ara.

9.

Penguenler, karadakine göre suda hızlı hareket eder.
1
Penguenler, avını yakalamada çok ustadır.
2

lamlıları hangisinde doğru verilmiştir?

	1	2
A)	ağır	yeni
B)	yavaş	acemi
C)	kısa	tembel
D)	aheste	eski

10.

▲ Bu yapının içi de dışı kadar büyüleyici.
● Büyük ödülü kıl payı kaçırdık.
■ Aşağı yukarı on yıldır bu semtteyiz.
★ Tek isteğim sıcak bir yuva

Sembollerle gösterilmiş cümlelerin hangilerinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

A) ▲ ve ■
B) ▲ ve ★
C) ● ve ■
D) ■ ve ★

11. **Aşağıdaki sözcük çiftlerinin hangisinde farklı bir ilişki vardır?**

A) korkak - cesur
B) uzun - kısa
C) tembel - çalışkan
D) zaman - vakit

12. **Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?**

A) Çağrılmayan yere çörekçi ile börekçi gider.
B) Çalma elin kapısını, çalarlar kapını.
C) Ön tekerlek nereye giderse arka tekerlek de oraya gider.
D) Giden kağnının gölgesinde oturulmaz.

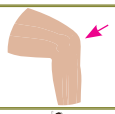
EŞ SESLİ (SESTEŞ) SÖZCÜKLER

Yazılışları aynı, anlamları farklı olan sözcüklere eş sesli sözcükler denir.

Örnek: sağ, al, ak, bağ...

Uyarı: Mecaz ve yan anlamda eş seslilik özelliği aranmaz!

1. Aşağıda verilen eş sesli sözcükleri görseldeki anlamıyla cümlede kullanınız.

Sözcük	Görsel	Cümle
at		
el		
dil		
diz		
saç		
yol		
bin		
dal		
ay		
ocak		

2. Eş sesli olan sözcükleri örnekteki gibi işaretleyiniz.

X	çay		bir		yüz		sokak		dolu		şişe
	kalem		an		su		ay		yok		kaz

3. **Aşağıdaki sözcükleri iki farklı anlama gelecek şekilde cümlede kullanınız.**

bin → .....
→ .....

yaz → .....
→ .....

aç → .....
→ .....

iç → .....
→ .....

ek → .....
→ .....

4. **Aşağıda anlamları verilen eş sesli sözcükleri bulup örnekteki gibi yazınız.**

ben → Çoğu doğuştan, tende bulunan ufak, koyu renkli leke.
→ Teklik birinci kişiyi gösteren söz.

..... → Kanın rengi, kızıl, kırmızı.
→ Bir şeyi elle veya başka bir araçla tutarak bulunduğu yerden ayırmak.
→ Aldatma, tuzak, hile.

..... → Birdenbire duyulan acı, ağrı, şaşırma vb. anlatan bir söz.
→ Dünyanın uydusu.
→ Art arda gelen iki yeni ay arasında geçen süre.

..... → Bazı nesnelere parlaklık verme, dış etkilerden koruma vb. amaçlarla sürülen saydam veya donuk vernik.
→ Varlığı veya bazı yönleri açığa vurulmak istenmeyen, gizli kalan şey.

1. Her yaz kitap yazar.

Bu cümledeki altı çizili sözcükler arasında nasıl bir ilişki vardır?

A) Eş anlamlılık
B) Zıt anlamlılık
C) Eş seslilik
D) Mecaz anlamlılık

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eş sesli sözcük vardır?**

A) Sabahları biz de yürüyoruz.
B) Her gün derslerime çalışırım.
C) Kaleci penaltıyı da kurtardı.
D) Ocak ayında karne alacağız.

3. **Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde yazılışları aynı, anlamları farklı olan bir sözcüğe yer verilmiştir?**

A) Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.
B) Komşu komşunun külüne muhtaçtır.
C) Göz görmeyince gönül katlanır.
D) Mum dibine ışık vermez.

4.

Anneciğim beni sen (1)
Ne emekle (2) büyüttün
Küçücükken elimi (3)
Tutarak (4) sen yürüttün.

Melahat UĞURKAN

Numaralandırılmış sözcüklerden hangisinin eş seslisi vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

5. **Aşağıdaki dizilerden hangisi sadece eş sesli sözcüklerden oluşmaktadır?**

A) asma - açık - il
B) yıl - bin - diz
C) dolu - süt - sarı
C) bağ - düş - bir

6.

EŞ SESLİ SÖZCÜKLER TABLOSU	
dal	sağ
yağ	sol
dolu	masa
al	kara

Hangi sözcük bu tabloda bulunmamalıdır?

A) dal B) dolu
C) sol D) masa

7.

1	2	3	4
ben	diş	ekşi	şaka

Numaralandırılmış kutuların hangisinde eş sesli sözcük vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

8.

● Dostlar ırmak gibidir
▲ Kiminin suyu az, kiminin çok
★ Kiminde elleriniz ıslanır yalnızca
■ Kiminde ruhunuz yıkanır boydan boya

Can YÜCEL

Sembollerle gösterilmiş dizelerin hangisinde eş sesli sözcük yoktur?

A) ● B) ▲ C) ★ D) ■

ATASÖZLERİ

Uzun deneyim ve gözlemlere dayanılarak söylenmiş, öğüt verici sözlere atasözleri denir.

Örnek:
- Akıl yaşta değil, baştadır.
- Balık baştan kokar.

Uyarı 1: Atasözlerinin ilk söyleyeni belli değildir.

Uyarı 2: Atasözleri kalıplaşmış sözlerdir. Atasözünü oluşturan sözcükler değiştirilemez. ya da bu sözcüklerin yeri değiştirilemez.

Uyarı 3: Atasözlerinin bazıları mecaz anlamlıdır.

Örnek:
- Minareyi çalan kılıfını hazırlar.
- Körle yatan şaşı kalkar.

Uyarı 4: Atasözlerinin bazıları hem gerçek hem mecaz anlamlıdır.

Örnek:
- Mum dibine ışık vermez.
- Ateş düştüğü yeri yakar.

Uyarı 5: Atasözlerinin bazıları sadece gerçek anlamlıdır.

Örnek:
- Akıl akıldan üstündür.
- Dost bin ise az, düşman bir ise çoktur.

1. Aşağıdaki atasözlerinden gerçek anlamlı olanların başına "G", mecaz anlamlı olanların başına "M", hem gerçek hem mecaz anlamlı olanların başına "GM" yazınız.

- ☐ Aza kanaat etmeyen çoğu bulamaz.
- ☐ Büyük balık küçük balığı yutar.
- ☐ Köpek sahibini ısırmaz.
- ☐ Huylu huyundan vazgeçmez.
- ☐ Ayağını yorganına göre uzat.
- ☐ Terzi kendi söküğünü dikemez.
- ☐ Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.
- ☐ Altın yere düşmekle pul olmaz.
- ☐ Fazla mal göz çıkarmaz.
- ☐ İki dinle, bir söyle.

2 **Aşağıdaki atasözlerini verilen sözcüklerle tamamlayınız.**

a) Çobanı olmayan koyunu ..... kapar.

b) Keskin ..... küpüne zarar verir.

c) Lafla ..... gemisi yürümez.

d) ..... umduğunu değil, bulduğunu yer.

e) Rüzgâr esmeyince ..... oynamaz.

f) Arpa unundan ..... olmaz.

g) ..... veren ağaç taşlanır.

h) Sakla ..... gelir zamanı.

ı) Damlaya damlaya ..... olur.

i) İşleyen ..... ışıldar.

yaprak	demir
göl	meyve
sirke	kurt
misafir	kadayıf
samanı	peynir

3. **Aşağıda yarım bırakılmış atasözlerini eşleştirerek tamamlayınız.**

Akılları pazara çıkarmışlar	•	•	bakmazsan dağ olur.
Araba devrilince	•	•	meyvesi tatlıdır.
Bakarsan bağ,	•	•	herkes yine kendi aklını satın almış.
Sabır acıdır	•	•	kazma kürek yaktırır.
Mart kapıdan baktırır	•	•	yol gösteren çok olur.
Ek tohumun hasını	•	•	Süleyman odur.
Mühür kimde ise	•	•	zararla oturur.
Öfkeyle kalkan	•	•	çekme yiyecek yasını.

4. Aşağıdaki atasözlerini harflerle gösterilen anlamlarıyla eşleştiriniz. Şifreli sözcüğü bulunuz.

1	Abanın kadri yağmurda bilinir.	I	Çok konuşmak doğru değildir.
2	Akıl yaşta değil, baştadır.	K	Hiçbir zaman aşırıya kaçılmamalıdır.
3	Bal demekle ağız tatlanmaz.	Ş	Yaşayabilmek, harcayabilmek için çalışıp kazanmak gerekir.
4	Çoğu zarar, azı karar.	Ö	Akıllı olmanın yaşla ilgisi yoktur.
5	Dost kara günde belli olur.	U	Gerçek dost, sıkıntılı günlerde insanı yalnız bırakmaz.
6	Emek olmadan yemek olmaz.	Ğ	Karışanı çok olan işlerden sonuç geç alınır.
7	Gelen, gideni aratır.	G	Bir şeyin gerçek değeri, ancak ona ihtiyaç duyulduğunda anlaşılır.
8	Horozu çok olan köyde sabah geç olur.	A	Beğenmediğimiz birinin yerine öyle biri gelir ki eskisini aratır.
9	İki dinle, bir söyle.	K	Sözde kalan dilek ve tasarıların iş bitiminde hiçbir etkisi olmaz.

Şifreli Sözcük:

1	2	3	4	5	6	7	8	9

DEYİMLER

Genellikle mecaz anlamlı olan, en az iki sözcükten oluşan kalıplaşmış sözlere deyim denir. Deyimler anlatıma güç ve güzellik katar.

Örnek: göz atmak, etekleri zil çalmak, ağzı kulaklarına varmak...

Uyarı 1: Atasözleri öğüt verebilir, deyimler öğüt vermez.

Uyarı 2: Deyimler genellikle "-mek, -mak" ekleri ile biter.

Uyarı 3: Deyimler, şahsa göre çekimlenebilir.

1. Aşağıda verilen deyimleri anlamlarıyla eşleştiriniz.

1	etekleri tutuşmak	◯	Öfkelenmek
2	iki ayağını bir pabuca sokmak	◯	Büyük şaşkınlık duymak
3	İçi içine sığmamak	◯	Önemsiz bir şey için bir şeye kızıp daha büyük zarara yol açacak davranışta bulunmak
4	küplere binmek	◯	İyi bir şekilde giden bir işi aşırılığa kaçıp bozmamak
5	süt dökmüş kedi gibi olmak	◯	Bir işe var gücüyle girişmeye hazırlanmak
6	bildiğini okumak	◯	Birini bir işi çabucak yapması için kişiyi zora sokmak
7	parmak ısırmak	◯	Kabahatini bilerek ses çıkarmamak
8	tadında bırakmak	◯	Kim ne derse desin, canı istediği gibi davranmak
9	pire için yorgan yakmak	◯	Birini herhangi bir konu hakkında defalarca uyarmaktan sıkılmak
10	kulak misafiri olmak	◯	Çok özlemek
11	burnunda tütmek	◯	Çok sevinmek
12	dilinde tüy bitmek	◯	Çok telaşlanmak
13	paçaları sıvamak	◯	Yanında konuşulan bir şeyi konuşmaya katılmadan dinlemek

2. Aşağıdaki cümlelerde geçen deyimlerin altını çiziniz.

1. Lütfen, sözlerime kulak verin.
2. Babası bisiklet alınca etekleri zil çaldı.
3. Mustafa Kemal Atatürk'ün izinden yürüyoruz.
4. Havanda su dövüyoruz, bu iş sonuçlanamayacak.
5. Kerem burnundan soluyor, yanına yaklaşmayalım.
6. Tüm bu olanların yanında senin anlattığın devede kulak kalır.
7. O kadar korktuk ki dizlerimizin bağı çözüldü.
8. Eli kulağında, birazdan kapı çalar.
9. Sabaha kadar gözümü kırpmadan babamı bekledim.
10. İstediğim elbiseyi alamayınca hevesim kursağımda kaldı.

3. Aşağıda verilen deyimleri konuları ile eşleştiriniz.

1	eli açık olmak	☐	eğitim
2	turp gibi olmak	☐	ilgisizlik
3	mektep görmüş olmak	☐	cömertlik
4	akla karayı seçmek	☐	sağlık
5	sırt çevirmek	☐	sıkıntı

4. Aşağıda eksik bırakılan deyimleri tamamlayınız. Bu deyimleri cümlede kullanınız.

1. açık kapı .....

Cümlem: .....

2. bindiği dalı .....

Cümlem: .....

3. ağzıyla kuş .....

Cümlem: .....

4. göz gözü .....

Cümlem: .....

5. ekmeğine yağ .....

Cümlem: .....

1.

Şebnem: Deyimler, bir olayı ya da durumu etkileyici şekilde anlatmamızı sağlar.

Ece: O hâlde deyime örnek verir misin?

Şebnem: ....

Aşağıdakilerden hangisi Şebnem'in Ece'ye vereceği cevaplardan biri olamaz?

A) kulak kabartmak
B) göz kulak olmak
C) kulağı ağrımak
D) kulak misafiri olmak

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim anlamına uygun kullanılmamıştır?**

A) Derslerde öğretmenlerimizi can kulağı ile dinlemeliyiz.
B) Soru o kadar kolaydı ki çözerken göbeğim çatladı.
C) O kadar dil döktüm yine de beni dinlemedi.
D) Bugünkü toplantıya iki dirhem bir çekirdek geldi.

3. **Aşağıdaki atasözlerinden hangisi öğüt vermez?**

A) Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.
B) Güvenme varlığa, düşersin darlığa.
C) Az söyle, çok dinle.
D) İyilik yap, denize at.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim açıklamasıyla verilmiştir?**

A) Onun ağzını arayalım, belki bir şeyler biliyordur.
B) Yemekleri görünce ağzımız sulandı.
C) Ağzımız yandı bir kere, daha dikkatli oluruz.
D) Hiç sır saklayamıyorsun, ağzında bakla ıslanmıyor.

5. Nur Öğretmen 4/A sınıfını dört gruba ayırmıştır ve öğrencilerinden bir deyim, bir atasözü örneği vermelerini istemiştir.

1. Grup	2. Grup
• iki ayağını bir pabuca sokmak • ağzı kulaklarına varmak	• dağdan gelip bağdakini kovmak • Topalla gezen aksamak öğrenir.
3. Grup	**4. Grup**
• baklayı ağzından çıkarmak • Damlaya damlaya göl olur.	• küplere binmek • Bugünün işini yarına bırakma.

Buna göre hangi grup yanlış örnek vermiştir?

A) 1. Grup
B) 2. Grup
C) 3. Grup
D) 4. Grup

6.

- ● Anonimdirler.
- ▲ Mastar hâlindedirler.
- ■ Kalıplaşmış sözlerdir.
- ★ Mecaz anlamlı olabilirler.

Sembollerle gösterilmiş bilgilerden hangileri deyim ve atasözleri için ortak değildir?

A) ● B) ▲ C) ■ D) ★

7.

Sorular	Mecaz anlamlı mı?	Mastar hâlinde mi?	Öğüt veriyor mu?
?	Evet	Evet	Hayır

Bu tablodaki soru ve cevaplara göre "?" ile gösterilen yere hangisi getirilmelidir?

A) Atasözü B) Özdeyiş
C) Pekiştirme D) Deyim

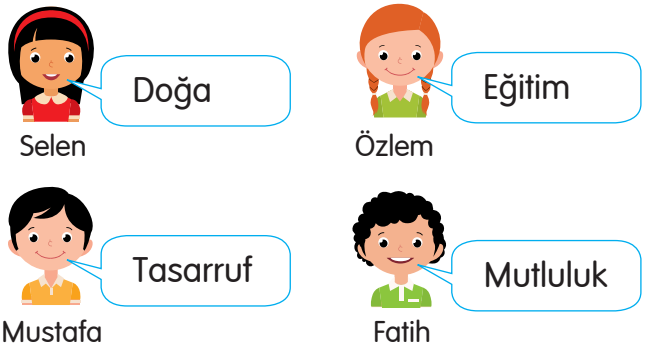
8.

İlk söyleyeni belli değildir. → Kalıplaşmış cümlelerdir. → Uzun deneyim ve gözlemler sonucu oluşmuşlardır.

Bu diyagram için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisi olur?

A) Atasözleri
B) Pekiştirmeler
C) Özdeyişler
D) Deyimler

9. Sınıflar arası bilgi yarışmasında "Ağaç yaşken eğilir." atasözünün konusu sorulmuştur. Öğrenciler şöyle yanıtlamıştır:

Buna göre soruyu hangi öğrenci doğru yanıtlamıştır?

A) Selen B) Özlem
C) Mustafa D) Fatih

10. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi sadece gerçek anlamlıdır?

A) Ayağını yorganına göre uzat.
B) Minareyi çalan kılıfını hazırlar.
C) Rüzgâr eken fırtına biçer.
D) Çok konuşan çok yanılır.

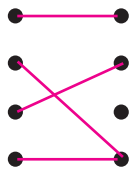
11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "bir şeyi çok söylemekten usanmak" **anlamında bir deyim vardır?**

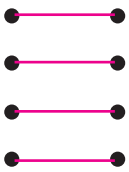
A) O kızın ağzı var, dili yok.
B) Uzun zaman sonra o da dile geldi.
C) Bu yaz bu şarkı dillere destan oldu.
D) Aynı şeyi defalarca anlatmaktan dilimde tüy bitti.

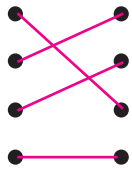
1.

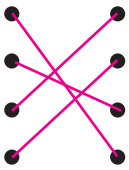
• çaba	• bilgin
• esir	• özen
• âlim	• tutsak
• ihtimam	• gayret

Yukarıdaki sözcüklerin eş anlamlarıyla eşleştirilmiş şekli hangi seçenekte verilmiştir?

A)

B)

C)

D)

2.

Nilay: Ee, ne demişler, üzüm üzüme baka baka kararır. Tabii ki sana benzeyeceğim.

Emine: Evet,.....
.....

Bu konuşmaya göre Emine hangi atasözünü söylemelidir?

A) Mum, dibine ışık vermez.
B) Arkadaşını söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim.
C) İnsan yedisinde ne ise yetmişinde de odur.
D) Terzi kendi söküğünü dikemez.

3. "Dolu" **sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçek anlamıyla kullanılmamıştır?**

A) Su ile dolu bir şişe masada duruyor.
B) Dolu olan sepeti kenara koyunuz.
C) Böyle dolu insanlara ihtiyacımız var.
D) Kilerdeki kutuların hepsi dolu.

4. **Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?**

A) Sakla samanı gelir zamanı.
B) Çalma elin kapısını, çalarlar kapını.
C) Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.
D) Tok açın hâlini anlamaz.

5.

Öğretmen: Uzun deneme ve gözlemlere dayanılarak söylenmiş, halka mal olmuş, öğüt verici sözlere "atasözü" denir. Atasözlerine örnek verir misin?

Cenk: .....
.....

Cenk, aşağıdakilerden hangisini söylerse yanlış örnek vermiş olur?

A) Kulağına küpe olmak
B) Öfke, baldan tatlıdır.
C) Tatlı dil, yılanı deliğinden çıkarır.
D) Bakarsan bağ, bakmazsan dağ olur.

6. **Aşağıdaki deyimlerden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?**

A) ağzı laf yapmak → Güzel inandırıcı, söz söyleme yeteneği olmak.
B) etekleri zil çalmak → Telaşlanmak.
C) barut kesilmek → Çok öfkelenmak.
D) dilinde tüy bitmek → Sık sık söylemekten bıkmak.

7.

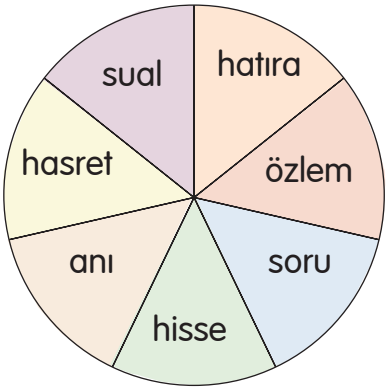
Yukarıdaki masal kahramanlarından hangisi eş anlamlı sözcük çiftine örnek vermiştir?

A) Pinokyo
B) Rapunzel
C) Kırmızı Başlıklı Kız
D) Keloğlan

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük terim anlamlıdır?**

A) Matematik dersinde karenin alanını bulmayı öğrendik.
B) Hasta olduğum için arkadaşıma gidemedim.
C) İnsanlar boş zamanlarında televizyon izliyor.
D) Kara haber tez duyulur.

9.

"Eş Anlamlı Sözcükler Çarkı"**nda sözcükler eş anlamlılarıyla eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?**

A) sual
B) özlem
C) anı
D) hisse

10. Ne tatlı bir bebek!

Bu cümledeki altı çizili sözcük için hangisi söylenebilir?

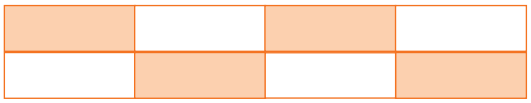
A) Gerçek anlamlıdır.
B) Mecaz anlamlıdır.
C) Terim anlamlıdır.
D) Yan anlamlıdır.

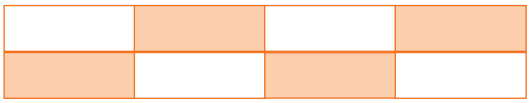
ONburda yayınları

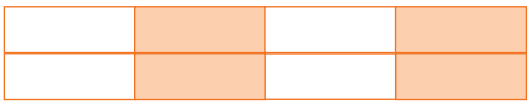
1.

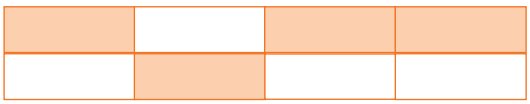
piknik	üçgen	sıcak	virgül
şapka	meridyen	bardak	dekor

Yukarıdaki tabloda terim anlamlı sözcüklerin olduğu kutucuklar boyandığında tablonun görünümü nasıl olur?

A)

B)

C)

D)

2. Aşağıdaki bulmacada zıt anlamlısı olan sözcüklerin üzerini soldan sağa doğru çiziniz. Kalan harfleri şifre kutusuna yazınız.

Bulmacanın Yönü: Soldan Sağa

A	Ç	I	K	U	
	K	A	R	A	Z
A	L	Ç	A	K	A
K	B	A	Y	A	T

ŞİFRE

Bu yönergeye göre şifredeki sözcüğün zıt anlamlısı hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A) UZAK B) YAKIN C) İLERİ D) GERİ

3. Anagram, bir sözcükteki harflerin yeri değiştirilerek elde edilen yeni sözcüktür. Örneğin "orman, roman" sözcükleri birbirinin anagramıdır.

Bu bilgiye göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde birbirinin anagramı olan sözcükler kullanılmıştır?

A) Seçil, her zaman iç sesini dinler.

B) Küçükken sana da sanal bebek almışlar mıydı?

C) Keşke ekşili bir çorba olsa da içsek.

D) Ahmet Efendi, Define Adası adlı kitabı almış mı?

4. Aşağıda verilen sözcükler ve semboller arasında bir bağlantı vardır.

cümle - tümce ⟶

var - yok ⟶

Bu anlam ilişkisine göre aşağıdaki sözcükler hangi sembollerle eşleştirilmelidir?

hızlı - yavaş	dil - lisan	aşağı - yukarı	detay - ayrıntı

A)

B)

C)

D)

KIŞ MEVSİMİ

Bir çiftçi, kış mevsiminin habersiz gelişinden sürekli yakınıyormuş. Karları görünce çok kızar "Ey zalim kara kış! Sen mevsimlerin en çirkinisin! Habersizce gelip işlerimi yarım bıraktırıyorsun. Bari geleceğini önceden haber ver." dermiş. Oysa çiftçi çok da haklı değilmiş çünkü sürekli olarak "Nasıl olsa havalar henüz sıcak." diyerek işlerini ağırdan alıyormuş.

Bir gün yine söylenirken "Yeter artık!" diye bir ses duymuş. Çiftçi sağa sola baktığı hâlde sesin geldiği yeri bulamamış. Daha bir kulak kabartmış. "Bak arkadaş!" diyormuş güçlü bir ses. "Bıktım senin şikâyetlerinden. Tembelliğinden işlerini yetiştiremiyor sonra da beni suçluyorsun. Hiç iyimser değilsin. Beni rahatsız ettiğin yetmiyormuş gibi kendini ve çevreni de mutsuz ediyorsun. Her sonbahar birkaç haberci yollayıp geleceğim zamanı bildiriyorum. Ama senin bunları gördüğün mü var? Önümüzdeki sonbahar yine haberciler yollayıp geleceğim zamanı bildireceğim. Onları görmeye çalış.". Çiftçi duyduklarına çok sevinmiş.

İlkbahar bitmiş. Sonra yaz da gelip geçmiş. Sonbahar gelince çiftçi, kış mevsiminin habercilerini beklemeye başlamış. Ancak beklediği haberciler bir türlü gelmek bilmiyormuş. Bir sabah kalktığında her yerin karlarla kaplı olduğunu görünce "Hani sen gelmeden önce habercilerin gelecekti? Kara ve zalim olduğun kadar bir de sözünde durmayan birisin sen!" derken kış mevsimi gürlemiş: "Şimdi beni iyi dinle. Söz verdiğim gibi gelmeden habercilerimi gönderdim ama sen dikkatsiz biri olduğun için onları göremedin. Dört hafta kadar önce karşıdaki dağın zirvesine yağdırdığım kar aslında bir haberciydi. Yaşlı bir insanın kırlaşmış saçları gibiydi dağın tepesi. Keşke gelmekte olduğumu fark etseydin de tedbirini alsaydın. Aradan birkaç gün geçtikten sonra da dağın zirvesine çok, gövdesine ise daha az yağdırdım karlarımı. Ama sen yine anlamadın. Her gün dağın biraz daha aşağısına gönderdim karlarımı. Havayı ise her gün biraz daha soğuttum. Gönderdiğim haberciler aslında 'Bak geliyoruz.' diyorlardı."

Çiftçi sonunda yaptığı hatayı geç de olsa anlamış. Başını önüne eğip içeri girerken "Ah benim akılsız kafam! Kış mevsiminin gönderdiği habercileri nasıl da anlamadım?" demiş.

Mehmet VURAL
Ev ve Sınıf Etkinlikleri Antolojisi

1. "Kış Mevsimi" adlı metinde geçen aşağıdaki sözcükleri anlamlarıyla eşleştiriniz.

çiftçi	o	o Doruk
iyimser	o	o Önlem, hazırlık
söylenmek	o	o Geçimini toprağı ekerek sağlayan
tedbir	o	o Acımasız ve haksız davranan
zalim	o	o Çıkışmak, azarlamak, eleştirmek
zirve	o	o Genellikle her düşünce ve işi iyi olarak değerlendiren.

2. "Kış Mevsimi" adlı metinde geçen aşağıdaki deyimlerin anlamlarını deyimler sözlüğünden bulunuz ve deyimleri cümle içinde kullanınız.

içi rahat etmek : .....

cümlem : .....

işini ağırdan almak : .....

cümlem : .....

kulak kabartmak : .....

cümlem : .....

3. Aşağıdaki soruları "Kış Mevsimi" adlı metne göre yanıtlayınız.

1. Çiftçi neyden şikâyet ediyormuş?

.....

2. Çiftçi, kış ile ilgili düşüncelerinde haklı mıdır? Neden?

.....

3. Kışın nasıl bir sesi varmış?

.....

4. Kış, çiftçiye neler demiş?

.....

.....

5. Kış, çiftçiye habercilerini göndermiş mi? Kışın habercileri nelerdir?

.....

6. Metinde geçen hayal ürünü ifadeleri belirleyiniz.

.....

CÜMLE OLUŞTURMA VE TAMAMLAMA

Verilen bir cümlede eksik bırakılan yerlerin, anlam bütünlüğünü sağlayacak şekilde doldurulmasına cümle tamamlama denir.

Sözcükleri karışık olarak verilen bir cümlenin anlamlı ve kurallı hâle getirilmesine cümle oluşturma denir. Kurallı bir cümlede iş, oluş, hareket bildiren sözcük sonda bulunur.

Uyarı 1 : Anlamlı ve kurallı bir cümle oluştururken önce yüklem belirlenmelidir.

Uyarı 2 : Cümle oluştururken yüklem olabilecek birden fazla sözcük varsa mantıksal akışa dikkat edilmelidir.

1. Aşağıdaki cümleleri mantıksal akışa dikkat ederek tamamlayınız.

a) Bulaşıcı hastalıklara karşı ..... olmalıyız.

b) Hayatta başarıya ..... ulaşılır.

c) Bir insanı mutlu etmek için .....

ç) Yağmur sesi, toprak kokusu .....

d) İnsan istediği hedefe vardığı zaman .....

e) Planlı çalışırsanız .....

f) Hatalarımın farkına vardığım için .....

g) Uyandığımızda .....

ğ) Okuldan döner dönmez .....

h) Kış mevsimi, en .....

ı) Küçük iyilikler yapmak .....

i) Okuma alışkanlığı kazanmamış .....

j) Güzel konuşma becerisi .....

k) Şiir, insanın duygularına .....

l) Sorumluluklarımızı yerine getirmezsek .....

2.

mücadele	kitap	boş	okuma	yolcu	loş
gülümseme	genç	sabırlı	fırsatları	trafik	amacına

Yukarıda verilen sözcüklerle boş bırakılan yerleri tamamlayınız.

a) Sanatçılar, başarılarını ..... bir çalışmaya borçludur.

b) Eserlerdeki akıcılık, ...isteğini artırır.

c) Başarısızlığın üstesinden gelebilmek için .....etmeliyiz.

ç) .....okuyan çocuklar daha başarılı olur.

d) Kazaların çok oluşu ..... kurallarına uyulmamasından kaynaklanıyor.

e) Hayattan zevk almayı bilen kişiler .....kalır.

f) ..... yaşam süresini uzatır.

g) İnsanlar, ellerine geçen .....iyi değerlendirmelidir.

ğ) Dünyanın en büyük ..... gemisi Titanic'tir.

h) Vaktimizi ..... işlerle harcamak, bize hiçbir yarar sağlamaz.

ı) ..... ışıkta okumak göze zararlıdır.

i) Sabredenler elbet ..... ulaşır.

3. Aşağıdaki cümlelerden anlamlı ve kurallı olanları X ile işaretleyiniz.

a) ☐ Fırındaki börekler pişti.

b) ☐ Sırılsıklam olduk yağmurda.

c) ☐ Karşılıklı kahve içelim.

ç) ☐ Yavaş yavaş yudumladı çayını.

d) ☐ Boş alana kurduk çadırımızı.

e) ☐ Akşama misafir gelecek.

f) ☐ Hiç yorulmadık bugün.

g) ☐ Bugün okula gelemedi Ebru.

ğ) ☐ Bütün çiçekleri suladım.

h) ☐ Annem gömlekleri ütülüyor.

4. **Aşağıdaki her bir sütundan birer sözcük seçerek örnekteki gibi cümleler oluşturunuz.**

Anneme	tüm sınıf	hepimizi	etmelidir
Yarın	bahçeden	pikniğe	sarmıştı
Sınav	birbirlerine	papatya	gideceğiz
İnsanlar	heyecanı	yardım	topladım
Paragraf	malzemesi	düşünce	ve fırçadır
Ressamın	en küçük	boya	birimidir

5. **Aşağıdaki devrik cümleleri kurallı hâle getirerek örnekteki gibi yeniden yazınız.**

1. Önemli oksijen kaynağımızdır ormanlar.

Ormanlar, önemli oksijen kaynağımızdır.

2. Kitap okurum her akşam bir saat.

.....

3. Sesimizi iyi ayarlamalıyız konuşurken.

.....

4. Herkes, saygı duymalıdır sanata ve sanatçıya.

.....

5. Kimse güvenmez yalan söyleyenlere.

.....

6. Babamla birlikte izliyoruz final maçını.

.....

CÜMLEDE ANLAM

6. Aşağıda karışık verilmiş sözcüklerle örnekteki gibi anlamlı ve kurallı cümleler oluşturunuz.

a) olmadan | yemek | olmaz | emek

Emek olmadan yemek olmaz.

b) haklıdır | her | müşteri | zaman

c) Türkiye gibi | var mı | dünyada | güzel ülke

ç) yazmak | zordur | hikâye | iyi

d) sayesinde | kalkındı | aydınların ışığı | millet

e) aldıkça | nefes | vardır | ümit

f) geçer | başarının | okumaktan | yolu

g) ortaya çıkmıştır | ilk insanla | güzel sanatlar | birlikte

ğ) harfle | cümleler | başlar | büyük

h) çok | kirlendi | Marmara Denizi | son yıllarda

1. 1. müzik
2. asla
3. yürüyüş
4. dinlerim
5. yaparken

Numaralandırılmış sözcüklerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulduğunda kaç numaralı sözcük kullanılmaz?

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

2. Mutlu olalım diye .....

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanamaz?

A) elinden geleni ardına koyma.
B) bize çikolata almış.
C) çok uğraşıyor.
D) bizi yalnız bırakmıyor.

3. 1. sanatçının
2. insanlar
3. değerini
4. gerçek
5. bilmiyor

Numaralandırılmış sözcüklerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulduğunda sondan ikinci sözcük hangisi olur?

A) 2. sözcük B) 3. sözcük
C) 4. sözcük D) 5. sözcük

4. ▲ baldan
● bedava
■ tatlıdır
★ sirke

Sembollerle gösterilmiş sözcüklerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulduğunda hangisi sonda olur?

A) ▲ B) ● C) ■ D) ★

5. 1. beğenileri
2. birbirine
3. insanların
4. uymaz

Numaralandırılmış sözcüklerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturmak için sözcükler nasıl sıralanmalıdır?

A) 3 - 4 - 2 - 1
B) 4 - 1 - 3 - 2
C) 2 - 1 - 4 - 3
D) 3 - 1 - 2 - 4

6. ..... başarı merdivenlerini elleri cebinde çıkmamıştır.

Bu cümlenin başına aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Herkes
B) Hiç kimse
C) Biz
D) Birtakım

7.

Özgü

Arkadaş dediğin senin gibi düşünür, ...

Özgü, cümlesini hangisiyle tamamlayabilir?

A) senin gibi yaşar.
B) senden farklı konuşur.
C) sizin gibi başarılı olur.
D) iyi gününde yanında olurlar.

8. Rengin, olayları abartarak anlatır,
.....

Bu cümle aşağıdakilerin hangisiyle <u>tamamlanamaz</u>?

A) her şeyde ölçüyü kaçırır.
B) bizi can kulağı ile dinler.
C) her şeye bire bin katar.
D) pireyi deve yapar.

9. Aşağıdakilerden hangisi kurallı bir cümledir?

A) Bu şiiri okumuştum daha önce.
B) Daha önce okumuştum bu şiiri.
C) Okumuştum bu şiiri daha önce.
D) Bu şiiri daha önce okumuştum.

10. ● yapılan araştırmalara göre
▲ sayısız fayda sağlıyor
★ son yıllarda
■ çınar ağacının yaprakları

Sembollerle gösterilmiş sözcük öbekleriyle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulduğunda başa hangisi gelir?

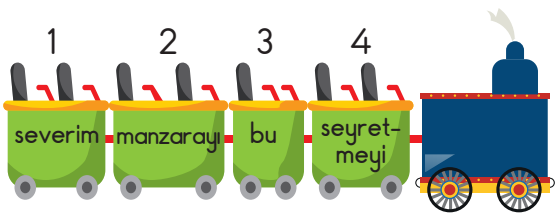
A) ▲ B) ● C) ■ D) ★

11. 1. evinin önünü
2. tertemiz olur
3. her insan
4. bütün şehir
5. süpürse

Numaralandırılmış sözcükler nasıl sıralanırsa anlamlı ve kurallı bir cümle oluşur?

A) 5 - 3 - 1 - 2 - 4
B) 3 - 1 - 5 - 4 - 2
C) 2 - 1 - 3 - 5 - 4
D) 1 - 4 - 3 - 5 - 2

12.

Anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturmak için vagonlar nasıl sıralanmalıdır?

A) 3 - 2 - 4 - 1
B) 1 - 3 - 2 - 4
C) 3 - 2 - 1 - 4
D) 4 - 2 - 3 - 1

GERÇEK VE HAYAL ÜRÜNÜ İFADELER

Gerçekleşmesi mümkün olan olayları anlatan cümlelere gerçek ifadeler, gerçekleşmesi mümkün olmayan, tamamen zihinde canlandırılan olayları anlatan cümlelere hayal ürünü ifadeler denir.

Örnek : Arkadaşım bize el salladı. (gerçek ifade)

Kelebekler bize el salladı. (hayal ürünü ifade)

1. Aşağıdaki şiirlerden hayal ürünü ifade içerenleri işaretleyiniz.

☐ a) Bunca insanı taşımaktan
Yorulmaz mı dünyanın kolları?
Uykusu gelince uyumaz mı?
Sabahleyin yüzünü yıkamaz mı?
Çiğdem SEZER

☐ b) Bütün çocuklar
Yokluk bilmesinler
Et, şeker, süt bulsunlar
Giyimli, tok ve rahat
Gitsinler okullara
Behçet NECATİGİL

☐ c) Yıldızımdan uzuyor
Gök ağacın dalları
Çocuk kalbimdeki kuş
Beyaz gül bırakıyor
M. Ruhi ŞİRİN

☐ d) Güler yüzlü öğretmenim,
Bir tanesin canım benim
Masallarla bilmeceler,
Anlatırsın neler neler
Süleyman KARAGÖZ

2. Aşağıdaki şiirde geçen hayal ürünü varlıkların altını çiziniz.

BAYRAMLAŞMA

Evdeyim
Ama hiç sıkılmadım
Odamdan bile çıkmadım
Sokaklardan hareketli
Dünyadan büyük
Parklardan keyifli
Birçok kitap okudum
Şimdi bayram
Dede Korkut'la Tepegöz'ün
Keloğlan'la Anka kuşunun
Nasrettin Hoca ile
Eşeği Karakaçan'ın
Ellerinden öperim
Mevlana'yla Yunus Emre'nin
Hoca Ahmed Yesevi'nin
Hacı Bektaş Veli'nin
Bayramı kutlu olsun
Ali Baba'nın, Kırk Haramilerin
Karagöz'le Hacivat'ın
Tanıdığım tüm kahramanların
Bayramı mübarek olsun.
Cafer Tayyar TAŞYÜREK

3. Aşağıdaki cümlelerden hayal ürünü ifade içerenlerin başına "H" yazınız.

- [ ] Bulutlar, bize göz kırpıyor.
- [ ] Havaalanına metro hattı yapıldı.
- [ ] Gökyüzünden yıldızları bir bir kopardık.
- [ ] Televizyonda güzel programlar yayımlanıyor.
- [ ] Her sabah oyuncaklarımla sohbet ederiz.
- [ ] Biricik oğlumla tatile gidiyoruz.
- [ ] Bir aslan miyav dedi, fareden korktu kedi.
- [ ] Bu ay yeni bir hastane hizmete girmiş.
- [ ] Adam, güneşi çocuğun üzerine örttü.
- [ ] Böyle büyük bir balık daha önce görmemiştim.

4. Aşağıdaki cümlelerde geçen hayal ürünü ifadelerin altını çiziniz.

a) Ormanda yürüyüş yaparken peri ile karşılaştık.

b) Kurnaz tilki kargayı kandırdı.

c) Zavallı adam üç başlı ejderha ile savaşmak zorunda kaldı.

ç) Yıldızlar her sabah gökyüzünden yeryüzüne iner.

d) Mor menekşe boynunu eğmiş, sahibini bekliyor.

e) Kelebekler neşeyle şarkı söylüyor.

f) Yavru yengeç bu duruma çok üzülmüş.

g) Kırmızı başlıklı kız, kurdun oyununa gelmiş.

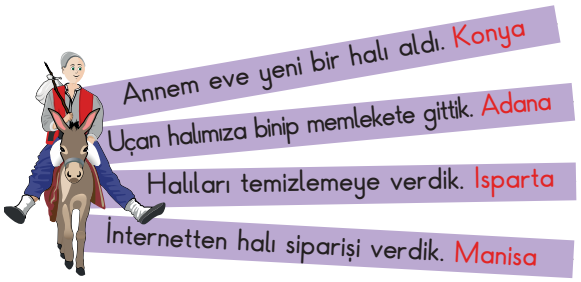
ğ) Ay ile yıldızların kavgası Güneş'i kızdırmış.

h) Anne kuş, yavrularına öğüt veriyordu.

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hayal ürünü ifade vardır?**

A) Kardeşim, ablamıza küsmüş.
B) Ay, yıldızlara küsmüş.
C) Ece, Ali'ye küsmüş.
D) Onlar, bize küsmüş.

2.

Keloğlan, hayal ürünü ifadenin bulunduğu yoldan giderse hangi şehre ulaşır?

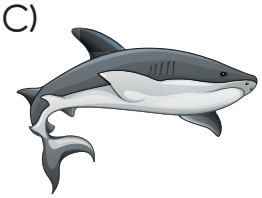
A) Konya B) Adana
C) Isparta D) Manisa

3. ▲ Kötü görünüyorsun, neye üzüldün?
● Dedemler İstanbul'un en güzel yıllarını yaşamış.
■ Yarışmanın sonucu yüzümüzü güldürdü.
★ Sert esen rüzgâr ağaçlarla kavga ediyor.

Hayal ürünü ifadenin bulunduğu cümle hangi sembolle gösterilmiştir?

A) ▲ B) ● C) ■ D) ★

4. **Aşağıdakilerden hangisi hayal ürünü bir varlık değildir?**

A)
B)
C)
D)

5. ..... çantama doldurdum, gidiyorum.

Bu cümlenin başına hangisi getirilirse hayal ürünü ifade oluşur?

A) Gökteki yıldızları
B) Dolaptaki şekerleri
C) Çekmecedeki yiyecekleri
D) Kutudaki boncukları

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hayal ürünü ifade yoktur?**

A) Duvarlar bize dertlerini anlatır.
B) Ay ve Güneş, uyumlu iki arkadaştır.
C) Kırlardaki çiçeklerle taç yaptım.
D) Yeşil dev, köydeki herkesi korkutuyordu.

SEBEP-SONUÇ BİLDİREN İFADELER

Bir eylemin veya durumun nedenini ve bu nedene bağlı olarak ortaya çıkan sonuçları ifade eden cümlelere sebep - sonuç bildiren ifadeler denir. İçin, çünkü, diye, -den dolayı, -den ötürü vb. ifadeler sebep - sonuç bildirirler.

Uyarı: Sebep - sonuç bildiren ifadeleri bulmak için Niçin? sorusunu sorarız.

1. Aşağıdaki cümleleri tamamlayınız.

Yağmur yağdığı için .....

Yumurtaya alerjim olduğu için .....

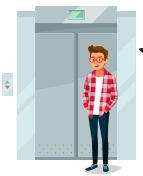

Her gün kitap okuyorum çünkü .....

Düzenli spor yaptığımdan dolayı .....

..... çünkü asansörü kaçırdım.

..... için hayal kırıklığına uğradım.

2. Sebep-sonuç bildiren ifadelerin başındaki harfleri ilgili kutulara sırasıyla yazarak şifreli sözcüğü bulunuz.

a) Z Roman, hikâyeden daha uzundur.

b) E Sizinle tanıştığım için çok mutluyum.

c) U Alışveriş yaparsam size de bir şeyler alırım.

ç) Ğ Tatil bittiğinden İstanbul'a dönüyoruz.

d) İ Trafiğe takıldığım için geciktim.

e) Ç Liselere giriş sınavı için hazırlanacağım.

f) T Durumdan haberim olmadığı için bilgi veremedim.

g) İ Oyun oynayamıyorum çünkü hastayım.

ğ) M Üşüdüğüm için üzerime bir şeyler alacağım.

1	2	3	4	5	6

ONburda yayınları

1.

Menekşe yetiştirirken bazı şeylere dikkat etmemiz gerek. Mesela menekşe aydınlık ortamları sevse de doğrudan güneş ışığında kalmaktan pek hoşlanmaz. Ayrıca nemi sevdiği için toprağının da sürekli nemli olmasına dikkat etmeliyiz. Çok derin saksılar menekşe için uygun değildir. Saksıların delikli olmasına dikkat etmelisiniz.

Sena Hanım, eve bir menekşe almıştır. Ancak menekşe kısa sürede solmuştur.

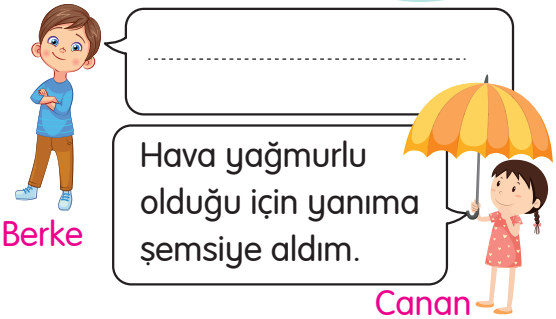
Bahçıvanın önerilerine göre, Sena Hanım'ın yaptıklarından hangisi menekşenin solmasına neden olmuştur?

A) Doğrudan güneş ışığına bırakmamıştır.
B) Aydınlık bir ortamda bulundurmuştur.
C) Delikli saksı kullanmıştır.
D) Toprağının kuru olmasına özen göstermiştir.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sebep-sonuç ilişkisi vardır?**

A) Üşürsen sobayı yak.
B) Trafikten ötürü okula geç kaldım.
C) Karanlıktan korkarsan ışığı açalım.
D) Ben bugün kütüphaneye gittim.

3.

Canan'ın cevabına göre Berke, Canan'a hangi soruyu sormuş olabilir?

A) Nasıl bir şemsiye aldın?
B) Hangi şemsiyeyi aldın?
C) Niçin yanına şemsiye aldın?
D) Nereden şemsiye aldın?

3. Yeni bir televizyon alacağız <u>çünkü</u> eskisi
4. bozuldu.

"Çünkü" sözcüğü ile bağlanmış olan bu iki cümle için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Biri diğerinin şartıdır.
B) Birbirleriyle anlamca çelişkilidir.
C) Aralarında sebep - sonuç ilişkisi vardır.
D) Aralarında amaç - sonuç ilişkisi vardır.

4. 1. Zıt anlamlı sözcükler bir aradadır.
5. 2. Sebep sonuç ilişkisi vardır.

Aşağıdakilerin hangisinde yukarıda verilen iki özellik bir arada kullanılmıştır?

A) Gece çalıştığı için gündüz uyuyor.
B) Yüzük almak için kuyumcuya gitti.
C) Hasta olduğu için yediklerine dikkat ediyor.
D) Maçı izlediğim için gelemedim.

KARŞILAŞTIRMA BİLDİREN İFADELER

En az iki varlığın, olayın, durumun ya da kavramın benzer ya da farklı yanlarını ortaya koymaya karşılaştırma denir.

Kadar, daha, göre, farklı olarak, benzer olarak, aynısı, en gibi ifadeler karşılaştırma bildiren ifadelerdir.

1. Aşağıdaki cümleleri karşılaştırma bildiren ifadelere dikkat ederek tamamlayınız.

a) Ablam gibi ben de .....

b) Basketbol, futboldan farklı olarak .....

c) Hikâye okumak şiir okumakla benzer olarak .....

ç) Köpekler kedi kadar .....

d) En güzel .....

e) Benim mayomun aynısı .....

f) Telefon, tabletten farklı olarak .....

g) ..... en sevdiğim derstir.

ğ) Yoğurt ve peynir benzer olarak .....

h) Doktorlar, öğretmenler kadar .....

2. Aşağıdaki cümlelerden karşılaştırma bildirenlerin başına ✓, karşılaştırma bildirmeyenlerin başına ✗ çiziniz.

a) ☐ Sağlıklı olmak istiyorsanız spor yapın.

b) ☐ Ablam da annem kadar güzel yemek yapıyor.

c) ☐ Zehra akşama kadar hiçbir şey yemedi.

ç) ☐ Bu kalemin aynısı Atalay'da da var.

d) ☐ Anılarımızı derste arkadaşlarımızla paylaştık.

e) ☐ Bana yalan söylersen seninle konuşmam.

f) ☐ Dersi dinledim fakat anlamadım.

g) ☐ Almanca, İngilizce'den daha zordur.

ğ) ☐ Tenis oynamak kadar yüzmeyi de severim.

h) ☐ Onlar bu kasabanın en eski ailelerindendir.

3. Aşağıdaki görsellerden hareketle karşılaştırma cümleleri yazınız.

a)

.....

b)

.....

c)

İstanbul

Ankara

.....

.....

ç)

Bugün

Dün

.....

d)

.....

e)

.....

f)

100 lira

200 lira

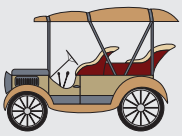
.....

g)

.....

h)

.....

ı)

.....

.....

4. **Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere karşılaştırma bildiren ifadelerden uygun olanları yazınız.**

daha	aynısı	farklı olarak	kadar	en

a) Fatma da Hira ..... çalışkandır.

b) Bu yıl notlarım geçen seneye göre ..... yüksek.

c) Bu tokanın ..... bende de var.

ç) Fen lisesi, Anadolu lisesinden ..... zordur.

ç) ..... sevdiğim meyve çilektir.

5. **Aşağıdaki cümlelerden karşılaştırma bildirenler için "K", sebep-sonuç bildirenler için "S" kutucuğunu örnekteki gibi işaretleyiniz.**

a) Kulağında kulaklık olduğu için bizi duymuyor. → K ☐ / S ☑

b) Futbol, basketboldan daha eğlencelidir. → K ☐ / S ☐

c) Duygu da Buse kadar çalışkandır. → K ☐ / S ☐

d) Evde ekmek kalmadığı için fırına gitti. → K ☐ / S ☐

e) Selma ile saçlarımız benzer olarak kıvırcıktır. → K ☐ / S ☐

f) Maçı kazandığımız için kupayı aldık. → K ☐ / S ☐

g) Türkçe sözlüğüm, İngilizce sözlüğümden daha kalın. → K ☐ / S ☐

h) Sınıfımızın en uzun boylusu Ayşen'dir. → K ☐ / S ☐

1. **Aşağıdakilerden hangisi karşılaştırma bildiren ifadelerinden biri değildir?**

A) gibi B) kadar C) için D) en

2. Bir öğretmen, Türkçe dersinde öğrencilerinden karşılaştırma bildiren cümlelere örnekler vermelerini istiyor. Öğrenciler aşağıdaki örnekleri veriyor.

Ali: Daha ödevlerimi bitiremedim.
Özlem: Ben, Ali'den daha uzunum.
Deniz: Bugün hava dün kadar soğuk değil.
Sevinç: En sevdiğim tatlı, kadayıftır.

Buna göre, hangi öğrencilerin verdiği örnekler doğrudur?

A) Ali, Özlem, Deniz
B) Özlem, Deniz, Sevinç
C) Ali, Deniz, Sevinç
D) Ali, Özlem, Sevinç

3.

Kaplumbağa'nın cümlesi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Karşılaştırma ifade eder.
B) Benzetme ifade eder.
C) Sebep-sonuç ifade eder.
D) Koşul ifade eder.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma bildiren ifade vardır?**

A) Dışarısı buz gibi soğuk.
B) Kar yağdığı için kar topu oynadık.
C) Yorulduğumuz için bankta oturduk.
D) En büyük kardan adamı biz yaptık.

5.

Pilav pişirmek, makarna pişirmekten daha zordur.

Nurcan Hanım'ın cümlesinde karşılaştırmayı sağlayan sözcük hangisidir?

A) pişirmek B) makarna
C) daha D) zordur

6.

Karşılaştırma cümlesi

Ecem Öğretmen, cümlede anlam konusunda kart oyunu oynamaktadır. Kartların bir yüzünde cümlelerin anlam özellikleri, diğer yüzünde cümleler bulunmaktadır.

Buna göre, öğretmenin tuttuğu kartın diğer yüzünde hangi cümle vardır?

A) Yarın resmî bayram olduğu için okullar tatil.
B) Kangurular ve kurbağalar benzer olarak zıplarlar.
C) Tut ki bilgisayarın bozuldu, ne yaparsın?
D) Dün akşam elektrikler kesildi.

BENZETME BİLDİREN İFADELER

Ortak yanları olan iki kavramdan zayıf olanın güçlü olana benzetildiği cümlelere benzetme bildiren ifade denir.

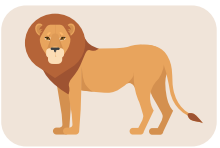
Gibi, kadar, sanki benzetme bildiren ifadelerdir.

Örnek : Buz (kendisine benzetilen) gibi (benzetme sözcüğü) soğuk (benzetme yönü) su (benzeyen)

1. Aşağıdaki cümlelerde benzeyen ve benzetilen unsurlarını belirleyiniz.

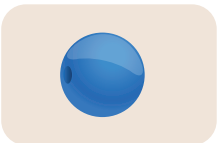
Cümle	Benzeyen	Benzetilen
a) Dedemin pamuk gibi beyaz saçları var.		
b) Ömer, tazı kadar hızlı koşar.		
c) Türküler, ana sütü gibi candandır.		
ç) Cennet vatanımıza paha biçilemez.		
d) İnci gibi beyaz dişleriniz olsun.		

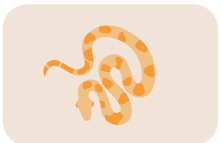
2. Aşağıdaki görsellerden hareketle örnekteki gibi benzetme bildiren ifadeler oluşturunuz.

aslan gibi asker

ONburda yayınları

1. **Aşağıdakilerden hangisi benzetme bildiren ifadelerden biri değildir?**

A) gibi
B) fakat
C) kadar
D) sanki

2. 1. Ödeyemem hakkını
2. Yıllar geçse aradan
3. Pamuk gibi elinden
4. Öpsem öpsem doyamam

Numaralandırılmış dizelerin hangisinde benzetme bildiren ifade vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "benzetme" anlamı vardır?**

A) Alışkanlıkları bırakmak zordur.
B) Sınavı kazandığı için mutluydu.
C) Bugün hava düne göre soğuk.
D) Kızın kömür gibi gözleri vardı.

4. **"Gibi" aşağıdaki cümlelerin hangisine benzetme anlamı katmamıştır?**

A) Emre eve girdiği gibi annesine sarıldı.
B) Batu'nun pamuk gibi kalbi vardır.
C) Ece'nin gül gibi güzel yüzü var.
D) Serra, bal gibi tatlı dillidir.

5. Zaman(1), kıyısında(2) oturup akışını izlediğimiz bir(3) ırmaktır(4).

Yukarıdaki numaralandırılmış sözcüklerden hangisi benzetmenin "kendisine benzetilen" unsurudur?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

6.

Numaralandırılmış sözcüklerle benzetme cümlesi kurulursa hangileri dışarıda kalır?

A) 1 ve 2 B) 2 ve 3
C) 4 ve 5 D) 5 ve 6

7. ▲ Masal gibi bir gün geçirdik.
★ Bir kelebek gibi özgürüm.
● Sıkıldığım için dışarı çıktım.
■ Dağ gibi bulaşık bizi bekliyor.

Yukarıdaki sembollerle gösterilmiş cümlelerin hangisinde benzetme bildiren ifade yoktur?

A) ▲ B) ★ C) ● D) ■

8.

Ben de Çağla teyzem ..... mühendis olacağım.

Derya'nın cümlesinde boş bırakılan yere hangi ifade getirilmelidir?

A) için B) kadar

C) gibi D) aynısı

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde benzetme bildiren ifade vardır?**

A) Dünyada olup bitenden habersizmiş.

B) Burası buz gibi olmuş, klimayı kapatalım.

C) Bence kitap okumak, müzik dinlemekten daha eğlencelidir.

D) Fotokopi makinesi bozulduğu için işimiz yarım kaldı.

10. Öğretmen öğrencilerinden benzetme bildiren ifadelere örnek vermelerini istemiştir.

Buna göre hangi öğrenci doğru örneği vermiştir?

A) Gökhan: Renkli kâğıtlarla uçurtma yaptık.

B) Deniz: Minik elleri ile uçurtmayı tutuyor.

C) Cansel: Dedem ile birlikte uçurtma uçuruyorum.

D) Ümit: Uçurtma gibi göklere yükselmek istiyorum.

11. Bugün deniz cam gibi parlak.
1 2 3 4

Yukarıdaki cümlede benzetme anlamı vardır.

Bu cümledeki "benzetme yönü"nü bildiren ifade numaralandırılmış sözcüklerden hangisidir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

12. Kurt gibi acıktık, hemen sofraya otur.
1 2 3 4

Numalarandırılmış sözcüklerden hangisi benzetme bildiren ifadedir?

A) 4 B) 3 C) 2 D) 1

13.

Bir benzetmede "benzeyen, benzetilen, benzetme yönü ve benzetme sözcüğü" unsurları vardır.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerin hangisinde benzetme yönü belirtilmemiştir?

A) lokum gibi yumuşak et

B) kömür gibi kara göz

C) melek gibi iyi insan

D) elma yanak

1. Kıyısına tuz ileten rüzgârı
Balıkların yüzdüğünü duyarım
Dinlerim yosunların konuştuğunu
Midyelerin ağladığını

Sait Faik ABASIYANIK

Bu dizelerde aşağıdakilerin hangisine yer verilmiştir?

A) sebep - sonuç bildiren ifade
B) karşılaştırma bildiren ifade
C) hayal ürünü ifade
D) benzetme bildiren ifade

2. (1) Havadaki su damlacıklarının içinden yansıyan ışık, gökkuşağı oluşmasına neden olur. (2) Aslında ışığın yağmur damlasında bir kereden fazla kırılarak yansıması mümkün. (3) Nadir görülen ikinci gökkuşağı, ilkinin yukarısında oluşur. (4) Renkleri genellikle daha soluktur ve tam ters sırada dizilidir.

Bu medya yazısındaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma anlamı vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

3. ▲ derin sularda
● ilerler
■ kaybolmadan
★ yunuslar

Sembollerle gösterilmiş sözcüklerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulduğunda ilk sözcük hangisi olur?

A) ★ B) ■ C) ● D) ▲

4. Aşağıda tiyatro türleri hakkında bilgi verilmiştir.

Bale : Müzik eşliğinde sergilenen dans figürlerinden oluşan sözsüz bir tiyatro türüdür.

Trajedi : En eski tiyatro türü olan trajedi, konusunu tarihsel olaylardan alır.

Müzikal: İşlediği olayı ya da durumu müzik ve dans eşliğinde anlatan tiyatro türüdür.

Dram : Yaşamayı olduğu gibi anlatmayı amaçlar.

Yukarıdaki açıklamaların hangisinde karşılaştırmadan yararlanılmıştır?

A) Bale B) Trajedi
C) Müzikal D) Dram

5. (1) Hava kararmıştı. (2) Ağustos böcekleri cır cır ötüyordu. (3) Ay, gökyüzünde ışıl ışıl parlıyordu. (4) Karabaş ise odasının penceresinde yıldızları seyrediyordu.

Numaralandırılmış cümlelerin hangisinde hayal ürünü ifade vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

6. 1. küçük başlangıçlarla
2. bütün
3. olur
4. büyük işler

Yukarıdaki sözcükler nasıl sıralanırsa anlamlı ve kurallı bir cümle oluşur?

A) 2 - 4 - 1 - 3 B) 2 - 1 - 4 - 3
C) 4 - 2 - 3 - 1 D) 1 - 3 - 4 - 2

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma anlamı vardır?**

A) Zor sınavlar, güçlü insanlar yetiştirir.
B) Başarısızlıklar, kuvvetlilere daha da kuvvet verir.
C) Yönümüzü değiştirmezsek hedeflediğimiz yere varabiliriz.
D) Ümit, mutluluktan alınmış bir miktar borçtur.

8. Duru, çalışkan bir öğrencidir ama .....

Bu cümle aşağıdakilerin hangisiyle tamamlanabilir?

A) çok yaratıcıdır.
B) saygılıdır.
C) biraz dağınıktır.
D) dürüsttür.

9. Doğaya ne verirseniz ..... onu alırsınız.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) karşılığında B) karşın
C) ama D) çünkü

10.

Ayşen

Okuldan gelince yemeğimi yedim, odama gidip biraz uzandım. Yeni bir kitap almış babam, ...

Ayşen cümlesini aşağıdakilerden hangisiyle tamamlayabilir?

A) onu yiyeceğim.
B) onu çizeceğim.
C) onu izleyeceğim.
D) onu okuyacağım.

11. (▲)Kış, kara kaşlarını çattı. (★) Henüz kar yağmadı ama hava çok soğuk. (●) Her sabah ilk işim penceden karın yağıp yağmadığına bakmak. (■) Kar yağsa nasıl mutlu olacağım!

Sembollerle gösterilmiş cümlelerin hangisinde hayal ürünü ifade vardır?

A) ▲ B) ★ C) ● D) ■

12. Toplantıda (1) konuşulanlar (2) sıkıcıydı (3) çok (4).

Yukarıda numaralandırılmış sözcüklerden hangileri yer değiştirirse anlamlı ve kurallı bir cümle oluşur?

A) 1 ve 2 B) 1 ve 4
C) 2 ve 3 D) 3 ve 4

ONburda yayınları

1. Ece ve Yusuf, karşılaştırma ve sebep bildiren ifadelerin bulunduğu cümleleri toplayacaktır. Ece karşılaştırma, Yusuf sebep bildiren ifadeleri çantasına koyacaktır.

1 Ben de anneme kardeşim kadar yardım ederim.

2 Köpeklerden korktuğu için dışarı çıkamıyor.

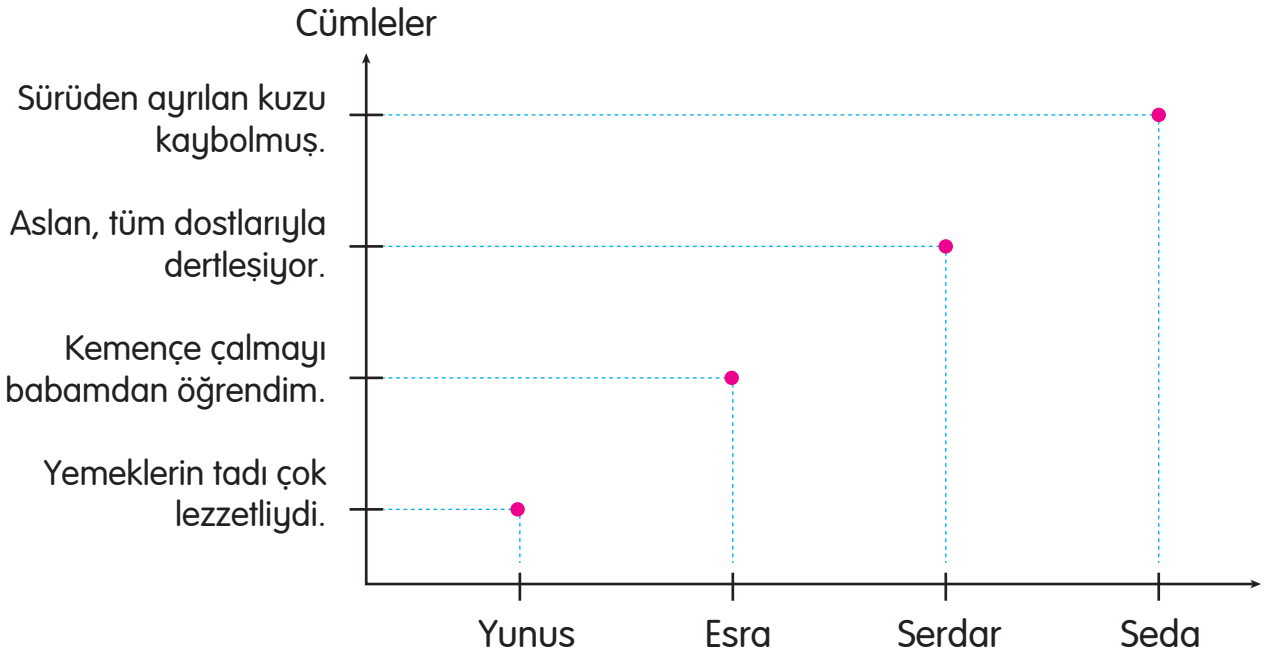
3 Para biriktiriyorum çünkü savurganlık kötüdür.

4 Kitap okumayı gezmekten daha çok seviyorum.

Buna göre Ece kaç numaralı cümleleri alacaktır?

A) 1 ve 2 B) 1 ve 4 C) 2 ve 3 D) 2 ve 4

2.

Yukarıdaki şekle göre kimin söylediği cümle hayal ürünü ifade içermektedir?

A) Yunus B) Esra C) Serdar D) Seda

3. Her rengin anlamı ve üzerimizde bir etkisi vardır.

Mavi: Sakinleştirici etkisi vardır. Özgürlüğü ifade eder.

Yeşil: Huzur verir. Güven duygusunu tetikler.

Turuncu: Neşeyi temsil eder.

Siyah: İçe kapanıklığa sebep olur.

"Huzur, mutluluk, özgürlük beni anlatan sözcüklerdir." **diyen biri hangi rengi sevmez?**

A) mavi

B) yeşil

C) turuncu

D) siyah

4.

Güneş, merhametli bir anne gibi okşuyor yüzümüzü.

Yasemin'in cümlesi için aşağıdakilerden hangileri söylenemez?

1. Karşılaştırma vardır.

2. Devrik bir cümledir.

3. Benzetme yapılmıştır.

4. Hayal ürünü ifade verilmiştir.

5. Sebep-sonuç bildiren ifade vardır.

A) 1 ve 3

B) 1 ve 5

C) 2 ve 3

D) 2 ve 4

UÇAN KAPLUMBAĞA

Bir zamanlar, gezmeyi çok seven bir kaplumbağa varmış. Yeni yerler görmek, uzakları tanımak istiyormuş. Ancak vücudu ağırmış ve evini sırtında taşımak zorundaymış. Kısacık bacaklarıyla bu yükü çekerek yürümesi zormuş.

Çevresinde koşuşan tavşanlara, sincaplara imrenerek bakıyormuş. Bizim kaplumbağa en çok da kuşlara özenirmiş. İçinden: "Ah, keşke ben de uçabilseydim. Yaşadığım çevreyi yukarıdan görebilseydim." diyormuş.

Bir gün dere kenarında gezinirken neşeyle uçan iki ördek görmüş, başını kaldırıp onlara gülümsemiş. Ördekler de onlara hayranlıkla bakan kaplumbağayı görmüşler. Hemen kaplumbağanın yanına konmuşlar ve arkadaş olmuşlar. Kaplumbağa:

– Sizin gibi uçabilmeyi çok isterdim, demiş.

Sarı ördek :

– İstersen sana yardımcı olabiliriz, demiş.

Kaplumbağa şaşkınlıkla:

– Nasıl, diye sormuş. Sarı ördek elindeki sopayı göstererek:

– Biz, bu sopayı iki ucundan tutarız. Sen de ağzınla ortasından tutunursun. Birlikte uçarız.

Yeşilbaşlı ördek söze katılmış:

– Yalnız havadayken kesinlikle konuşmamalısın. Ağzını açarsan düşersin, demiş.

Kaplumbağa bu teklife çok sevinmiş. Ağzıyla sopayı sıkıca yakalamış, hep birlikte havalanmışlar. Kaplumbağa gözlerine inanamıyormuş. Yeryüzünü yukarıdan görmek çok hoşuna gitmiş. Masmavi göller, yemyeşil ormanlar, bereketli tarlalar... Meğer çevresi ne kadar da güzelmiş!

Uzun süre keyifle uçmuşlar. Bir köyün üzerinden geçerlerken köylüler, ördeklerle uçan kaplumbağayı görünce kahkahalarla gülmüşler. Alay etmeye başlamışlar. Köylünün biri:

– Şu uçan tosbağaya bakın. Amma da komik görünüyor, diye haykırmış.

Kaplumbağa bu olanlara daha fazla dayanamayıp her şeyi unutmuş ve:

– Siz kendinize gülün, diyecek olmuş. Ancak ağzını açar açmaz sopadan kurtulmuş. Tek kelime bile söyleyemeden kendini yerde bulmuş.

Aisopos (Ezop)

Ad Soyad:.....

OKUDUĞUNU ANLAMA

1. "Uçan Kaplumbağa" adlı metinde geçen aşağıdaki sözcüklerin anlamlarını sözlükten bulup yazınız.

imrenmek : .....

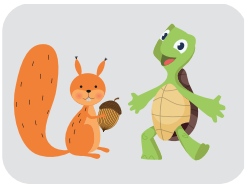
özenmek : .....

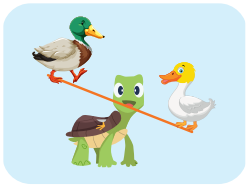
hayranlık : .....

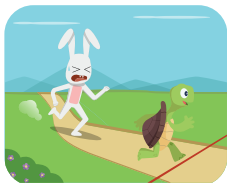
teklif : .....

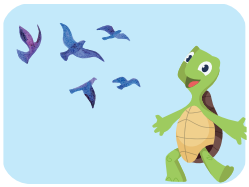
bereketli : .....

2. Aşağıdaki görsellerden hangileri metinle ilgilidir? İşaretleyiniz.

3. Aşağıdaki soruları "Uçan Kaplumbağa" adlı metne göre yanıtlayınız.

1. Kaplumbağanın özellikleri nelermiş?

.....

.....

2. Kaplumbağa kimlere, niçin imreniyormuş?

.....

3. Kaplumbağa ve ördekler arasında nasıl bir konuşma geçmiş?

.....

.....

4. Kaplumbağa gökyüzünde neler görmüş?

.....

.....

5. Köyün üzerinde uçarken kaplumbağayı kimler görmüş, ne demişler?

.....

6. Metnin konusu nedir?

.....

7. Metnin ana fikri nedir?

.....

METİN DÜZEYİNDE 5 N 1 K

Bir metni daha iyi anlayabilmek için 5N 1K sorularından yararlanırız:

Ne, Nerede, Ne zaman, Nasıl, Niçin, Kim?

1. Aşağıdaki metni okuyunuz ve metinle ilgili 5N 1K sorularını yanıtlayınız.

KURABİYE HIRSIZI

Bir gece, kadının biri havaalanında bekliyordu. Uçağının kalkmasına epeyce zaman vardı. Havaalanındaki dükkândan bir kitap ve bir paket kurabiye alıp kendisine oturacak bir yer buldu. Kendisini okuduğu kitaba kaptırmış olmasına rağmen yanında oturan adamın olabildiğince cüretkâr bir şekilde aralarında duran paketten birer kurabiye aldığını fark etti. Bir taraftan kitabını okuyup kurabiye yerken bir taraftan da gözü saatteydi. Kurabiye hırsızı, kurabiyeleri yavaş yavaş tüketirken kadının kulağı saatin tiktaklarındaydı. Bir taraftan da "Kibar bir insan olmasaydım şu adama gününü gösterirdim." diye düşünüyordu. Kurabiyelere her uzanışında adam da elini uzatıyordu. Sonunda pakette tek bir kurabiye kalınca "Bakalım şimdi ne yapacak?" diye düşündü.

Adam, son kurabiyeye uzandı ve kurabiyeyi ikiye böldü. Kadın, kurabiyeyi adamın elinden kapar gibi aldı. Kadın, hayatında hiç bu kadar sinirlendiğini hatırlamıyordu. Uçağın kalkacağı anons edilince derin bir nefes aldı, eşyalarını topladı, arkasına bakmadan çıkış kapısına yürüdü. Uçağa bindi, koltuğuna oturdu ve kitabını almak üzere çantasına uzandı. Birden gözleri şaşkınlıkla açıldı. Gözlerinin önünde bir paket kurabiye duruyordu. Bunlar onun kurabiyeleriyse eğer kaba ve cüretkâr olan kurabiye hırsızı ta kendisiydi.

2. Aşağıdaki soruları "Kurabiye Hırsızı" adlı metne göre yanıtlayınız.

1. Kadın, **ne zaman**, **nerede** bekliyormuş?

.....

2. Kadın havaalanından **ne**ler almış?

.....

3. Kadın **niçin** sinirlenmiş?

.....

4. Gerçek kurabiye hırsızı **kim**miş?

.....

5. Kadın, gerçek kurabiye hırsızını **nasıl** fark etmiş?

.....

.....

METNE UYGUN SORU SORMA

Metnin daha iyi anlaşılabilmesi için metinle ilgili sorular sorarız. Bu sorular metinde yaşanan olaylar üzerinedir. Bu soruları doğru yanıtlayabilmek için metni dikkatle okuyup anlamalıyız.

● **Aşağıdaki metni okuyunuz. Metne uygun sorular yazıp yanıtlayınız.**

KÜÇÜK BALIKLA BALIKÇI

Ufacık tefecik, hafif mi hafif, cılız mı cılız bir sazan, bir ırmağın kıyısında bir balıkçının oltasına takılmış. Balıkçı, bizim küçük sazanı görünce pek sevinememiş, üzülmemiş de. Ufak olmasına ufak ama balık balıktır. Şölenin başlangıcı sayılır, atalım torbamıza, demiş. Zavallı sazan yavrusu kendi dilinde yalvarmaya başlamış o zaman:

– Beni ne yapacaksınız ki efendim? Bir lokma bile etmem. Bırakın beni de koca bir sazan olayım. O zaman yine sizin oltanıza gelirim. Anlı şanlı bir zengin kesenin ağzını açar, yüklü bir para öder size. Oysa şimdi bir tabak yemek yapmak için benim gibi yüz balık yakalamanız gerekir. Hem de beş para etmeyecek bir yemek yapmak için. Balıkçı gülümseyerek dinlemiş bu sözleri, arkasından da uzun mu uzun bir kahkaha atmış:

– Beş para etmeyecek bir yemek mi dedin? Varsın öyle olsun! Boşuna bana öğüt verme. Bu akşam kızartacağız seni. Artık ne söylesen boşuna!

La Fontaine

1. Soru : .....

Cevap : .....

2. Soru : .....

Cevap : .....

3. Soru : .....

Cevap : .....

4. Soru : .....

Cevap : .....

HİKÂYE UNSURLARI

Yaşanmış ya da yaşanması mümkün olayların kişi, yer ve zamana bağlanarak kısaca anlatıldığı yazılara hikâye denir.

Hikâyenin dört temel unsuru vardır:
1. Olay : Kişilerin başından geçen olaylar
2. Kişiler : Hikâyede olayları yaşayan kişiler
3. Yer (Mekân) : Olayın yaşandığı yer
4. Zaman : Olayın yaşandığı zaman

● **Aşağıdaki metnin hikâye unsurlarını bulunuz.**

AKILLI KARGA

Kurak geçen aylardan biriydi. Uzun süredir bir damla yağmur yağmamıştı. Bütün su birikintileri, dereler kurumuştu. Uzak diyarların birinde yaşayan karga, fena hâlde susamıştı. Susuzluktan boğazı yanıyordu. Her yerde birazcık su arıyordu. Ama testi derin ve boyun kısmı dardı. Kargacık ne yaptıysa suya erişemiyordu. O sırada aklına bir fikir geldi. Hemen çakıl taşları topladı. Yavaşça birer birer testiye attı. Testi taşla doldukça içindeki su yükselmeye başladı. Sonunda su, içilebilecek yüksekliğe ulaştı. Karga da kana kana içip susuzluğunu giderdi.

Aisopos (Ezop)

KİŞİLER

YER

ZAMAN

OLAY

HİKÂYE HARİTASI

Bir hikâyede bulunan unsurların (olay, kişi, yer, zaman) ve bu unsurlar arasındaki ilişkinin tablo hâlinde verilmesine hikâye haritası denir. Hikâye haritası sayesinde metin ile ilgili özet bilgiye ulaşırız. Böylece metni anlamamız kolaylaşır.

● **Aşağıdaki metni okuyup hikâye haritasını doldurunuz.**

AYAKKABI

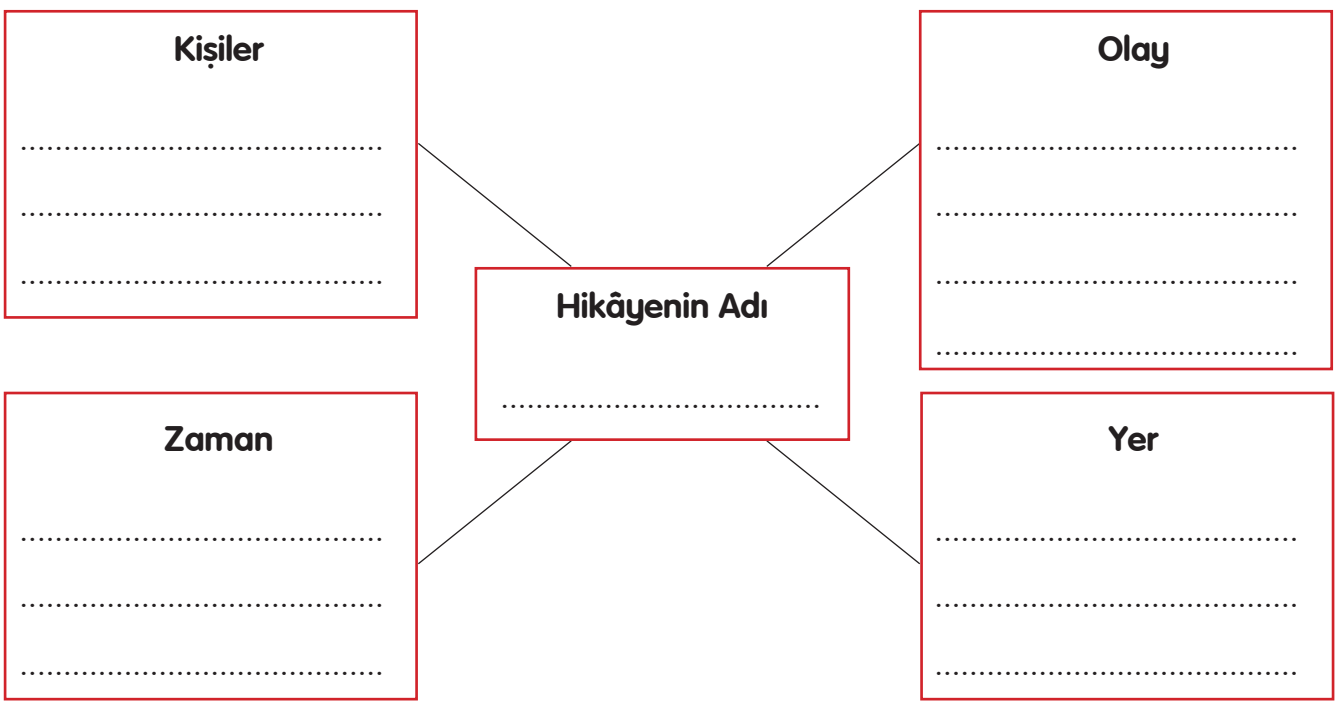
Bir hafta sonu genç bir kadın ayakkabı almak için bir mağazaya girdi. Kadın, çeşit çeşit ayakkabı denediği hâlde satıcı müşterinin ayaklarına uygun çifti bulamıyordu. Adam, sonunda bezgin bir ifadeyle:

– Hanımefendi, elimden gelen bir şey yok. Sizin bir ayağınız diğerinden daha büyük, dedi.

Kadın, bu sözleri bir hakaret kabul ederek mağazayı öfkeyle terk etti. Başka bir mağazaya gitti ama aynı sorun orada da kendisini gösterdi. Bir türlü ayağına uygun bir çift bulamadı. Tam o mağazadan da ayrılmaya hazırlanıyordu ki satıcı:

– Telaşlanmayın hanımefendi. Bir ayağınız diğerinden daha küçük. Ama sabrederseniz zarafetinize uygun ayakkabılar bulacağıma eminim.

Biraz sonra genç kadın o mağazadan elinde iki çift ayakkabının olduğu paketle mutlu bir şekilde ayrıldı.

KONU

Bir metinde üzerinde durulan düşünce, olay veya duruma konu denir. Bir metnin konusunu bulmak için "Bu metin ne anlatıyor?" sorusunu sormalıyız.

Aşağıdaki metinlerin konularını yazınız.

a) Ülkemizde farklı özelliklere sahip göller bulunur. Örneğin Ege Bölgesi'nde yer alan Bafa Gölü tatlı su ve set gölü, Marmara Bölgesi'nde yer alan Manyas Gölü tatlı su ve tektonik göl, İç Anadolu Bölgesi'nde yer alan Tuz Gölü tektonik tuzlu bir göl, Akdeniz Bölgesi'nde yer alan Salda Gölü ise karstik ve tuzlu su gölüdür.

Metnin Konusu :.....

b) Uzun bir doğa yürüyüşü için en önemlisi doğru ayakkabı seçimidir. Bilekleri kapatan, ayaklara hava aldıran, su geçirmez ve kalın tabanlı ayakkabılar yürüyüş boyunca ayakları hem korur hem de rahat ettirir. Ayakkabı içine uzun çoraplar giymekse böcek ısırıklarına karşı alınan önlemlerdendir.

Metnin Konusu :.....

c) Kalbimiz, sürekli kasılıp gevşeyerek atardamarlarımız aracılığıyla vücudumuzun her yerine kan pompalar. Bu pompalanan kan, yüksek basınçlıdır ve atardamarlarımızdan geçerken bir etki oluşturur. Bu etki, atardamarlar üzerinde ritmik bir vuruş biçiminde hissedilir. İşte buna "nabız" adı verilir.

Metnin Konusu :.....

ANA DÜŞÜNCE (ANA FİKİR)

Bir metinde asıl anlatılmak istenene ana düşünce denir. Yazarın okuyucuya vermek istediği mesaj ana düşünceyi oluşturur.

Bir metnin ana düşüncesini bulmak için "Bu metin niçin yazılmıştır?" sorusunu sormalıyız.

● **Aşağıdaki metnin ana düşüncesini bulunuz.**

ŞEMSİYE TAMİRCİSİ

Gezginci bir şemsiye tamircisi yol kenarında oturmuş işini yapıyordu. Tamirci, işinin gereklerini titizlikle yerine getiriyor, tamir edilecek kısımları dikkatlice ölçüyor, yama yapıyor, telleri teker teker güçlendiriyordu. Uzaktan kendisini seyreden gencin farkında bile değildi. Bir süre sonra genç yanına yaklaştı ve hayranlık dolu bir ifadeyle "İşinizi çok iyi yapıyorsunuz." dedi.

Şemşiye tamircisi elindeki işi bırakmadan cevapladı:

– Evet, ben her zaman işimi iyi yapmak için uğraşırım.

– Müşterilerin, yaptığın işin iyi ya da kötü olduğunu ancak sen gittikten sonra anlayabilecekler. Bu tarafa tekrar gelecek misin?

– Hayır.

– O hâlde şemsiye için neden bu kadar çok uğraşıyorsunuz? Hâlbuki işini çabucak hâlledip yeni müşteriler bulabilirsiniz.

– Eğer ben işimi iyi yaparsam benden sonra buradan geçecek öteki tamircinin işi kolaylaşacak. Fakat kötü malzeme kullanır ve baştan savma iş çıkarırsam halk bunu er ya da geç anlayacak ve daha sonra buradan geçecek tamirciye iş vermeyecektir.

Metnin Ana Düşüncesi : .....

.....

ANA DUYGU (TEMA)

Şiirin okuyucuya vermek istediği mesaja ana duygu denir. Ana duyguyu bulmak için "Bu şiirin bize hissettirmek istediği duygu nedir?" sorusunu sormalıyız.

Aşağıdaki şiirlerin ana duygularını yazınız.

a) Bahar geldiği zaman
Nasıl çiçek açarsa ağaçlar
Nasıl uçarsa kuşlar yuvadan
İşte öyle çiçek açarlar
İşte öyle uçarlar mutluluktan
Okumayı öğrenen çocuklar

Aziz SİVASLIOĞLU

Şiirin Ana Duygusu: .....

b) Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıra dağlar gibi duranlarındır
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir

Orhan Şaik GÖKYAY

Şiirin Ana Duygusu: .....

c) Sevgi olmasa
Üşürdüm kıyılarda ey dost
Karanlığın rüzgârı dalgalandıkça
Sevgidir çoğaltan soyumuzu

Bahattin KARAKOÇ

Şiirin Ana Duygusu: .....

d) Bütün iyi kitapların sonunda
Bütün gündüzlerin, bütün gecelerin sonunda
Meltemi senden esen
Soluğu sende olan
Yeni bir başlangıç vardır.

Edip CANSEVER

Şiirin Ana Duygusu: .....

BAŞLIK

Bir metinde anlatılanları en iyi özetleyen sözcük ya da sözcük grubuna başlık denir. Bir metne başlık bulmak için önce metnin konusu ve ana düşüncesi bulunmalıdır. Metnin başlığı metnin içeriği ile ilgili olmalıdır.

1. Aşağıdaki şiirler için en uygun başlıkları boş bırakılan yerlere yazınız.

.....

Yıldızlar neye yarar?
Geceyi süslemeye.
Yıldızlar neye yarar?
Büyümesine bütün bitkilerin.
Yıldızlar neye yarar?
Yol göstermeye
Karanlık basar basmaz.
Yıldızlar neye yarar?
Çocukların uyumasına.

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

.....

Büyükleri anlamak zor
Ne İngilizce konuşuyorlar bizimle
Ne Fransızca ne Almanca ne de Çince
Belli ki bu dil
Türkçe zaten değil
Çocuklar, şimdi anladım
Onların dili: Büyükçe.

Cihan DEMİRCİ

2. Aşağıdaki metinler için en uygun başlığı belirleyip boş bırakılan yerlere yazınız.

.....

Gençleri sınıflara ayırabiliriz. Görevlerini yaptıklarını iddia edenler vardır. Görevlerini yapanlar vardır. Üçüncü bir grup daha var ki onlar görevlerini yaptıktan sonra, biraz daha fazlasını yapmak için çalışırlar. Hayatta büyük başarı elde edenler, işte bu gruptaki gençlerdir.

.....

Göller ve çevresi, birçok canlıya barınma, beslenme, çoğalma ve dinlenme ortamı sağlar. Yani, buralar biyolojik çeşitlilik bakımından oldukça zengin yaşam alanlarıdır. Su menekşesi, kamış gibi bitkiler; kurbağa, balık, ördek, sinek, solucan gibi hayvanlar göllerde karşılaşılabilecek canlılardan birkaçıdır.

METNİN BÖLÜMLERİ

Bir metin üç bölümden oluşur: giriş - gelişme - sonuç.

- Giriş bölümünde metnin kahramanları ve olayın geçtiği mekân tanıtılır.
- Gelişme bölümü metnin en uzun bölümüdür. Metinle ilgili detaylar verilir.
- Sonuç bölümünde düşünceler ya da olaylar sonuca bağlanır.

1. Aşağıda bir metnin giriş-gelişme-sonuç bölümleri karışık olarak verilmiştir. Giriş bölümünü K, gelişme bölümünü L, sonuç bölümünü M harfiyle sembolize ederek gösteriniz.

( ) Çocuklar, yaşlı adamın yeni teklifine tepki göstermişler. "Bu kadar parayla da bu yapılmaz ki!" demişler. Ve kendilerince yaşlı adamı cezalandırmaya karar vermişler. Sabah okula giderken yaşlı adamın evinin önünden geçtiklerinde artık çıt çıkarmadan geçmeye başlamışlar.

( ) Emekli olan adamın biri, sakin bir semtte ev alıp yerleşmiş. Ancak aradığı huzuru burada bulamamış. Çünkü okula giden çocuklar evinin önünden geçerken teneke kutularla top oynuyor, bağıra çağıra geçiyorlarmış. Adamcağız buna bir çare aramaya başlamış.

( ) Bir sabah çocuklar okula giderken aşağı inmiş. Çocukları etrafına toplamış. "Çocuklar, sizin böyle teneke kutularla oynamanız çocukluğumu hatırlattı. Ben yaşlandım, sizin gibi oynayacak hâlim yok. En iyisi siz sabahları buradan geçerken teneke ve şişelerle gürültü çıkararak bana çocukluğumu tekrar yaşatın. Bunun karşılığında ise her gün size beş lira vereceğim." Çocuklar bir hafta gürültü çıkararak okula gitmişler. Bir hafta sonu yaşlı adam tekrar çocukları yanına toplamış. "Çocuklar, kusura bakmayın durumum çok kötü, bu nedenle size ancak 50 kuruş verebilirim." demiş.

2. Aşağıda metnin giriş ve sonuç bölümleri verilmiştir. Boş bırakılan yere metnin anlam akışına uygun bir gelişme bölümü yazınız.

KURBAĞALARIN YARIŞI

Günlerden bir gün kurbağaların yarışı varmış. Hedef, çok yüksek bir kulenin tepesine çıkmakmış. Bir sürü kurbağa da arkadaşlarını seyretmek için toplanmışlar. Ve yarış başlamış. Gerçekte seyircilerin hiçbiri yarışmacıların kulenin tepesine çıkabileceğine inanmıyormuş. Sadece şu sesler duyulabiliyormuş :

.....

.....

.....

.....

Sonunda bir tanesi hariç diğer kurbağaların hepsinin ümitleri kırılmış ve yarışmayı bırakmışlar. Ama kalan son kurbağa büyük bir gayret ile mücadele ederek kulenin tepesine çıkmayı başarmış. Diğerleri hayret içinde bu işi nasıl başardığını öğrenmek istemişler. Bir kurbağa ona yaklaşmış ve sormuş: "Bu işi nasıl başardın?" diye. O anda farkına varmışlar ki kuleye çıkan kurbağa sağırmış.

3. Aşağıdaki metnin akışına göre boş bırakılan yere giriş bölümünü yazınız.

TAHTA ATIN ÖĞRETTİĞİ

.....

.....

Çocuk babasına dönüp:

– Babacığım, çok yoruldum. Beni kucağında taşır mısın, dedi. Baba tek kelime etmeden etrafındaki ağaçların birinden bir kuru dal kesti. Dalı çakısıyla biçimlendirip yonttu. Sonra da oğluna verdi. "Al sana güzel bir at!" dedi. Çocuk dal parçasından yontulmuş ata sevinçle bindi ve "Deeh, deeh!" diye bağırarak annesinin sofra kurduğu düzlüğe doğru koşmaya başladı.

Küçük oğlunun yorgunluğunu unutup canlanışını gören baba kızına eliyle kardeşini göstererek "Hayat budur işte kızım." dedi. "Bazen kendini çok yorgun hissedersin. Öyle olduğunda kendine değnekten bir at bul ve yoluna devam et. Bu at da yerine göre bir arkadaş, bir şarkı, bir çiçek ya da bir hayal olabilir."

OLAYLARIN OLUŞ SIRASI

Bir olayı anlatırken olayları oluş sırasına göre anlatmalıyız. Bunu anlatırken de "ilk önce, sonra, daha sonra, sonunda, en sonunda" gibi ifadelerden yararlanırız.

- **Aşağıdaki metinlerin cümleleri karışık olarak verilmiştir. Numara vererek cümleleri sıralayınız.**

a)
- ☐ Herkes çantasını topladı.
- ☐ Servise binen çocuklar eve gitmek üzere yola çıktılar.
- ☐ Zil çaldı.
- ☐ Evlerine varan öğrenciler okulda yaşadıklarını annelerine anlatmak için çok heyecanlıydı.
- ☐ Bahçeye çıkan öğrenciler servislere koştular.

b)
- ☐ En sonunda Beyza ağabeyinin kucağına atladı.
- ☐ Önce traktör horultuyla bahçeye yaklaştı.
- ☐ Daha sonra Beyza koşarak bahçeye çıktı.
- ☐ Sonunda traktörün sesi kesilmişti.
- ☐ Sonra traktörden Beyza'nın ağabeyi indi.

c)
- ☐ Sonra domatesleri doğrayın.
- ☐ Önce domateslerin kabuklarını soyun.
- ☐ Daha sonra biberleri yıkayıp ince ince doğrayın.
- ☐ Ardından biberleri ve domatesleri kavurun.
- ☐ Sonunda tavanın kapağını kapatıp sebzeleri pişirin.

METNİ TAMAMLAMA

Metin tamamlanırken öncelikle verilen bölüm dikkatlice okunmalıdır. Metnin unsurları belirlenmeli, tamamlanacak kısım verilen metin ile bağlantılı olmalıdır

- **Aşağıdaki hikâyeyi yazım ve noktalama kurallarına dikkat ederek tamamlayınız. Metninize uygun bir de başlık belirleyiniz.**

.....

Bir sabah küçük çocuk okuldayken öğretmeni seslenmiş "Bugün çiçek resmi çizeceğiz." Küçük çocuk çok sevinmiş, resim yapmayı çok severmiş. Mum boyalarını çıkarmış ve başlamış çizmeye. Ama öğretmeni: "Bekleyin! Daha başlamayın!" diye bağırmış. Ve herkes hazırlanana kadar beklemişler. "Şimdi" demiş öğretmeni, "çiçek resmi yapacağız." Küçük çocuk sevinmiş. Çiçek resmi yapmayı çok severmiş. Güzel çiçekler yapmaya başlamış: Pembe, portakal rengi, mavi, rengârenk çiçekler... Ama öğretmeni: "Bekleyin! Ben size nasıl yapacağınızı göstereceğim." demiş. Tahtaya bir çiçek resmi çizmiş. Sapı yeşil, kendi kırmızıymış. "İşte böyle. Tamam şimdi başlayabilirsiniz." Küçük çocuk öğretmenin çizdiği çiçeğe bakmış. Sonra da kendi çiçeğine. Kendi çizdiği çiçeği daha fazla sevmiş. Ama bunu söylememiş. Kâğıdın öteki yüzünü çevirmiş ve öğretmeninkine benzer bir çiçek çizmiş, yeşil saplı kırmızı renkli bir çiçek.

Başka bir gün küçük çocuk kapıyı kendi başına açabilmeyi başardığında öğretmeni "Bugün hamur çalışacağız." demiş. Küçük çocuk çok sevinmiş. Hamurla oynamayı çok severmiş. Hamurdan çeşitli şeyler yapabilirmiş: Yılanlar, kardan adamlar, filler, fareler, arabalar, kamyonetler... Ve hamurunu yoğurmaya başlamış. Ama öğretmeni "Bekleyin! Daha başlamayın!" diye bağırmış. Ve herkes hazırlanana kadar beklemişler. "Şimdi" demiş öğretmeni "tabak yapacağız." Küçük çocuk çok sevinmiş, tabak yapmayı çok severmiş. Çeşitli boylarda ve şekillerde tabaklar yapmaya başlamış. Ama öğretmeni: "Bekleyin! Ben size nasıl yapılacağını göstereceğim." demiş. Ve herkese derin bir tabak nasıl yapılır göstermiş. "İşte böyle. Tamam şimdi başlayabilirsiniz." demiş öğretmeni. Küçük çocuk bir öğretmeninin yaptığı tabağa bakmış bir de kendi yaptığına. Kendi yaptığı tabağı daha çok beğenmiş. Ama bunu kimseye söyleyememiş. Hamurunu tekrar top hâline getirmiş ve öğretmeninkine benzeyen bir tabak yapmış. Bu derin bir tabakmış. Çok geçmeden küçük çocuk beklemeyi öğrenmiş, izlemeyi de. Öğretmeninkine benzer şeyler yapmayı da. Çok geçmeden kendine özgü şeyler yaratamaz olmuş. Daha sonra küçük çocuk ve ailesi başka bir şehirde yeni bir eve taşınmışlar. Ve küçük çocuk başka bir okula gitmek zorunda kalmış.

.....

.....

.....

ANLATIM BİÇİMLERİ

Yazarın yazma amacına göre kullandığı yöntemlere anlatım biçimleri denir.
Anlatım biçimleri dört tanedir:

1. **Açıklama :** Amaç, bilgi vermektir.
2. **Tartışma :** Amaç, kendi düşüncesini savunmaktır.
3. **Öyküleme :** Amaç, okuyucuyu olay içinde yaşatmaktır.
4. **Betimleme :** Amaç, okunanların göz önünde canlandırılmasıdır.

Uyarı: Öyküleyici anlatımdan yararlanılan metinlerde hareket vardır. Betimleyici metinlerde hareket yoktur.

● **Aşağıdaki metinlerde kullanılan anlatım biçimlerini işaretleyiniz.**

a) Kır çiçekleri, doğada insanların yardımı olmadan yetişir. Genellikle ilkbaharda büyüyüp çiçek açarlar. Bu bitkilerin birçoğu bir yıl yaşar. Bazıları iki ya da daha fazla yıl yaşayabilir.

- ☐ Açıklama
- ☐ Tartışma
- ☐ Öyküleme
- ☐ Betimleme

b) Bu yaz tatilde ailemle kampa gittik. Doğayı, ormanı keşfe çıktık. Geceleri yıldızları seyrettik, ateş yaktık. Gündüzleri balık avladık. Kamp maceralarını arkadaşlarıma anlatmak için çok heyecanlıyım.

- ☐ Açıklama
- ☐ Tartışma
- ☐ Öyküleme
- ☐ Betimleme

c) Dar bir sokağın başındayım. Yüksek beton binalar, taş yollar... Karşıda duran yaşlı ağaç âdeta sokağın bekçisi. Etrafta çıt yok.

- ☐ Açıklama
- ☐ Tartışma
- ☐ Öyküleme
- ☐ Betimleme

d) "Başarı, zekâ ile doğru orantılıdır." diyenlere katılmıyorum. Bence çalışmak, başarıda en etkili faktördür. Aziz Sancar da böyle demiyor mu? O da başarı çalışmakla elde edilir, diyor.

- ☐ Açıklama
- ☐ Tartışma
- ☐ Öyküleme
- ☐ Betimleme

DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

Yazarın anlattıklarını kanıtlamak amacıyla kullandığı yöntemlere düşünceyi geliştirme yolları denir.

1. Tanımlama : Tanım cümlelerinin bulunduğu metinlerde "tanımlama"dan yararlanılır. Tanım cümleleri "Bu nedir?" sorusuna yanıt verir.
Örnek: Suyun donmuş hâline buz denir.

2. Karşılaştırma : En az iki varlık ya da kavramın ortak ya da farklı yönlerinin ortaya konduğu metinlerde "karşılaştırma"dan yararlanılır.
Örnek: Resim yapmayı, yazı yazmaktan daha çok seviyorum.

3. Örnekleme : Bir düşüncenin daha iyi anlaşılması için anlatılan konuyla ilgili örneklerin verildiği metinlerde "örnekleme"den yararlanılır. Örneklemeden yararlanılan metinlerde "örneğin, mesala, misal olarak, söz gelimi" gibi ifadelerden yararlanılır.

4. Tanık Gösterme : Yazar, savunduğu düşünceyi inandırıcı kılmak için sözüne güvenilir, ünlü birinin sözüne yer verebilir. Böyle durumlarda "tanık gösterme"den (alıntılama) yararlanılır.
Örnek: Atatürk bu konuda "Egemenlik verilmez, alınır." diyor.

5. Sayısal Verilerden Yararlanma : Düşüncenin kanıtlanabilmesi için istatistiksel bilgilerden yararlanılan paragraflarda sayısal verilerden yararlanılır.
Örnek: Türkiye'nin tuz ihtiyacının %40'ı Tuz Gölü'nden elde edilmektedir.

6. Benzetme : Bir varlığı ya da kavramın başka bir varlık ya da kavrama benzetildiği metinlerde "benzetme"den yararlanılır.
Örnek: Mert'in altın gibi bir kalbi var.

1. **Aşağıdakilerden hangisi bir metnin giriş cümlesi olabilir?**

A) Öğretmen, bir an durur ve "Sizce kadına ne olmuş olabilir?" diye sorar.

B) Bir kartalla bir tilki, yıllardır yan yana komşu olarak yaşayıp gidiyorlarmış.

C) Kadın, mağaraya girer ve büyük bir servetle karşılaşır.

D) Sen de hayatta yaptığın her şeyin bir iz bırakacağını bilmelisin.

2. **Aşağıdakilerden hangisi bir metnin sonuç bölümünden alınmış olabilir?**

A) Sonuç olarak sadece kendi yanlışlarımızdan değil, başkalarının hatalarından da alınacak dersler vardır.

B) Bir zamanlar, deniz kenarında otlayan bir geyik varmış.

C) Derken gece yarısı herkes büyük bir gürültüyle uyanır.

D) Ama anneciğim ben de senin gibi olmak istiyorum, demiş yengeç.

3. Yüksek bir kayanın üstünde duran çocuğun biri, aşağıdan bir kurdun geçmekte olduğunu görmüş. Başlamış onu aşağılamaya, onunla alay etmeye. Kurt, durup şöyle bir bakmış. "Korkak!" demiş. "Beni kızdıracağını mı sanıyorsun? Beni aşağılayan sen değilsin üstünde durduğun o yüksek kaya!"

Bu metinde aşağıdaki hikâye unsurlarından hangisi <u>yoktur</u>?

A) Olay B) Kahraman

C) Yer D) Zaman

4. ... Üzgün olduğumuzda eğlenceli bir şarkı dinleyerek ya da kendimiz bir şarkı söyleyerek mutlu olabiliriz. Müzik, sadece bize mutluluk vermekle kalmaz bedenimize de iyi gelir. Daha sağlıklı bir çocuk olmak için müzik dinlemeye, şarkı söylemeye ve dans etmeye devam edelim.

Bu metnin başına aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Oyun oynarken söylenen şarkıları hatırlayın.

B) Bu şarkılar hoplatan zıplatan şarkılardır.

C) Müzik, hayatımızın ayrılmaz bir parçasıdır.

D) Rengârenk boyalarla resim çizmeyi hepimiz çok seviyoruz.

5. Ben çiçek olsaydım eğer
Hiç saksı giymezdim ayağıma
Ödünç kanat alırdım
Güvercin teyzemden
Barış uçardım üstünüze
Ali YÜCE

Bu şiirin temasını aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru söylemiştir?

A)

B)

C)

D)

6.

Peri

Yapabileceğinin en iyisini yapmak yeterli sayılmaz. Yapabileceğini bildiğinden de yükseğinin rüyasını gör. Her zaman o hedefe ulaşmaya çalış. Çağdaşlarından veya senden öncekilerden daha iyi olmaya gayret et.

Peri Hanım, sözlerini aşağıdakilerin hangisiyle devam ettirebilir?

A) Gözün yüksekte olmasın.
B) Elinden gelenle yetin.
C) Kendini aşmaya bak.
D) Zihnini fazla yorma.

7. Golcü, hücumda iyi bir yer tutar. Takım arkadaşlarından pas alır, şutunu çeker ve golünü atar. Seyirciler çılgına döner. Bu golü sizce kim atmıştır? Birçok insan golcünün attığını söyleyecektir. İyi bir antrenör ise golü takımın attığını söyleyecektir.

Bu metin için <u>en uygun</u> başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sporun Yararları
B) Takım Çalışması
C) Futbol Kuralları
D) Golcünün Yeteneği

8. Okula gidişimi severim
Uçuç böceğinin kollarımda gezmesini
Akasya yapraklarının başıma değmesini
Annemin bakışını severim
Meyve ağaçlarının bir gecede çiçek açmasını
Tavşanın korkup yuvasına kaçmasını
Arkadaşımın gülüşünü severim
Serin bahar rüzgârının yüzüme değmesini
Güzel renkli tırtılın dut yapraklarını yemesini

Süreyya BERFE

Bu şiir için <u>en uygun</u> başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) RENKLİ TIRTIL
B) DOĞA VE HAYAT
C) AİLEM
D) SEVDİKLERİM

9.

Ali Püsküllüoğlu

Arkadaş, iyi bir günü
Sakla kötü günlere
İyi bir dostu da öyle
Güleç bir yüzü de sakla
Sakla yiğitliği, korkaklığı
Kini sakın saklama

Bu şiirden hareketle şair için hangisi söylenebilir?

A) Şair öğüt vermektedir.
B) Şair tanım yapmaktadır.
C) Şair örnek vermektedir.
D) Şair benzetme yapmaktadır.

1.

AÇIK OTURUM
Deniz Kirliliği
Konuşmacılar ve Konular

Sima Dede
Deniz Kirliliğinin Çözüm Yolları

Doğa Gülekçi
Deniz Kirliliğine Yol Açan Etmenler

Asya Dalgalıdere
Deniz Kirliliğine Yönelik Alınması Gereken Tedbirler

Ataberk Köşger
Deniz Kirliliği ve Kıyı Yapılaşmaları

Yer: Toplantı Salonu
Tarih ve Saat: 10.05.2022 15.00

Açık oturuma katılacak konuşmacılardan hangisi deniz kirliliğinin sebepleri hakkında bir konuşma yapacaktır?

A) Sima Dede
B) Doğa Gülekçi
C) Asya Dalgalıdere
D) Ataberk Köşger

2. Çiçekleri ezme yavrum
Çiçek bir yüreğe benzer
Çiçek ezen insan ezer
Sakın sen kuş vurma yavrum
En engin bir kardeşlikte
Uçar kuşlar gökyüzünde
Tahsin SARAÇ

"Yavrum" sözcüğünün bu şiire katkısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ana duyguyu yansıtması
B) Terim anlam katması
C) Samimiyet kazandırması
D) Anlaşılırlığı kolaylaştırması

3. Odundum eğirdi beni
İnsana çevirdi beni
Geceyi onunla yıktım
Kara girdim koynuna
Ak çıktım
Ali YÜCE

Mecazi anlatımdan yararlanılan bu şiirde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A)

B)

C)

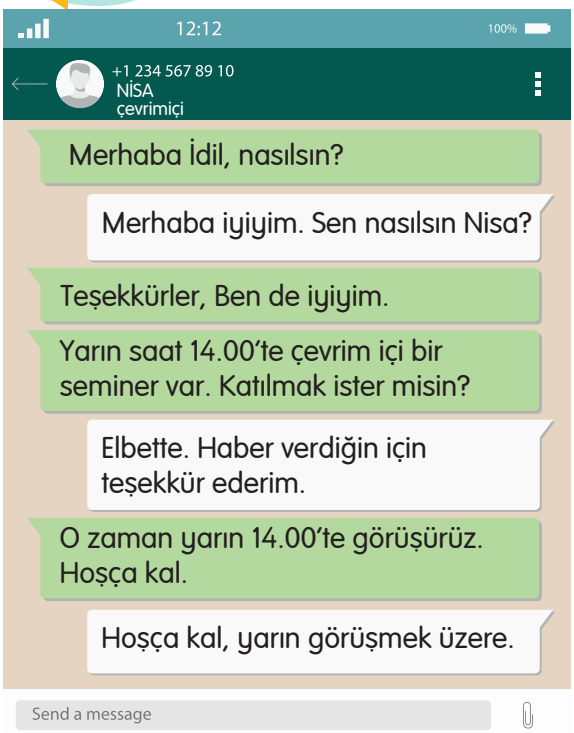
D)

4. Hiç böyle ısınmamıştım
Daldaki vişneye
Vitrindeki aydınlığa
Salça kokusuna mutfağımın
Akan dereye, uçan buluta
Hiç böyle ısınmamıştım yaşamaya
Edip CANSEVER

Bu şiirde işlenen ana duygu (tema) aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşama sevinci
B) Doğa sevgisi
C) Memleket sevgisi
D) Yalnızlık

5.

Bu yazışmaya bakarak seminer ile ilgili bilgilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Süre
B) Zaman
C) Sunucu
D) Konu

6. Limon, yıl boyunca büyümeyi sürdüren küçük bir ağacın meyvesidir. Halk dilinde sulu zırtlak, cıcık ve zıvrak da denilmektedir. Limon, yüksek oranda C vitamini içerir. Soğuk algınlığı, grip gibi hastalıklara karşı vücut direncini artırır ve bağışıklık sistemini güçlendirir.

Bu metne göre "limon" sözcüğünün en genel tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir ağaçtır.
B) Bir ilaçtır.
C) Bir çiçektir.
D) Bir meyvedir.

7. **K :** Çocuklardan biri ebe olur, ebe "tıp" dediği zaman herkes kımıldamadan durur.
L : Sona kalan alkışlanır ve birinci olur.
M: Ebe, bazılarını komik hareketler yaparak güldürmeye çalışır. Gülen, oyundan çıkarılır.

K, L, M harfleriyle gösterilen cümlelerde "tıp oyunu" nun aşamaları karışık olarak anlatılmaktadır.

Anlam akışına göre harflerle gösterilen cümleler nasıl sıralanmalıdır?

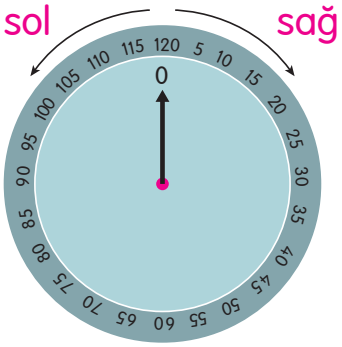
A) K, L, M
B) M, L, K
C) K, M, L
D) L, M, K

8. Cezveye koyduğunuz bir su bardağı sütü üç dakika kadar orta ateşte ısıtın. Isınan sütü su bardağına koyun ve üzerine dört yemek kaşığı sirkeyi yavaş yavaş gezdirin. Beş dakika bekleyin. Dipte bir çökelti oluştuğunda başka bir su bardağının üzerine huni ve gazlı bezi koyup karışımı bardağa süzün. Gazlı bezin üzerinde kalan çökeltiyi köşeye alıp istediğiniz gibi biçimlendirin ve kurumaya bırakın. İşte plastiğiniz hazır!

"Sütten Plastik Elde Etme" **deneyinde aşağıdaki malzemelerden hangisi kullanılmamıştır?**

A) su
B) süt
C) sirke
D) gazlı bez

1.

Görselde bir kasanın şifre mekanizması verilmiştir.

Kasa, şifre mekanizması üzerindeki ok sağa, sola çevrilerek açılmaktadır. Bu mekanizmada 30 birim çeyreği, 60 birim yarımı ifade etmektedir. Kasayı açmak için 0 (sıfır) noktasında bulunan ok, sırasıyla aşağıdaki yönergeler takip edilerek hareket ettirilmektedir :

1. Yarım tur sola çeviriniz.
2. Çeyrek tur sağa çeviriniz.
3. 5 birim sola çeviriniz.

Buna göre kasa açıldığında ok hangi sayıyı gösterir?

A) 85 B) 75 C) 70 D) 65

2. Karbon, dünyadaki tüm canlıların yapısında bulunur. Örneğin, canlıların vücudunda bulunan karbonhidratlar, yağlar ve proteinler karbon içerir. Bu nedenle karbon, yaşamımız için büyük önem taşır.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

A) Örnekleme B) Tanımlama
C) Benzetme D) Karşılaştırma

3. Yüz kişiyle yapılan bir ankette yer alan sorular ve bu sorulara verilen yanıtların dağılımı aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

1. Hangi yaş aralığındasın?	Kişi sayısı
10 - 15	25
15 - 20	35
30 - 40	40

2. Düzenli olarak kitap okur musun?	Kişi sayısı
Evet	60
Hayır	40

Bu anket uygulamasına göre hangisi <u>kesinlikle</u> doğrudur?

A) Macera romanları çok okunmaktadır.
B) "Evet" cevabını verenler 15–20 yaş aralığındadır.
C) Düzenli kitap okuyanlar gençlerdir.
D) "Hayır" cevabını verenlerin sayısı "evet" diyenlerden azdır.

4. Yuvalarını genellikle ağaç kovuklarına ya da taşların arasına yapan ibibikler, göçmen kuşlardır. Sonbaharda Afrika'ya göç eder ve ilkbaharda Asya ve Avrupa'daki yaşam alanlarına geri dönerler. Uzun sivri gagaları, dikkat çekici renkleri ile diğer kuşlardan kolaylıkla ayırt edilirler.

Yukarıdaki metinde ibibiklerle ilgili olarak hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Yaşam alanlarına
B) Fiziksel özelliklerine
C) Göç ettikleri yerlere
D) Beslenme alışkanlıklarına

5.

İhsan: ..... ?

İrfan: Göz kırpmak, kimi zaman bilinçli ancak çoğunlukla istemsiz yaptığımız bir harekettir. Farkında olmadan dakikada neredeyse 15 – 20 kez gözlerimizi kaparız. Mesela yüzümüze çarpma olasılığı olan herhangi bir şeyle karşılaştığımızda gözlerimizi kırparız.

İrfan, İhsan'ın hangi sorusunu yanıtlamış olabilir?

A) İstemsiz olarak ne gibi hareketler yaparız?
B) Gözlerimiz niçin sulanır?
C) Neden gözlerimizi kırparız?
D) Gözlerimiz ne zaman ağrır?

6. Seni boydan boya sevmişim
Ta Kars'a kadar Edirne'den
Toprağını taşını dağlarını
Fırsat buldukça övmüşüm

Turgut UYAR

Bu dörtlüğün ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sıla özlemi
B) Arkadaş sevgisi
C) Yaşama sevinci
D) Memleket sevgisi

7. Yedi renk birleşmiş
Gök renklenmiş
Gökyüzüne neşe gelmiş
Çocuklar şenlenmiş

Damla AKKAYA

Yağmur yağdıktan sonra yağmur damlalarına yansıyan güneşin kırılması sonucunda renkli bir hâl almasıyla gökkuşağı ortaya çıkar. Gökkuşağında yedi renk hakimdir. Sarı, kırmızı, yeşil, mavi, lacivert, turuncu ve mor olarak belirir.

Bu iki metin için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) İki metin de şiir türündendir.
B) Aynı konu işlenmiştir.
C) Tartışmacı anlatım biçiminden yararlanılmıştır.
D) Karşılaştırmalardan yararlanılmıştır.

8. Sabah uyandım kulağımda annemin sesi
Hadi uyan pencereden bir bak dedi
Perdeyi açtım karşımda gördüm seni
Heyecanla aldım dolaptan atkımı beremi

Gamze YENER

Bu dörtlükte aşağıdaki anlatım biçimlerinin hangilerinden yararlanılmıştır?

A) Betimleme
B) Öyküleme
C) Açıklama
D) Tartışma

1. • Hira, her gün evindeki çiçekleri sular.

• İlk suladığı çiçek menekşe değildir.

• Sardunyayı, sukulentten önce ebegümeciden hemen sonra sular.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Hira'nın en sevdiği çiçek menekşedir.

B) Hira'nın ilk suladığı çiçek ebegümecidir.

C) Hira'nın son suladığı çiçek sardunyadır.

D) Suya en çok ihtiyacı olan çiçek sukulenttir.

2. Şeyda, e-Nabız uygulaması için şifre belirlemek istemektedir. Şifre koyma kuralları şunlardır:

★ Türkçe karakter kullanılmamalıdır.
★ En az bir büyük harf kullanılmalıdır.
★ En az bir rakam kullanılmalıdır.
★ En az sekiz, en çok on bir karakter kullanılmalıdır.

Buna göre Şeyda, e-Nabız uygulaması için aşağıdaki şifrelerden hangisini belirleyebilir?

A) seyda1234

B) Seyda123

C) seyda123456789

D) Şeyda10

3 ve 4. soruları aşağıdaki metne göre yanıtlayınız.

Aşağıda bazı müzeler hakkında bilgi verilmiştir:

İstanbul Oyuncak Müzesi: İstanbul'un Göztepe semtinde bulunan ve şair Sunay Akın tarafından kurulan oyuncak müzesidir. 1700'lü yıllardan günümüze kadar uzanan oyuncak kültürünün tarihini öğrenebilirsiniz.

İstanbul Modern Sanat Müzesi: 2004'te hizmete açılan müze içerisinde sergi ve galerinin yanı sıra sinema, kütüphane, ücretsiz eğitim programları ve atölyeler yer alıyor. Türkiye'nin ilk modern sanat müzesidir.

Panorama 1453 Tarih Müzesi: Müze, İstanbul'un fethini konu alır. Türkiye'nin ilk panoramik müzesidir.

Antika Traktör Müzesi: Gelibolu'da bulunan müzede tarihe tanıklık etmiş birçok traktör ziyaretçilerini beklemektedir.

Bu müzelere giden öğrencilerle ilgili şunlar bilinmektedir.

- Ayda, İstanbul'un fethi hakkında bilgi edinmiştir.
- Nilüfer, oyuncak tarihinin en gözde örneklerini görmüştür.
- Güven, bal mumu heykelleri görmüştür.
- Ömer, sanat galerilerini gezmiştir.

3. Hangi öğrenci yukarıda tanıtılan müzelerden birine gitmemiştir?

A) Ayda

B) Nilüfer

C) Güven

D) Ömer

4. Hangi müze İstanbul dışındadır?

A) İstanbul Oyuncak Müzesi

B) İstanbul Modern Saat Müzesi

C) Panaroma 1453 Tarih Müzesi

D) Antika Traktör Müzesi

23 NİSAN

Bugün 23 Nisan
Toplandı bütün vatan,
Millet Meclisimize
Atatürk oldu başkan.

Kaldırdı hasta yurdu,
Yılmaz bir ordu kurdu.
Türk'ün şanlı sesini,
Dünyalara duyurdu.

Yükseldi bayrağımız,
Koparıldı bağımız,
Sultandan ayrılınca,
Kurtuldu toprağımız.

Türk çocuğu gül, sevin,
Yaşa yurdunda emin,
Bugünü an, bayram et,
Bugün senindir, senin.

1. "23 Nisan" adlı metinde geçen aşağıdaki sözcüklerin anlamlarını sözlükten bulunuz. Bu sözcükleri cümle içinde kullanınız.

sultan : .....
cümlem : .....
şanlı : .....
cümlem : .....
yılmaz : .....
cümlem : .....

2. Aşağıdaki soruları "23 Nisan" adlı metne göre yanıtlayınız.

1. Metnin türü nedir?

.....

2. "23 Nisan" adlı metin kaç dize ve kaç dörtlükten oluşmaktadır?

.....

3. Metnin dizeleri kaçar heceden oluşmaktadır?

.....

4. 23 Nisan'da ne olmuştur?

.....

5. Millet Meclisimize kim başkan olmuştur?

.....

6. Atatürk neler yapmıştır?

.....

.....

7. Topraklarımız ne zaman kurtulmuştur?

.....

8. Şair son dörtlükte kime, nasıl seslenmektedir?

.....

.....

9. Metinde işlenen ana duygu nedir?

.....

3. Aşağıdaki görsellerden hangisi "23 Nisan" temalı bir metinle ilgilidir? İşaretleyiniz.

RESİM VE FOTOĞRAF OKUMA

Yazılı metinlerin dışında kalan resim, fotoğraf, afiş, sembol, şekil, işaret, harita, tablo, grafik, karikatür vb. ögelere verilen genel isme görsel denir. Yazılı metin dışındaki bu ögeleri anlamlandırma ve yorumlama işine ise görsel okuma adını vermekteyiz.

- **Aşağıdaki görseller incelediğinde hangi bilgilere ulaşır? Açıklayınız.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

TRAFİK İŞARET LEVHALARI VE ANLAMLARI

Trafiği düzenlemek amacıyla gerekli yerlere konulan özel işaretli levhaların tümüne trafik işaretleri denir. Trafik işaretleri, trafik kazalarını önlemek için sürücü ve yayaları uyarmak amacıyla kullanılır.

Aşağıda bazı trafik işaret levhaları ve anlamları verilmiştir. İnceleyiniz.

- **Aşağıdaki trafik levhalarının anlamlarını araştırıp yazınız.**

....

....

....

....

AKILLI İŞARETLERİ OKUMA

Akıllı işaretler, televizyon yayınlarının içeriğiyle ilgili bilgilendirici bir sınıflandırma sistemidir. Bu sistem; televizyon yayınlarının, anne babaların ve toplumun, çocukları ve gençleri televizyon yayınlarının olası zararlı etkilerinden koruma sorumluluğunu yerine getirmelerinde onlara yardımcı olmak için tasarlanmıştır.

- **Aşağıda verilen akıllı işaretlerin anlamlarını araştırıp altlarına yazınız.**

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....
.....

.....
.....
.....

.....
.....

.....
.....
.....

.....
.....
.....

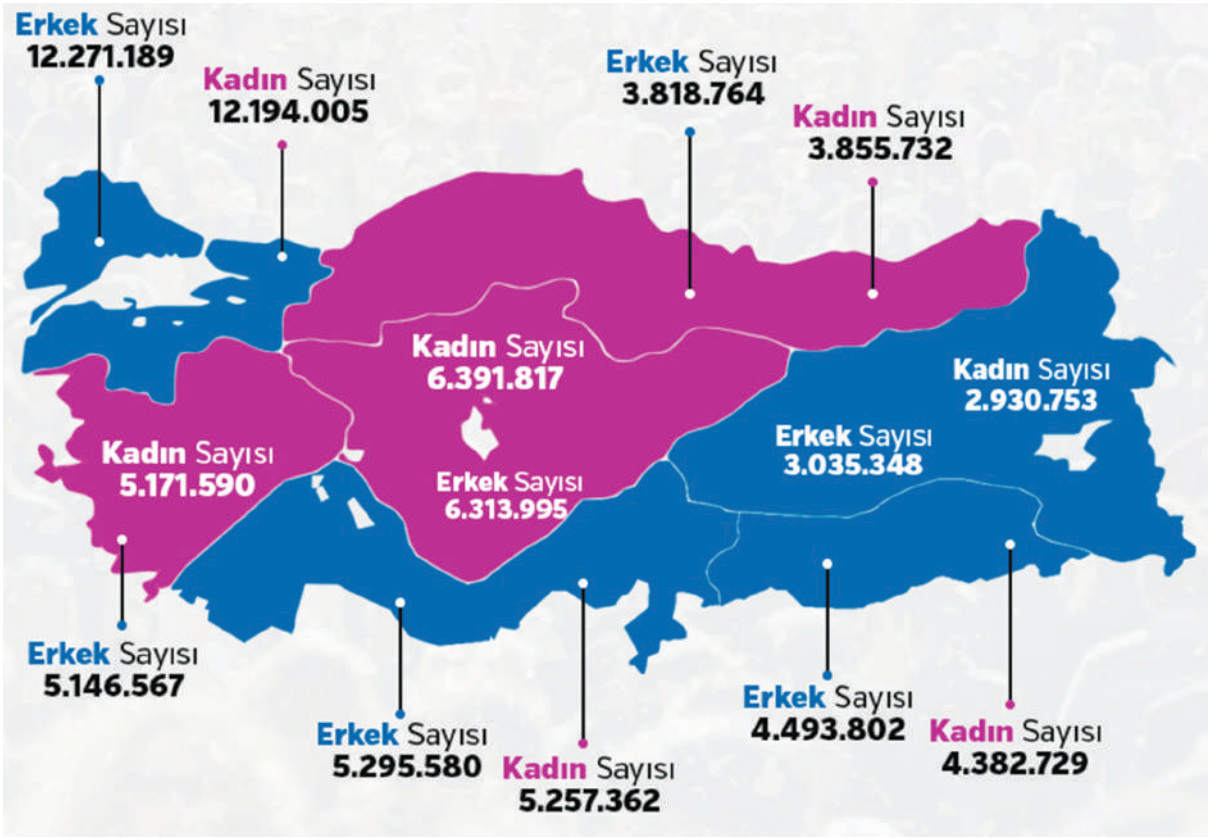
HARİTA OKUMA

Coğrafya, tarih, dil, nüfus vb. konularla ilgili yeryüzünün veya bir parçasının, belli bir orana göre küçültülerek düzlem üzerine çizilen taslağına harita denir.

Lejant, haritada kullanılan özel işaretlerin ne anlama geldiğini gösteren bölümdür. Her haritaya kullanım amacına göre farklı işaretler konulur. Harita, bu işaretler yardımıyla okunur.

Haritayı karşımıza aldığımızda sağ taraf doğuyu, sol taraf batıyı, yukarısı kuzeyi, aşağısı ise güneyi gösterir.

- **Aşağıdaki haritayı inceleyiniz. Bu haritayı incelediğinizde ne gibi yorumlar yapabilirsiniz? Yazınız.**

.....

.....

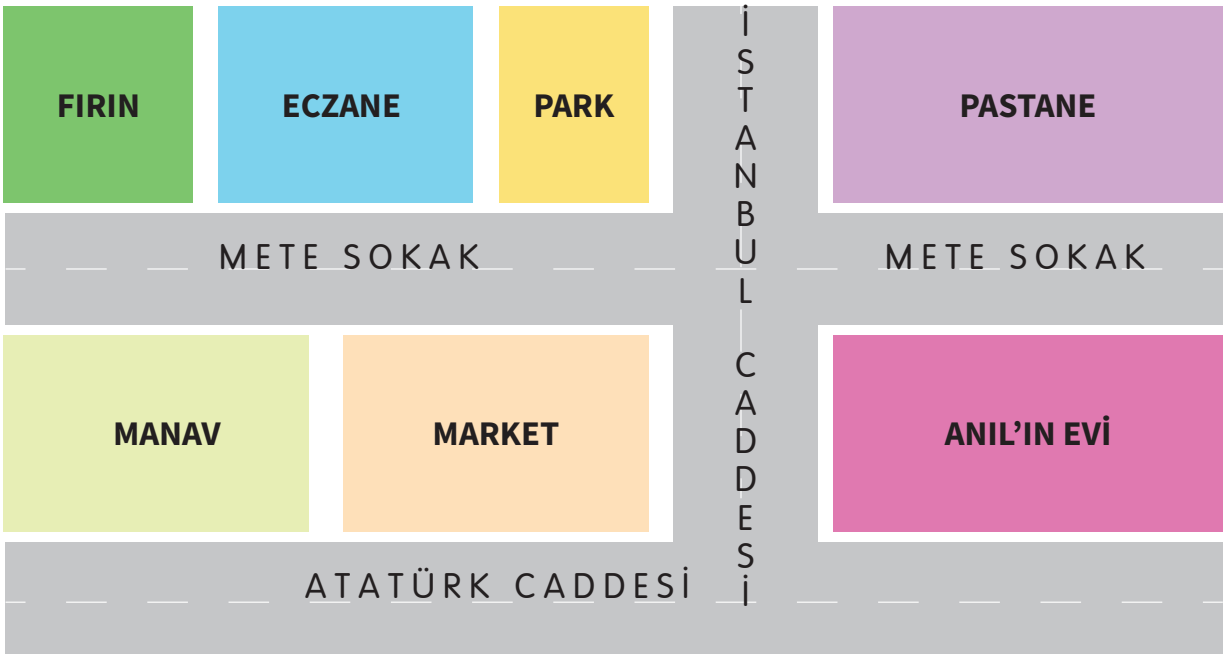
.....

.....

.....

KROKİ OKUMA

Kroki, bir yerin kuş bakışı görünüşünün belli bir orana bağlı kalmadan kabataslak çizimine verilen addır.
Krokiyi karşımıza aldığımızda sağ taraf doğuyu, sol taraf batıyı, yukarısı kuzeyi, aşağısı ise güneyi gösterir.

- Yukarıda Anıl'ın evinin bulunduğu sokağın krokisi verilmiştir.

Bu krokiye göre aşağıdaki ifadelerden hangileri doğrudur? İşaretleyiniz.

a) ☐ Anıl'ın evi Mete Sokak'tadır.
b) ☐ Anıl'ın evinin kuzeyinde pastane vardır.
c) ☐ Anıl'ın evinin doğusunda market vardır.
d) ☐ Anıl'ın evi marketin batısındadır.
e) ☐ Marketin kuzeyinde park vardır.
f) ☐ Market cadde üzerindedir.
g) ☐ Atatürk Caddesi, manavın kuzeyindedir.
h) ☐ Fırının güneyinde manav vardır.
i) ☐ Eczanenin doğusunda park vardır.

TABLO OKUMA

Birbiriyle olan ilgilerine göre düzenlenerek yazılmış şeylerin hepsine tablo denir. Tablolar sayesinde bazı bilgileri daha kolay anlarız. Tablo yorumlanırken tabloda olan tüm verileri dikkatle incelemeliyiz.

	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
1. DERS	TÜRKÇE	TÜRKÇE	TÜRKÇE	TÜRKÇE	TÜRKÇE
2. DERS	TÜRKÇE	SOSYAL BİLGİLER	TÜRKÇE	SOSYAL BİLGİLER	TÜRKÇE
3. DERS	MATEMATİK	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	MATEMATİK	MATEMATİK	MATEMATİK
4. DERS	FEN BİLGİSİ	MATEMATİK	FEN BİLGİSİ	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	FEN BİLGİSİ
5. DERS	TRAFİK	İNGİLİZCE	SOSYAL BİLGİLER	İNGİLİZCE	GÖRSEL SANATLAR
6. DERS	OYUN VE FİZİKİ ETKİNLİKLER	İNSAN HAKLARI	OYUN VE FİZİKİ ETKİNLİKLER	İNSAN HAKLARI	MÜZİK

Bu tabloya göre aşağıdaki ifadelerden hangileri doğrudur? İşaretleyiniz.

a) ☐ Öğrenciler haftada 30 saat ders görmektedir.

b) ☐ Öğrencilerin en sevdiği ders müziktir.

c) ☐ Öğrenciler her gün Türkçe ve matematik dersi görmektedir.

d) ☐ En az ders saati insan hakları dersine aittir.

e) ☐ Haftada iki gün müzik ve görsel sanatlar dersleri vardır.

f) ☐ Haftada üç saat fen bilgisi dersi vardır.

g) ☐ Sosyal bilgiler dersinin sayısı ile insan hakları dersinin sayısı eşittir.

h) ☐ Oyun ve fiziki etkinlikler dersi haftada iki saattir.

GRAFİK OKUMA

Bir olayın çeşitli durumlarını göstermeye veya birkaç şey arasında karşılaştırma yapmaya yarayan çizgilerden oluşmuş biçime grafik denir. Bir tabloyu yorumlarken verilen rakamlara ve diğer tüm bilgilere dikkat etmeliyiz. Hem soldan sağa hem de aşağıdan yukarıya verilerin neye denk geldiğine dikkat etmeliyiz.

1. Yanda bir okuldaki öğrencilerin canlı derslere katılım durumu pasta grafiği şeklinde verilmiştir. Bu grafikten çıkarılabilecek yorumları yazınız.

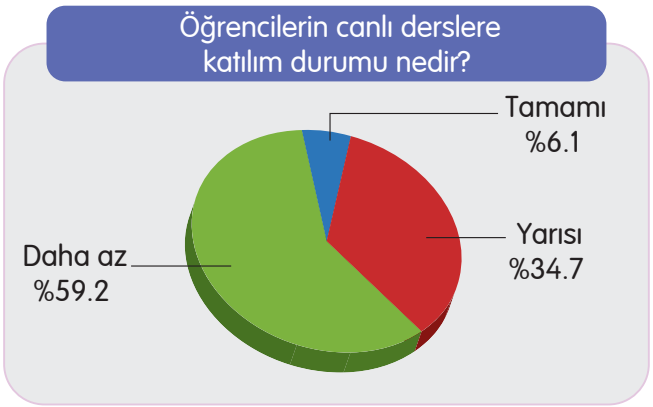
.....

.....

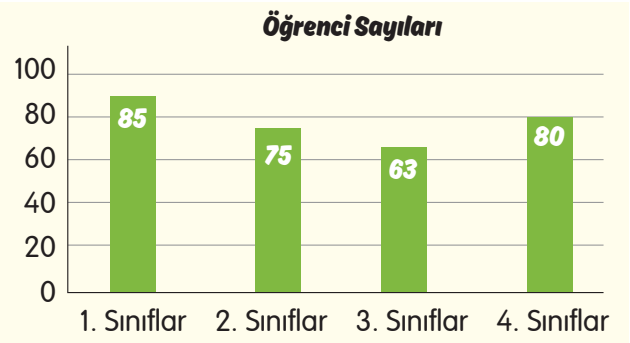
.....

.....

.....

2. Aşağıdaki grafikte öğrencilerin sınıflarına göre sayıları verilmiştir. Bu grafiğe göre aşağıdaki yargılardan hangileri doğrudur? İşaretleyiniz.

a) ☐ Üçüncü sınıflarda sınıflar kalabalık değildir.

b) ☐ İkinci sınıflardaki öğrenciler çok çalışkandır.

c) ☐ En az öğrenci üçüncü sınıflardadır.

d) ☐ En fazla öğrenci birinci sınıflardadır.

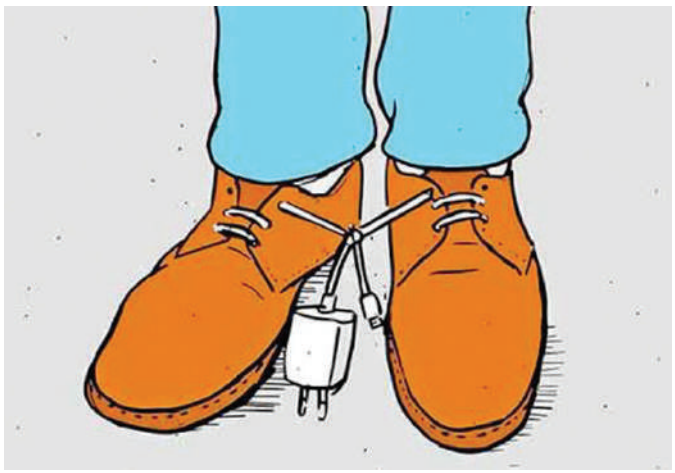
e) ☐ İkinci sınıflarda dördüncü sınıflardan daha az öğrenci vardır.

f) ☐ Kalabalık sınıflarda başarı oranı düşüktür.

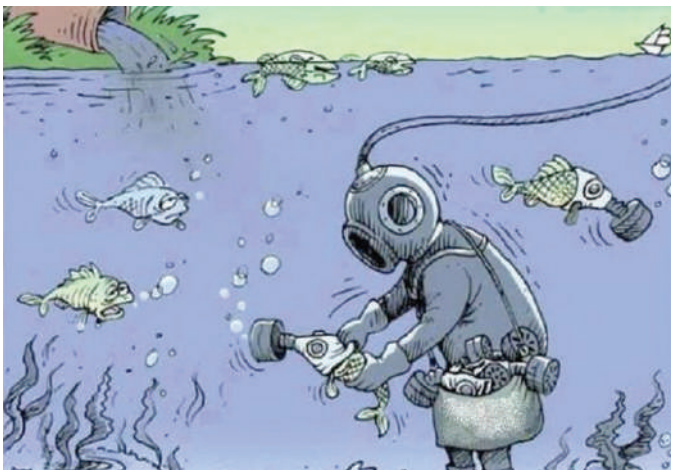
KARİKATÜR OKUMA

İnsan ve toplumla ilgili her türlü olayı konu alarak abartılı bir biçimde veren düşündürücü ve güldürücü resimlere karikatür , karikatür çizen sanatçılara da karikatürist denir.

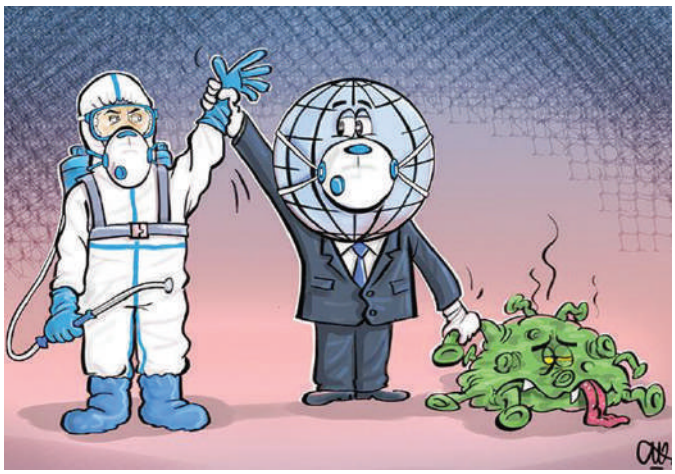
Aşağıdaki karikatürlerin konularını altlarına yazınız.

.....

.....

.....

.....

1. **Aşağıdaki karikatürlerin hangisi suyun önemine dikkat çekmek için çizilmiş olabilir?**

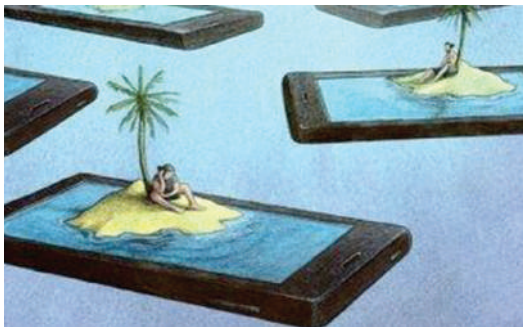
A)

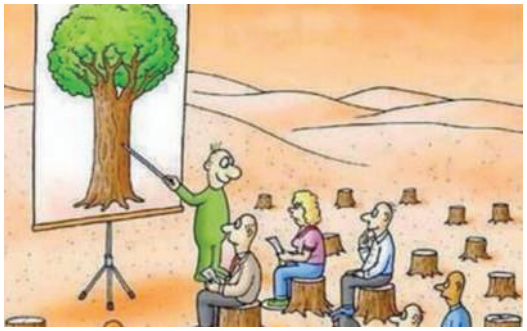
B)

C)

D)

2.

Aşağıdaki dizelerden hangisi bu görsel ile aynı iletiyi vermektedir?

A) Ah, bütün sevdiklerim, her şey, herkes...
Anlıyorum, birbirinden mukaddes,
Alıp verdiğim her nefes.
Ziya Osman SABA

B) İnsan değil de ağaç olsam
Dallarımın arasından rüzgâr esse
Yapraklarım, çiçeklerim meyvelerim olsa!
Mevsimleri yaşasam…
Erkan OĞUR

C) Havalar güzel gidiyor
Sen de çiçek açtın erkenden
Küçük zerdali ağacım
Aklın ermeden
Cahit KÜLEBİ

D) Dünyanın ciğeri ağaçtır, ağaç
Yanınca ormanlar kalıyor kıraç
İyi uğraş için ne güzel süreç
Bir ormanı koru bir de yeşili
Adnan DURDAĞI

3.

Sadece bu afişe bakarak aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşamayız</u>?

A) İnternette uzun süre vakit harcamak sağlığa zararlıdır.

B) Arkadaşlarımızla vakit geçirmek, internette vakit geçirmekten daha güzeldir.

C) İnternette vakit geçirmek tamamen yararsızdır.

D) İnternete ailemizle geçirdiğimizden daha az zaman ayırmalıyız.

4.

Bu broşürün başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Sağlıklı Beslenme

B) Sporun Önemi

C) Arkadaşlık İlişkileri

D) Temizlik

5.

Bu görselden hareketle aşağıdakilerden hangisini <u>söyleyemeyiz</u>?

A) İnternet kullanıcılarının sayısı aktif sosyal medya kullanıcılardan fazladır.

B) Aktif mobil sosyal kullanıcıların sayısı en azdır.

C) Mobil kullanıcıların sayısı en fazladır.

D) Aktif sosyal medya kullanıcıları ile aktif mobil sosyal kullanıcıların sayısının toplamı mobil kullanıcıların sayısına denktir.

1. Sedat, evinin krokisini çizmiştir. Sedat'ın çizdiği kroki ile ilgili bilinenler şunlardır:

- Yatak odası ve oturma odası karşılıklıdır.
- Oturma odası ile mutfak yan yanadır.
- Mutfak ile banyo karşılıklıdır.
- Mutfak ile salon yan yanadır.
- Salonun karşısında çocuk odası vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Sedat'ın evinin krokisi olabilir?

A)

Oturma Odası	Yatak Odası
Banyo	Mutfak
Çocuk Odası	Salon

B)

Çocuk Odası	Yatak Odası
Oturma Odası	Salon
Mutfak	Banyo

C)

Salon	Çocuk Odası
Mutfak	Banyo
Oturma Odası	Yatak Odası

D)

Mutfak	Banyo
Oturma Odası	Çocuk Odası
Salon	Yatak Odası

2. Serhat, Sertaç ve Aytaç'ın kitapçıdan aldığı kitap çeşitleri aşağıdaki gibidir:

Kişiler	Aldığı kitaplar
Serhat	Şiir
Sertaç	Hikâye, Fabl
Aytaç	Masal, Fabl

Bu tabloya bakarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Serhat, hikâye okumayı sevmektedir.
B) Serhat ve Sertaç aynı tür kitaplar almıştır.
C) Sertaç ve Aytaç benzer olarak fabl almıştır.
D) Sertaç, Aytaç'tan daha çok kitap almıştır.

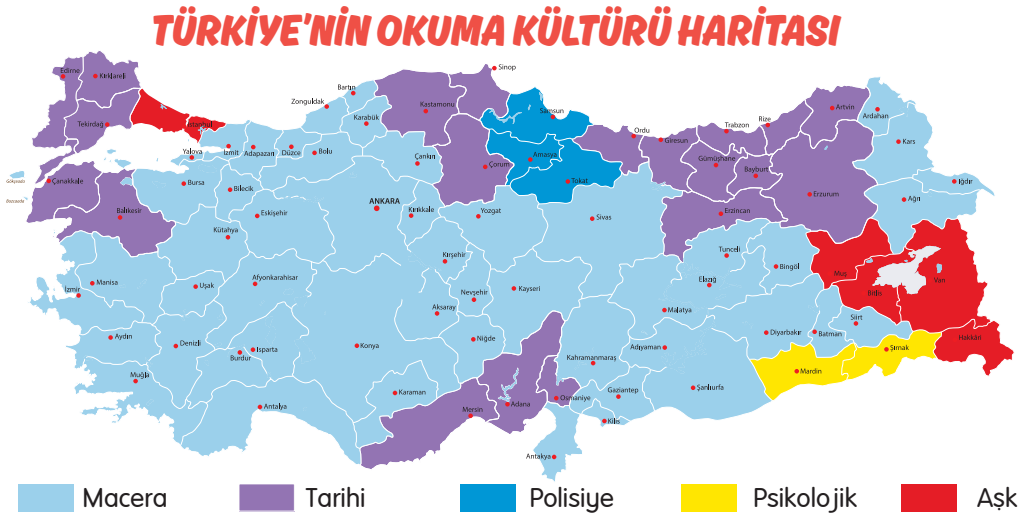
3.

Bu bilgilendirici görsele göre aşağıdakilerden hangisi sağlıklı yaşam için dikkat edilmesi gerekenlerden biri değildir?

A) Uyku saatleri B) Beslenme C) Kişisel temizlik D) Teknoloji kullanımı

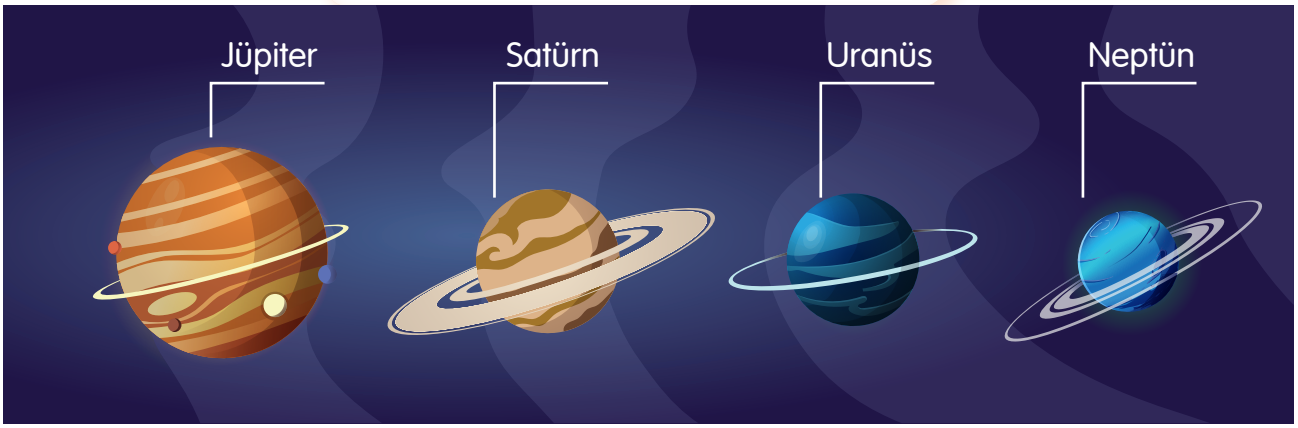
4.

Bu görsele bakarak aşağıdakilerden hangisine ulaşabiliriz?

A) Okunan kitap türlerine
B) Kitap okuma oranlarına
C) Kitap satış oranlarına
D) Cinsiyetlere göre satılan kitap türlerine

BU HALKALAR NEREDEN ÇIKTI?

Jüpiter, Satürn, Uranüs ve Neptün... Bu dev gezegenlerin büyük gaz kütleleri olmaları dışında ortak bir özellikleri daha var: Halkalarının olması.

Dış gezegenler olarak adlandırılan Jüpiter, Satürn, Uranüs ve Neptün bu sıralamayla Güneş sistemimizde en dışta kalır. Bu gezegenlerin çekirdekleri sıvı ya da katı maddeden oluşmuş olsa da büyük bölümleri hidrojen, helyum gibi gazlardan oluşur. Bu nedenle "gaz devleri" olarak bilinirler. Uranüs ve Neptün ise içerdikleri buz kütlelerinden dolayı kimi zaman "buz devleri" olarak da adlandırılırlar.

1974'te Jüpiter'e gönderilen Pioneer10 uzay aracı, gezegenin en içte bulunan uydusunun yörüngesindeki yüklü parçacıkların aniden azaldığını tespit etti. Bu durum, bilim insanlarına gezegenin çevresinde bir halkanın olabileceğini fark ettirdi. 1979'da gönderilen Voyoger1 uzay aracıysa gezegenin Ekvator düzleminden geçerek bu halkanın varlığını doğruladı ve fotoğrafını çekmeyi başardı.

İtalyan bilim insanı Galileo Galilei 1610'da basit bir teleskopla gözlemlediği Satürn'ün tek parçadan değil, üç ayrı parçadan oluştuğunu belirtse de gördüklerinin halka olduğunu anlayamadı. Ardından Hollandalı bilim insanı C. Huygens 1655'te yaptığı araştırmalarla gezegenin çevresinde halkalar olduğunu ortaya koydu.

1977 yılında ise Uranüs, bir yıldızın önünden geçerken yıldızın yaydığı ışınların titreştiği fark edildi. Bunun sonucunda Uranüs'ün ilk halkaları raslantısal biçimde keşfedilmiş oldu. 1986'da gönderilen Voyager2 uzay aracı ve 2003 - 2005 yıllarında Hubble Uzay Teleskobu sayesinde geriye kalan tüm halkaları da keşfedildi.

1984 yılında da Neptün'ün arkasındaki yıldızların ışığını engelleyen bir şey olduğu tespit edildi. Bu, gezegenin halkalarının varlığını ortaya koyan ilk gözlem oldu. Neptün'e ilerleyen Voyager2 uzay aracı, 1989'da bu halkaların varlığını doğruladı. Bu halkaların da gezegenin geçmişte var olan uydularının çarpışıp parçalanması sonucu oluştuğu düşünülüyor.

Bilim Çocuk dergisi

1. "Bu Halkalar Nereden Çıktı" adlı metinde geçen aşağıdaki sözcüklerin anlamlarını sözlükten bulup yazınız.

kütle : .....

gaz: .....

.....

.....

uydu: .....

.....

Ekvator : .....

.....

ışın : .....

2. Aşağıdaki soruları "Bu Halkalar Nereden Çıktı?" adlı metne göre yanıtlayınız.

1. Jüpiter, Satürn, Uranüs ve Neptün'ün ortak özellikleri nelerdir?

.....

.....

2. "Gaz devleri" olarak bilinen gezegenler hangileridir?

.....

.....

3. "Buz devleri" olarak bilinen gezegenler hangileridir, niçin?

.....

.....

4. Jüpiter'in halkaları nasıl tespit edilmiştir?

.....

.....

5. Satürn'ün çevresindeki halkalar kim tarafından nasıl tespit edilmiştir?

.....

.....

6. Uranüs'ün halkaları nasıl fark edilmiştir?

.....

.....

.....

7. Neptün'ün halkaları nasıl tespit edilmiştir?

.....

.....

VARLIKLARI KARŞILAYAN SÖZCÜKLER

Varlıkları ve kavramları karşılayan sözcüklere isim (ad) denir. İsimler özelliklerine göre üçe ayrılır.

1. Varlıklara Verilişlerine Göre

a) Özel İsim : Dünyada eşi benzeri olmayan varlık ve kavramları karşılayan isimlerdir.
Örnek: Ali, Minnoş, İstanbul, Türkiye, Türkçe...
b) Cins İsim : Aynı türden varlık ve kavramları karşılayan isimlerdir.
Örnek: su, kalem, elma, cesaret...

2. Varlıkların Oluşlarına Göre İsimler

a) Somut İsim : Beş duyu organımızdan herhangi biriyle algılayabileceğimiz isimlerdir.
Örnek: bilgisayar, koltuk, bulut ...
b) Soyut İsim : Beş duyu organımızdan herhangi biriyle algılayamadığımız isimlerdir.
Örnek: mutluluk, sevgi, özlem ...

3. Varlıkların Sayılarına Göre İsimler

a) Tekil İsim : Aynı türden tek bir varlığı karşılayan isimlerdir.
Örnek: asker, kedi, kitap ...
b) Çoğul İsim : Aynı türden birden çok varlığı karşılayan isimlerdir. Çoğul isimler, "–ler, –lar" eklerini alırlar.
Örnek: askerler, kediler, kitaplar ...
c) Topluluk İsmi : Çoğul eki almadığı hâlde birden çok varlığı karşılayan isimlerdir.
Örnek: ordu, sürü, deste, düzine, aile ...

1. Aşağıdaki tabloda verilen isimlerin özelliklerini örnekteki gibi işaretleyiniz.

Sözcük	Özel İsim	Cins İsim	Somut İsim	Soyut İsim	Tekil İsim	Çoğul İsim	Topluluk İsmi
minder		X	X		X		
bisikletler							
Ahmet							
hayaller							
deste							
pasta							
mutluluk							
Karabaş							

Ad Soyad:.....

SÖZCÜK TÜRLERİ

kalem, masa, sandalye	KONYA
Mehmet, Amerika, Türkçe	ESKİŞEHİR
Su, kumsal, mayo	HATAY
kitap, dergi, gazete	MANİSA

2. Nasrettin Hoca, sadece özel isimlerin bulunduğu yoldan giderse hangi şehre ulaşır?

.....

3. Numaralandırılmış vagonlardan somut isimleri taşıyanları boyayınız.

4. Aşağıda verilen sözcüklerden tekil isim olanları 1, çoğul isim olanları 2, topluluk isim olanları 3 numaralı sepete başındaki harfleri yazarak taşıyınız.

1 2 3

a. kuzular
b. asker
c. deste
d. orman
e. kutu
f. çocuklar
g. sözcükler
h. grup
i. aslan
j. yüzük
k. buket
l. eller

1. Varlıkları karşılayan sözcüklere "isim" denir.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi isim (ad) değildir?

A) Adamın başında şapka vardır.
B) Sınıftaki öğrenciler çıktı.
C) Kitaplar sınıftaki masanın üzerinde.
D) Babam geceleri masal anlatır.

2. 1. Kardeşim kalemimi kırdı.
2. Maketi yapıştırayım derken kırdı.
3. Gitmek istediğim yer, bir kırdı.
4. Elindeki bardağı düşürünce kırdı.

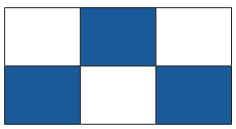
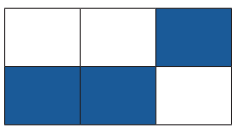
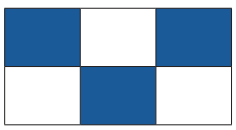
Numaralandırılmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi isimdir?

A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

3.

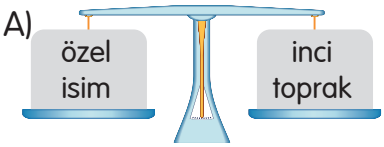
meyve	demet	çiçekler
takım	hayvan	aile

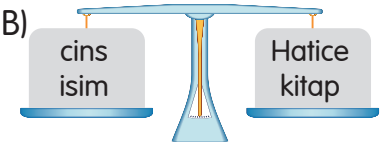
Topluluk isminin bulunduğu kutular boyandığında şeklin son görünümü nasıl olur?

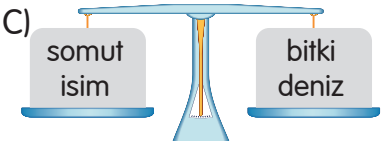
A)
B)
C)
D)

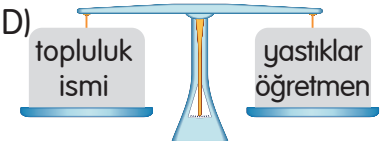
4. İsimler ve türleri, eşit kollu terazinin farklı kefelerine konduğunda denge sağlamaktadır.

Buna göre hangi terazi dengede durur?

A)

B)

C)

D)

5. ★ özel isim
▲ tekil isim
● somut isim

Sembollerle gösterilmiş isim türlerinin örnekleri hangi seçenekte sırasıyla doğru verilmiştir?

A) ★ Pamukkale
▲ battaniye
● merdiven

B) ★ Ağrı
▲ kalemler
● özlem

C) ★ Karabaş
▲ grup
● halı

D) ★ Kadir
▲ güller
● korku

6. "–cik, –ciğim, –ceğiz" eklerini alan adlara "küçültme adı" denir.

Bu bilgiye göre, altı çizili sözcüklerden hangisi küçültme adıdır?

A) İleride iki tepecik var.
B) Kapıyı maymuncuk ile açtık.
C) Annem sucuk almış.
D) Köyde küçük bir dere vardı.

7. "-cik" **eki aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisine** "sevgi" **anlamı katmıştır?**

A) Adamcağız zor durumdaydı.
B) Anneciğim seni çok özledim.
C) Gelincik topladık kırlardan.
D) Çınarcık'tan ev aldık.

8. "–ler" **eki aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcüğe çoğul anlamı katmamıştır?**

A) İki kardeş babalarını İzmir'e uğurladı.
B) Kitaplar, benim vazgeçilmezimdir.
C) Çiçekler ile güzel bir buket yaptık.
D) İstanbul'da evler çok pahalı.

9.

Bu kamyondan hem soyut ad hem de çoğul ad olan sözcük indirilecektir.

Buna göre hangi sözcük indirilmelidir?

A) demet B) Ahmetler
C) kuşlar D) anılar

10. Çoğul eki "-ler, -lar" bazen cümleye farklı anlamlar katar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çoğul ekinin kattığı anlam yanlış verilmiştir?

A) Müdür Beyler geldi mi? (saygı)
B) Çocuk ateşler içinde yanıyor. (abartma)
C) Beş yaşlarında bir çocuk kaybolmuş. (zaman)
D) Aramızda Mustafa Kemaller var. (benzerlik)

11. Çok fazla kitap okuyor.
1 2 3 4

Bu cümledeki numaralandırılmış sözcüklerden hangisi isimdir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

HÂL (DURUM) EKLERİ

1. Yalın Hâl → Hâl eki almaz.
2. Belirtme Hâli → -i hâl ekini alır.
3. Yönelme Hâli → -e hâl ekini alır.
4. Bulunma Hâli → -de hâl ekini alır.
5. Ayrılma (Çıkma) Hâli → -den hâl ekini alır.

1. Aşağıdaki tabloda yalın hâlde bulunan sözcüklere örnekteki gibi hâl eki getiriniz.

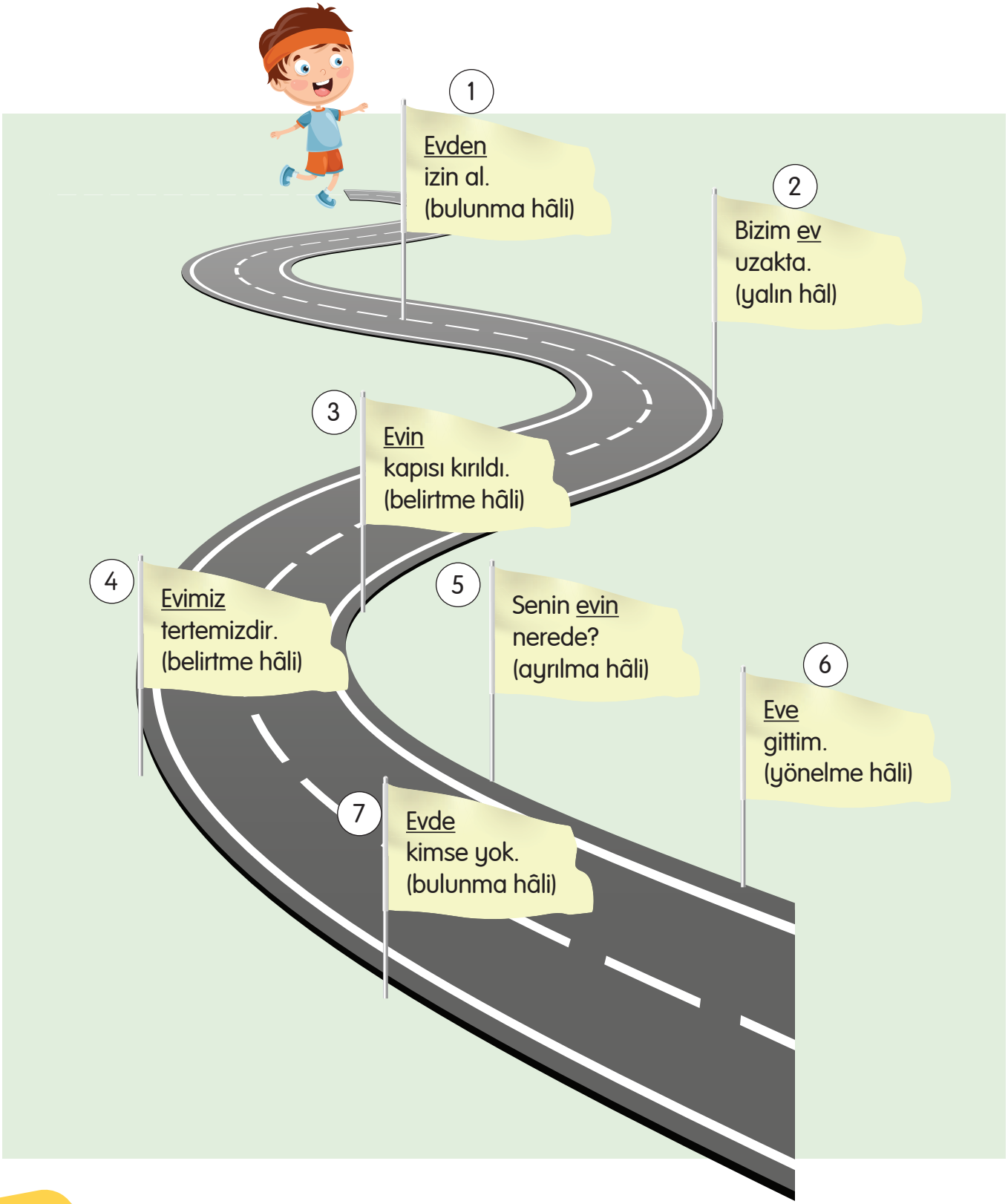
Yalın Hâli	Belirtme Hâli	Yönelme Hâli	Bulunma Hâli	Ayrılma Hâli
araba	arabayı	arabaya	arabada	arabadan
olay				
dost				
başarı				
zaman				
kuzu				
telefon				
yastık				
sevgi				
ev				

2. Aşağıdaki tabloda verilen sözcükler ismin hangi hâli ile çekimlenmiştir? Örnekteki gibi işaretleyiniz.

Sözcük	Belirtme Hâli	Yönelme Hâli	Bulunma Hâli	Ayrılma Hâli	Yalın Hâli
türküler					X
bardakta					
sandalı					
ses					
yazara					
masadan					
üçgeni					
dolapta					

3. **Barkın, katıldığı yarışta parkurdaki bayrakları toplayarak yarış çizgisine ulaşacaktır. Ancak sadece hâl eklerinin doğru belirtildiği bayrakları toplaması gerekmektedir.**

Barkın'ın toplaması gereken bayrakların numaralarını boyayınız.

ONburda yayınları

1. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisi belirtme (–i) hâli eki almıştır?**

A) mavi
B) görgü
C) gemi
D) evi

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük hâl (durum) eki almıştır?**

A) Arzu, az önce çıktı.
B) Berk, okuldan içeri girdi.
C) Kaza yapınca çok korktuk.
D) Çok fazla düşünmeyin.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük yönelme (–e) hâli eki almıştır?**

A) Çikolatalı pasta aldık.
B) Arkadaşlarla dolaştık.
C) Dün konsere gittik.
D) Onunla aynı sokakta oturuyoruz.

4. Uyandığımda kapının önün✿ bisiklet vardı.

✿ ile gösterilen yere hangi hâl eki getirilmelidir?

A) –i hâli
B) –e hâli
C) –de hâli
D) –den hâli

5. Nil'in taze fikirlerinden faydalandık.
1 2

Bu cümledeki numaralandırılmış sözcükler için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

	1	2
A)	Yalın Hâl	Ayrılma Hâli
B)	Yönelme Hâli	Ayrılma Hâl
C)	Yalın Hâl	Bulunma Hâli
D)	Belirtme Hâli	Yalın Hâl

6. Kerem, gökyüzünde parlayan yıldızları seyretmeyi çok sever.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Yalın hâlde isim
B) Yönelme hâli eki almış isim
C) Belirtme hâli almış isim
D) Bulunma hâli almış isim

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtme hâli eki almış isim vardır?**

A) Gitar, telli bir çalgıdır.
B) Gözlüğüm, çekmecenin gözünde duruyor.
C) Maymunlar, ağaçlara tırmanmış.
D) Bu bilgiyi hiç unutmayacağım.

8. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin hâl eki yanlış belirtilmiştir?**

A) dondurma → yönelme hâli
B) çantayı → belirtme hâli
C) tahtada → bulunma hâli
D) vatandan → ayrılma hâli

9.

	Belirtme Hâli	Yönelme Hâli	Bulunma Hâli	Ayrılma Hâli
sesi				
kuşa				
bidonu				
ocakta				

Bu tabloda ismin hangi hâli için işaretleme yapılamaz?

A) Belirtme Hâli
B) Yönelme Hâli
C) Bulunma Hâli
D) Ayrılma Hâli

10.

1. Mutluyuz hepimiz
2. Umutluyuz biz
3. Tüm kalplerde
4. Laleyiz biz

Sedef GÜLYAŞA

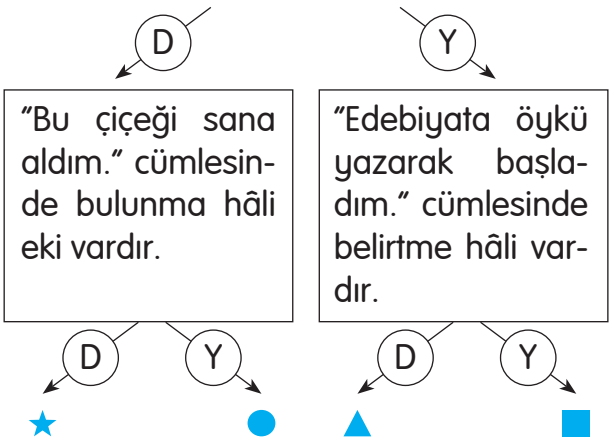
Yukarıdaki numaralandırılmış dizelerin hangisinde hâl eki almış bir sözcük vardır?

A) 1 B) 2
C) 3 D) 4

11. **Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde belirtme hâli eki almış sözcük vardır?**

A) Kedinin boynuna ciğer asılmaz.
B) Altın eli bıçak kesmez.
C) Akıl, akıldan üstündür.
D) Hamama giren terler.

12. "Sokakta biraz oynayıp eve gideceğim." cümlesinde hâl eki almış iki sözcük vardır.

Akış şemasında verilen ifadeler D/Y (Doğru/Yanlış) olarak değerlendirilip ilgili ok takip edildiğinde hangi şekle ulaşılır?

A) ★ B) ● C) ▲ D) ■

13.

Onur'un marketin içine girdiğini ifade eden üç sözcükle kurulmuş bir cümlede "market" sözcüğüne aşağıdakilerden hangisi eklenir?

A) -e B) -ler C) -den D) -i

VARLIKLARIN YERİNİ TUTAN SÖZCÜKLER

Varlık adlarının yerini tutan, onları hatırlatan sözcük ve eklere zamir denir.

1. Aşağıdaki cümlelerde geçen varlıkların yerini tutan sözcükleri (zamirleri) bulup altını çiziniz.

a) Bunu ben de anlamadım.

b) Ne zaman buraya geleceksiniz?

c) Bugün kendimi iyi hissetmiyorum.

d) Ardalar nerede yaşıyormuş?

e) Soruların birkaçını yarın çözelim.

2. Aşağıdaki cümlelerin başına kişi adlarının yerini tutan aşağıdaki sözcüklerden uygun olanlarını getiriniz.

ben – sen – o – biz – siz – onlar – kendi

a) ..... de bu kitaplarla ilgileniyor musun?
b) ..... hâlâ Bahçelievler'de oturuyorlar.
c) ..... bu bulmacayı çözmüş müydünüz?
d) ..... her salı bu pazara gelirim.
e) ..... bugün ıspanak ve makarna pişirmiş.
f) ..... her yaz Bodrum'a gideriz.
g) ..... düşen ağlamaz.

3. Aşağıdaki cümlelerde geçen işaret bildiren sözcüklerden hangileri bir varlığın yerini tutmuştur? Örnekteki gibi işaretleyiniz.

	Bu elbiseyi çok sevdim.		Bunları daha önce aldım.
X	Bunu çok sevdim.		Bu kitapları daha önce aldım.
	Onu henüz okumadık.		Şu sınıfta okuyorum.
	O kitabı henüz okumadık.		Şurada okuyorum.
	Şu makası uzatır mısın?		Böylesini görmemiştik.
	Şunu uzatır mısın?		Böyle elbise görmemiştik.
	O kolileri yerden kaldırınız.		O kalemi çekmeceye koy.
	Onları yerden kaldırınız.		Onu çekmeceye koy.

4. Aşağıdaki cümlelerde varlıkların yerini tutan sözcükleri bulup bu sözcüklerin varlıkların hangi yönden yerini tuttuğunu örnekteki gibi boyayınız.

a) Bunları Arzu için aldım.	İşaret	Belirsizlik	Kişi
b) İşlerimin bazılarını bitiremedim.	Kişi	Belirsizlik	İşaret
c) Bu gazeteyi kimden aldın?	Kişi	İşaret	Soru
d) Buraya nasıl geldiniz?	İşaret	Soru	Kişi
e) Biz Almanca kursuna gidiyoruz.	İşaret	Kişi	Belirsizlik
f) Boncukların çoğu kaybolmuş	Kişi	Belirsizlik	Soru

5. Aşağıdaki cümleleri ismin yerini tutan "–ki" ekini kullanarak örnekteki gibi yeniden yazınız.

a) Benim fotoğraf makinem daha kaliteli.

Benimki daha kaliteli.

b) Silgim evde kalmış, senin silgini alabilir miyim?

.....

c) Onun işi bizim işimizden daha zor.

.....

d) Sizin toplantınız bitti mi?

.....

e) Sema'nın çantası çok güzel.

.....

f) Çocukların odası, diğer odalar gibi dağınık.

.....

6. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

a) ☐ "Sen kendini fazla yorma." cümlesinde varlığın yerini tutan sözcük yoktur.

b) ☐ "Ben asla yalan söylemem." cümlesinde kişi isminin yerini tutan sözcük vardır.

c) ☐ "Bunları sana kim söyledi?" cümlesinde hem kişi hem işaret hem soru zamiri vardır.

d) ☐ "Başkalarının düşüncelerini önemsemem." cümlesinde ismin yerini işaret yoluyla tutan sözcük vardır.

1.

Bazı sözcükler, varlıkların yerini tutar.

Hamza Öğretmen'in verdiği bilgiye göre hangi öğrenci bir varlığın yerini tutan sözcüğe örnek vermiştir?

A) Birkan: Bazı öğrenciler, düzenli çalışır.
B) Tuğba: Bazıları kurallara her zaman uyar.
C) Sevilay: Bazı günler evde yalnız kalırım.
D) Çağlayan: Bazı çiçeklerin adını bilmiyorum.

2. O, her zaman başarılıdır.

Altı çizili sözcük için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kişi adının yerini tutmuştur.
B) Adın yerini işaret yoluyla tutmuştur.
C) Adın yerini soru yoluyla tutmuştur.
D) Adın yerini belirsizlik yoluyla tutmuştur.

3. 1. Derslerin başındasın
2. Başarımın sırrısın
3. Biz okuyup yazdıkça
4. Türkçem yaşayacaksın

Cazibe IRMAK

Yukarıdaki numaralandırılmış dizelerin hangisinde adın yerini tutan bir sözcük kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

4. Hangi adın yerini tuttuğu açıkça belli olmayan zamirlere "belgisiz zamir" denir.

Buna göre altı çizili sözcüklerden hangisi bir ismin yerini belli belirsiz tutmuştur?

A) Dosyayı istemiştiniz, onu getirdim.
B) Herkes seni merak ediyor.
C) Biz de sizinle geleceğiz.
D) Dolaptakilerin birkaçı bozulmuş.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "–ki" bir ismin yerini tutmuştur?**

A) Evdeki hesap çarşıya uymadı.
B) Sizin ev bizimkinden büyük.
C) Meydandaki boş dükkânı tuttuk.
D) Yemekteki biberler acıymış.

6.

Barış, baloncudan hangi renk balonu alırsa adın yerini tutan sözcüğün bulunduğu balonu almış olur?

A) mavi B) yeşil
C) turuncu D) mor

Ad Soyad:.....

7. Bir ismin yerini işaret yoluyla tutan sözcüklere işaret zamiri denir.

Bu bilgiye göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde ismin yerini işaret yoluyla tutan bir sözcük vardır?

A) Şu kitabı uzatır mısın?
B) Şunu tanıyor musun?
C) Şu paketi alacağım.
D) Şu sözlerle bizi üzüyorsun.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir ismin yerini işaret yoluyla tutan bir sözcük vardır?**

A) Bunu şunlar çözdü.
B) Bu soruyu ben çözdüm.
C) Bu soruyu kendim çözdüm.
D) Bu soruyu o çözdü.

9.

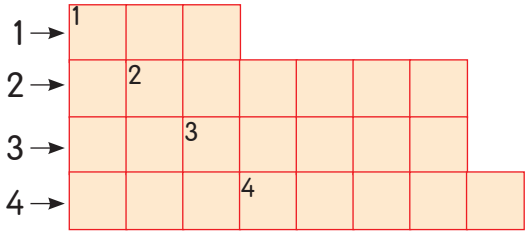
İsimlerin yerini belli belirsiz tutan sözcüklere ... denir.

Elif Öğretmen'in cümlesinde üç nokta (...) ile gösterilen yere hangisi yazılmalıdır?

A) işaret zamiri
B) kişi zamiri
C) soru zamiri
D) belgisiz zamir

10. 1. Sen de gelsene!
2. Hangisi Veli'nin çantası?
3. Çocukların birkaçı sokakta.
4. Kitaplardan bazılarını kapladık.

Numaralandırılmış cümlelerdeki zamirleri bulmacaya yerleştiriniz.

Bulmacada sırasıyla rakamlarla gizlenmiş şifreli sözcük aşağıdakilerden hangisidir?

A) SAZI
B) SARI
C) SAÇI
D) SORU

11. Bu kitabı kim yazmış?

Yukarıdaki cümledeki altı çizili sözcük için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Bir ismi işaret etmiştir.
B) Bir kişi isminin yerini tutmuştur.
C) Bir ismin yerini belli belirsiz tutmuştur.
D) Bir ismin yerini soru yolu ile tutmuştur.

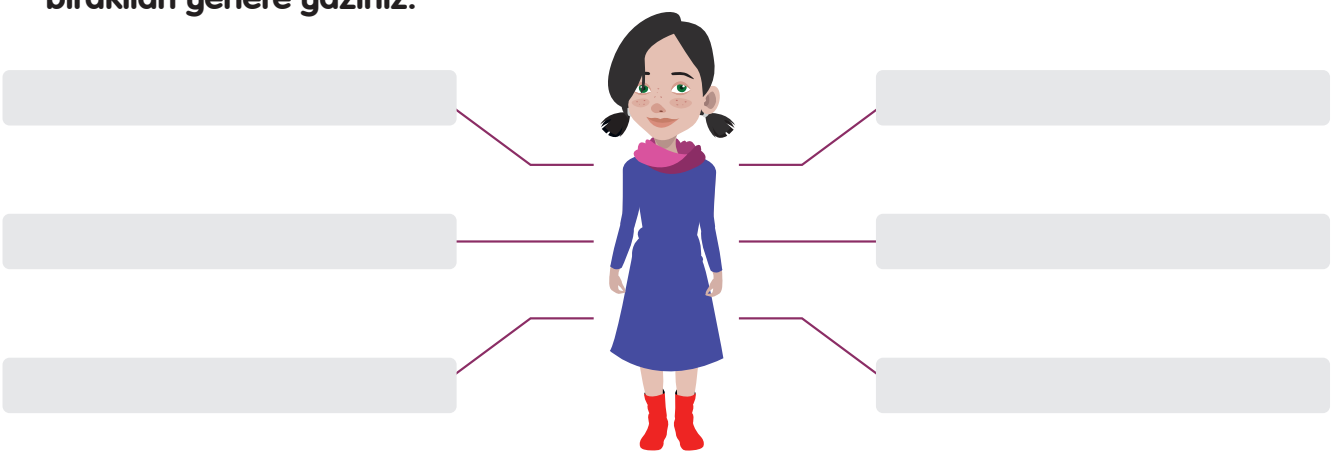
VARLIKLARIN ÖZELLİKLERİNİ BELİRTEN SÖZCÜKLER

Varlıkların özelliklerini belirten sözcüklere sıfat denir.

Sıfatlar, niteleme sıfatları ve belirtme sıfatları olmak üzere ikiye ayırılır.

Uyarı: Sıfatlar, daima isimlerin önünde bulunur.

1. Nida'nın özelliklerini, varlıkların özelliklerini belirten sözcüklerden yararlanarak boş bırakılan yerlere yazınız.

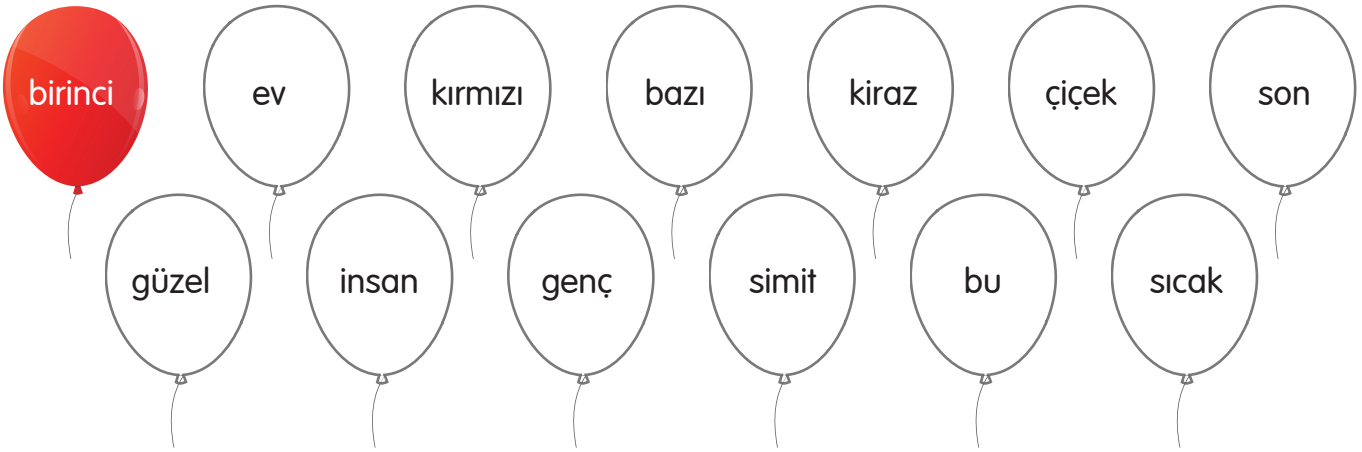

Nida

2. Aşağıdaki cümlelerde geçen varlıkların özelliklerini belirten sözcüklerin altını çiziniz. Bu sözcüklerin varlığın hangi özelliğini belirttiğini örnekteki gibi işaretleyiniz.

Cümle	Rengi	Durumu	Biçimi	Yeri	Sayısı	Sırası
a) Babam bana pembe bisiklet aldı.	X					
b) Çalışkan öğrenciler ödevlerini unutmaz.						
c) Çilekli pastayı senin için aldım.						
d) Her gün elli sayfa kitap okurum.						
e) Birinci sırada oturan öğrenci hastalanmış.						
f) İki gün sonra tatil başlıyor.						
g) Yuvarlak masayı salona aldık.						
h) Küçük çocuklar masal dinlemeyi sever.						
i) Bu mavi gökyüzü hepimizin.						
j) Şuradaki evi görüyor musun?						

3. **Varlıkları niteleyen veya belirten sözcüklerin bulunduğu balonları boyayınız. Bu sözcükleri örnekteki gibi sıfat olacak şekilde cümlede kullanınız.**

a) birinci : .....

b) ..... : .....

c) ..... : .....

d) ..... : .....

e) ..... : .....

f) ..... : .....

g) ..... : .....

h) ..... : .....

4.

Nur Öğretmen

Varlıkları niteleyen veya belirten sözcükler "m, p, r, s" ünsüzleriyle pekiştirilebilir.

Nur Öğretmen'in açıklamasına göre aşağıda verilen sözcüklerin pekiştirmelerini örnekteki gibi yazınız.

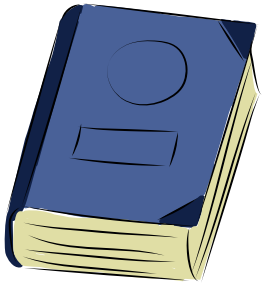
sağlam	kırmızı	yuvarlak	uzun	taze
↓	↓	↓	↓	↓
sapasağlam				

ONburda yayınları

1. **Aşağıdakilerden hangisi** "Nasıl öğrenci?" **sorusunun yanıtı olamaz?**

A) çalışkan öğrenci
B) bir öğrenci
C) yorgun öğrenci
D) başarılı öğrenci

2.

Bu görseldeki varlık aşağıdakilerden hangisi ile nitelendirilemez?

A) sayfa
B) yararlı
C) eski
D) kalın

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük bir varlığı nitelendirebilir?**

A) Rüzgâr esince gözüme toz kaçtı.
B) Su içmek istiyorum.
C) Türklerin güçlü bir ordusu var.
D) Yenilikler yapılacakmış.

4. Bu yıl dördüncü sınıfta okuyorum.
1 2 3 4

Numaralandırılmış sözcüklerden hangileri özellik bildiren sözcüklerdendir?

A) 1 ve 2
B) 1 ve 3
C) 2 ve 3
D) 3 ve 4

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soyut bir ad nitelenmiştir?**

A) Dürüstlük, önemli bir erdemdir.
B) Sevimli kedi, yanımıza geldi.
C) Su uyur, düşman uyumaz.
D) Beyaz gelinlik çok yakışmış.

6. "İyi" **sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde bir varlığı nitelendirmemiştir?**

A) İyi bir okul
B) İyi insan
C) İyi düşün
D) İyi bilgisayar

7.

HEDEFİMİZ PARLAK BİR GELECEK!

"Bir" sözcüğü bu afişte bir ismi belli belirsiz işaret etmiştir.

Aşağıdakilerin hangisinde benzer bir kullanım vardır?

A) Sınavda sadece bir soruyu cevaplayamadım.
B) Evde bir dilim ekmek kalmış.
C) Manavdan bir limon aldım.
D) Bir gün bize de gelin.

Ad Soyad:.....

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir ismin birden fazla özelliği verilmiştir?**

A) Saksıya yumuşak toprak aldık.

B) Sözümün doğru olduğunu anlayacaksın.

C) Akşam yemeğini biraz fazla kaçırmışım.

D) Masanın üzerinde mavi, büyük bir kutu var.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün görevi yanlış verilmiştir?**

A) Bu vapuru kaçırdık. (İşaret bildirir.)

B) Birkaç gün şehir dışında olacağım. (Sıra bildirir.)

C) Renkli şekerleri kavanoza doldur. (Nitelik bildirir.)

D) İki kitap alacağım. (Sayı bildirir.)

10. Güzel dil Türkçe bize
1

Başka dil gece bize
2 Ziya GÖKALP

Yukarıdaki numaralandırılmış sözcükler isimleri hangi yönden belirtmiştir?

	1	2
A)	Niteleme	Belirsizlik
B)	Niteleme	Sayı
C)	İşaret	Sıra
D)	Sayı	Soru

11.

Doruk, baloncudan bir varlığın özelliğinin belirtildiği sözcüğün bulunduğu balonu alacaktır.

Buna göre Doruk hangi balonu alacaktır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

12. Selam sana güzel Anadolu
1 2 3 4

Yukarıdaki numaralandırılmış sözcüklerden hangisi özellik bildirmektedir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

13. Soru sıfatları, isimlerin nitelik ve niceliklerini soru yoluyla öğrenmeyi amaçlayan sıfatlardır.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerin hangisinde soru sıfatı vardır?

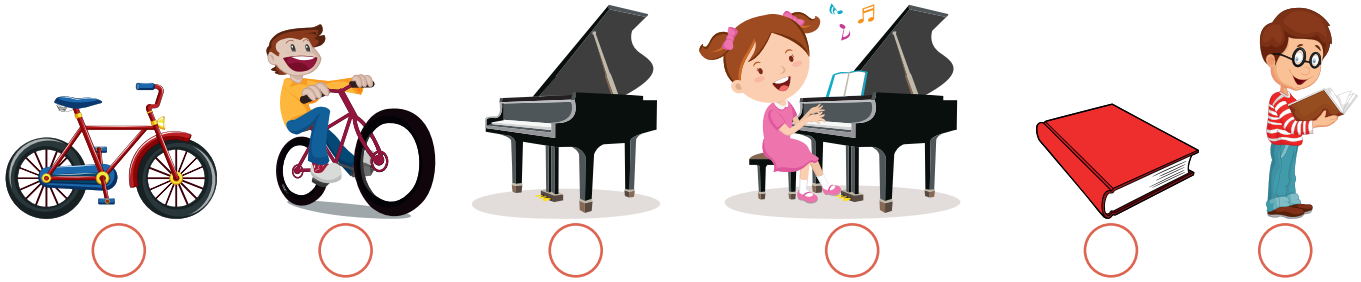
A) hangi elma B) kırmızı elma

C) ekşi elma D) bir elma

İŞ, OLUŞ, HAREKET BİLDİREN SÖZCÜKLER

İş, oluş, hareket bildiren sözcüklere fiil (eylem) denir. Fiiller kip ve şahıs eki alırlar.
Uyarı: Fiiller, "-mek, -mak" kip eklerini alır.

1. Aşağıdaki görsellerden iş, oluş ya da hareket bildirenleri işaretleyiniz.

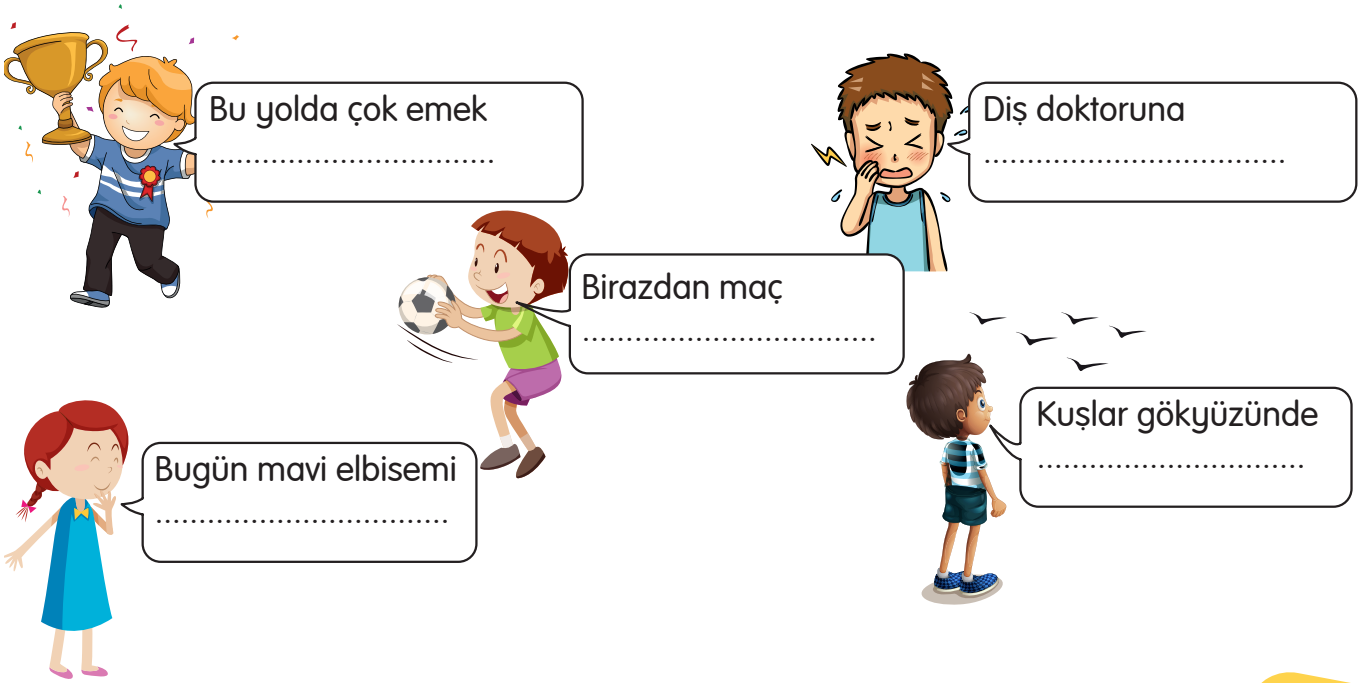

2. Aşağıdaki metinde geçen iş, oluş, hareket bildiren sözcüklerin altını çiziniz.

Bir bilgiye sormuşlar : "Efendim dünyada en çok kimi seversiniz? Terzimi severim." diye cevap vermiş bilge. Soruyu soranlar şaşırmışlar: "Aman efendim, dünyada bu kadar kişi varken neden terzi?"

Bilge, bu soruya da şöyle cevap vermiş: "Dostlarım, ben terzimi severim çünkü ona her gittiğimde benim ölçümü yeniden alır. Ama diğerleri öyle değildir. Bir kez benim hakkımda karar verirler, ölünceye kadar da beni hep aynı gözle görürler."

3. Aşağıdaki konuşmalarda boş bırakılan yerlere uygun iş, oluş, hareket bildiren sözcükler yazınız.

Ad Soyad:.....

İŞ, OLUŞ, HAREKET BİLDİREN SÖZCÜKLERDE OLUMLULUK VE OLUMSUZLUK

Bir işin, oluşun ya da hareketin yapıldığını bildiren sözcüklere olumlu eylem denir.

Örnek: gel, geldim, gelecekler...

Bir işin, oluşun ya da hareketin yapılmadığını, yapılamayacağını bildiren sözcüklere olumsuz eylem denir.

Olumsuz eylemler: "-me, -ma" olumsuzluk ekini alır.

Örnek: gelme, gelmedim, gelmeyecekler...

1. Aşağıdaki iş, oluş, hareket bildiren sözcüklerden olumlu olanların başına " ☺ ", olumsuz olanların başına örnekteki gibi " ☹ " çiziniz.

☐ korktum	☐ ağladı	☐ gezmiyor
☐ alacak	☐ görmesin	☐ alacak
☐ söylemedik	☐ ver	☐ sormadım

2. Aşağıdaki olumlu eylemleri örnekteki gibi olumsuz yapınız.

kaçmışlar kaçmamışlar ..... kaplamış ..... duyacak .....

okudum ..... faydalandık ..... başardılar .....

İŞ, OLUŞ, HAREKET BİLDİREN SÖZCÜKLERDE SORU

İş, oluş, hareket bildiren sözcüklerde soru anlamı "mı, mi, mu, mü" soru ekleri ile yapılır.

Örnek: biliyor (olumlu) biliyor mu? (olumlu soru) bilmiyor mu? (olumsuz soru)
alacak (olumlu) alacak mı? (olumlu soru) almayacak mı? (olumsuz soru)

3. Aşağıdaki eylemleri soru anlamlı olacak şekilde örnekteki gibi yeniden yazınız.

ilettiler ilettiler mi? ..... düşünüyor ..... bakacak .....

gördünüz ..... olmuş ..... sordu .....

sormadılar ..... temizledi ..... gelmemiş .....

İŞ, OLUŞ, HAREKET BİLDİREN SÖZCÜKLERDE KİŞİ

İş, oluş, hareket bildiren sözcüğün kim tarafından yapıldığını belirten eklere kişi ekleri, kim tarafından yapıldığını belirten sözcüğe eylemin kişisi denir.

Dilimizde altı kişi (şahıs) vardır :

1. tekil kişi → ben
2. tekil kişi → sen
3. tekil kişi → o
1. çoğul kişi → biz
2. çoğul kişi → siz
3. çoğul kişi → onlar

1. Aşağıdaki cümlelerde geçen iş, oluş, hareket bildiren sözcüklerin kişilerini örnekteki gibi yazınız.

Cümleler	Kişi
a) Gülmeyi çok severim.	ben
b) Helin ve Rengin bugün gelecekler.	
c) Her gün iki litre su içmeliyiz.	
d) Sürekli bahane buluyormuşsunuz.	
e) Çalışmalarımızı hızla sürdürüyoruz.	
f) Ne güzel bir hediye almışsınız!	
g) Doğum günümde sizi de görmek isterim.	
h) Söylenen hiçbir şeyi yapmamış.	
i) Bir bardak su verir misin?	
j) Her ders not tutuyorum.	

2. Mete, aşağıdaki tabloda verilen eylemlerin kişilerini işaretlemiştir. Her bir doğru işaretleme için 10 puan alacaktır. Buna göre Mete kaç puan alır? Mete'nin Puanı : .....

Eylem	ben	sen	o	biz	siz	onlar
çalışmalısın					X	
devam edecek			X			
söyledin		X				
yapmalısınız		X				
inandık				X		
tamir ettim	X					
hastalandı			X			
gördüler						X

İŞ, OLUŞ, HAREKET BİLDİREN SÖZCÜKLERDE ZAMAN

1. Aşağıdaki eylemlerin zamanlarını örnekteki gibi işaretleyiniz.

Eylem	Geçmiş zaman	Gelecek zaman	Şimdiki zaman	Geniş zaman
konuştum	X			
severim				
verecek				
anladık				
okuyoruz				
açacaksın				
dinleneceksin				
bakar				
sattık				
başlıyorlar				
yürür				
yetiştim				
korkmuş				
geleceksiniz				

2. Aşağıdaki cümleleri iş, oluş, hareket bildiren sözcüklerle yanlarında verilen zamanlara göre örnekteki gibi tamamlayınız.

a) Teyzemi ziyarete ..... gideceğim. ..... (gelecek zaman)
b) Okula gitmek için evden ..... (geçmiş zaman)
c) Birazdan çantamı ..... (gelecek zaman)
d) Kardeşim odasında oyun ..... (şimdiki zaman)
e) Düzenli çalışınca başarılı ..... (geçmiş zaman)
f) Manavdan meyve, sebze ..... (gelecek zaman)
g) Sınav sonucu dün ..... (geçmiş zaman)
h) Kaybettiğim tokamı ..... (geçmiş zaman)
i) Her akşam günlük ..... (geniş zaman)
j) Bu tabloyu odamın duvarına ..... (gelecek zaman)
k) Her akşam süt ..... (geniş zaman)

1. Derse geç ..... .

Yukarıdaki cümle hangisi ile tamamlanırsa eylemin bittiği anlamı çıkar?

A) kalacağım
B) kaldım
C) kalırım
D) kalıyorum

2. **Aşağıdaki haber başlıklarının hangisinde iş, oluş, hareket bildiren sözcük yoktur?**

A) "Orta Doğu Ülkeleri Turizm Rotalarını Abant'a Çevirdi"
B) "İstanbul'da Aşı Sayısı Beş Milyonu Aştı"
B) "Futbolda Elle Oynama Kuralı Değişti"
D) "15 Temmuz Şehitler Köprüsü Girişinde Trafik Yoğunluğu Var"

3.

Ben çok hızlı yazıyor ... .

Üç nokta (...) ile gösterilen yere hangisi yazılmalıdır?

A) –sun
B) –um
C) –uz
D) –lar

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin zamanı yanlış gösterilmiştir?**

A) Bir saat önce dışarı çıktı. → geçmiş zaman
B) Berker, odasında müzik dinliyor. → şimdiki zaman
C) Her gün soda içerim. → gelecek zaman
D) Bu filmi çok severim. → geniş zaman

5. **Aşağıdakilerden hangisinin zamanı** "inceledi" **sözcüğü ile aynıdır?**

A) kuruyacak
B) kurudu
C) kuruyor
D) kurur

6. **İş, oluş, hareket bildiren aşağıdaki sözcüklerden hangisinin kişisi diğerlerinden farklıdır?**

A) bulduk
B) bulacağız
C) bulmuşuz
D) buluyorum

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylem diğerlerinden farklı bir kişi ile çekimlenmiştir?**

A) Onun iyi biri olduğuna inanıyorum.
B) Yarışmaya iyi hazırlanmış.
C) Annemi ikna etmek için çok uğraştı.
D) Kargonun gelmesini sabırsızlıkla bekliyor.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin henüz gerçekleşmediği anlamı vardır?**

A) Ağaçtan elma topladık.
B) Yarın müzik kursuna gideceğim.
C) Kadıköy'den vapura bindik.
D) Her sabah yüzümü yıkarım.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iş, oluş, hareket bildiren sözcük yoktur?**

A) Kurallara uymak önemlidir.
B) Tok, açın hâlini anlamaz.
C) Acılar karşısında dik durulmalı.
D) Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.

10. **Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi iş, oluş, hareket bildirmektedir?**

A) Odada keskin bir koku vardı.
B) Oyuncakların arasında kırık olanlar vardı.
C) Babam Ankara'ya dört saatte vardı.
D) Bahçesinde rengârenk çiçekler vardı.

11. **Aşağıdaki eylemlerin hangisinde olumsuzluk anlamı vardır?**

A) düştüm
B) terlemiş
C) bakmıyor
D) iniyor

12. İnsan iradesi dışında gerçekleşen eylemler "oluş" bildirir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi oluş bildirmektedir?

A) susmak
B) düşünmek
C) dinlemek
D) yeşermek

13. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "–miş" cümleye "başkasından duyma" anlamı katmıştır?**

A) Aa, çorabım kaçmış!
B) Ferdi üniversiteyi kazanmış.
C) Hava kararmış, içeri girelim.
D) Sıcaktan yüzüm kızarmış.

14. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iş ve anlatım aynı anda gerçekleşmektedir?**

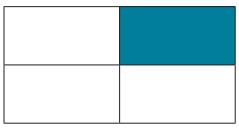
A) Nurgül ablam yarın evleniyor.
B) Her yaz Bodrum'a gidiyor.
C) Durakta otobüs bekliyor.
D) Birazdan yemek pişiyor.

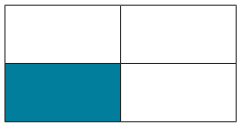
1.

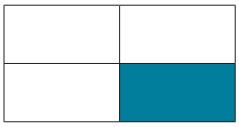
gürültü	mutluluk
hava	rüzgâr

Soyut ismin bulunduğu kutu boyandığında aşağıdaki şekillerden hangisi ortaya çıkar?

A)

B)

C)

D)

2. **Demet:** Sözcüklerin anlamlarını, daha çok artırmak ve sözcükleri daha etkili hâle getirebilmek için pekiştirmeli sözcüklerden yararlanırız.

Pelin: Peki, bana pekiştirilmiş sıfata örnek verir misin?

Demet: .....

Bu diyaloğa göre Demet, hangi cevabı <u>vermez</u>?

A) Manavda taptaze meyveler var.

B) Ebru, kıpkırmızı bir kazak giymiş.

C) Sapasağlam sandalye bile kırıldı.

D) Odan, darmadağınık görünüyor.

3. ▲ Birinci cümlede topluluk ismi vardır.

● İkinci cümlede bir kişi isminin yerini tutan sözcük vardır.

■ Üçüncü cümlede bir varlığın özelliğini belirten sözcük vardır.

Yukarıda verilen yönergeleri sırasıyla takip eden cümle aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) ▲ Jüri, kendisini tanıttı.
● Bu, benim en sevdiğim renk.
■ Artık müzeler çevrim içi olarak gezilebiliyor.

B) ▲ Dayım askerden geldi.
● Siz de çiçek toplayın.
■ Sıcak havalarda dondurma yerim.

C) ▲ Çoban sürüsünü otlatıyor.
● O, yolda takılıp düşmüş.
■ Minik bir köpeğim var.

D) ▲ Sabahları ormanda koşarım.
● Bu projeyle geniş iş alanları sağlandı.
■ Baharda ağaçlar çiçek açar.

4. <u>Bizler</u> <u>çiçekleriyiz</u>
1 2
<u>Umudun</u> ve sevincin
3
Habercileriyiz biz
Gelen <u>mutlu</u> günlerin
4

Gülsüm AKYÜZ

Numalarandırılmış sözcüklerden hangileri türce aynıdır?

A) 1 ve 2 B) 1 ve 4

C) 2 ve 3 D) 3 ve 4

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "göz" sözcüğü bir varlığın özelliğini belirtmiştir?**

A) Makası masanın gözüne koydum.
B) Gözünün ağrısı devam ediyormuş.
C) Çilekleri terazinin gözüne koydum.
D) İki gözlü bir çanta aldım.

6. 1. Yaşasın vatan ana
2. Bağlıyız candan ona
3. Ne mutlu Türk olana
4. Yaşasın cumhuriyet

Rakım ÇALAPALA

Yukarıdaki numaralandırılmış dizelerin hangisinde özel isim vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

7. Şunu uzatır mısın? ★

Şu kitabı uzatır mısın? ■

Yukarıdaki cümlelerde sembollerle gösterilmiş sözcükler için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

★	■
A) zamir	sıfat
B) sıfat	zamir
C) isim	sıfat
D) zamir	zarf

8. Oynaya oynaya (1) gelin (2) çocuklar (3)

El ele, el ele verin çocuklar

Numaralandırılmış sözcükler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Varlığı karşılayan sözcük
B) Varlığı işaret eden sözcük
C) Hareket bildiren sözcük
D) Hareketi niteleyen sözcük

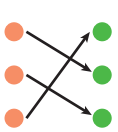
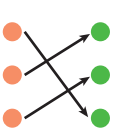
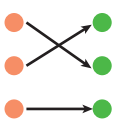
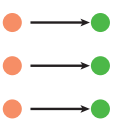
9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemi azlık–çokluk yönünden sınırlandıran bir sözcük vardır?**

A) Biraz dinlenmek istiyorum.
B) Şekerlikte çok şeker var.
C) Her akşam kitap okurum.
D) Tüm sınıf müzeye gideceğiz.

10.

uyuyacak	geçmiş
uyudu	şimdiki
uyuyor	gelecek

Verilen eylemlerin zamanları hangi seçenekte doğru eşleştirilmiştir?

A)
B)
C)
D)

ONburda yayınları

İlk üç soruyu aşağıdaki konuşmaya göre yanıtlayınız.

Nurten: En sevdiğim ders İngilizce'dir.

Mustafa: Ben matematik dersinde başarılıyım.

Reyhan: Okulumda çok mutluyum.

Nuray: Yarın okula gidemeyeceğim.

1. Yukarıdaki öğrencilerden hangisinin cümlesinde iş, oluş, hareket bildiren bir sözcük vardır?

A) Nurten
B) Mustafa
C) Reyhan
D) Nuray

2. Yukarıdaki öğrencilerden hangisinin cümlesinde özel isim vardır?

A) Nurten
B) Mustafa
C) Reyhan
D) Nuray

3. Yukarıdaki öğrencilerden hangisinin cümlesinde bir kişi adının yerini tutan sözcük vardır?

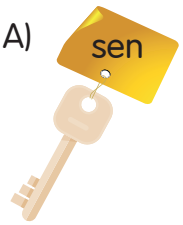
A) Nurten
B) Mustafa
C) Reyhan
D) Nuray

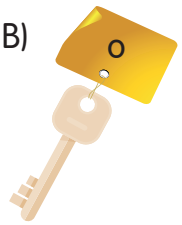
4.

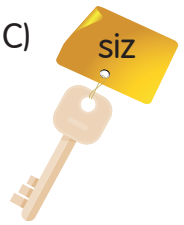

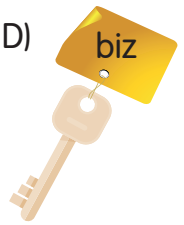
Bu kilidi üzerindeki cümlenin eyleminin kişisini karşılayan anahtar açacaktır.

Buna göre hangi anahtar kilidi açar?

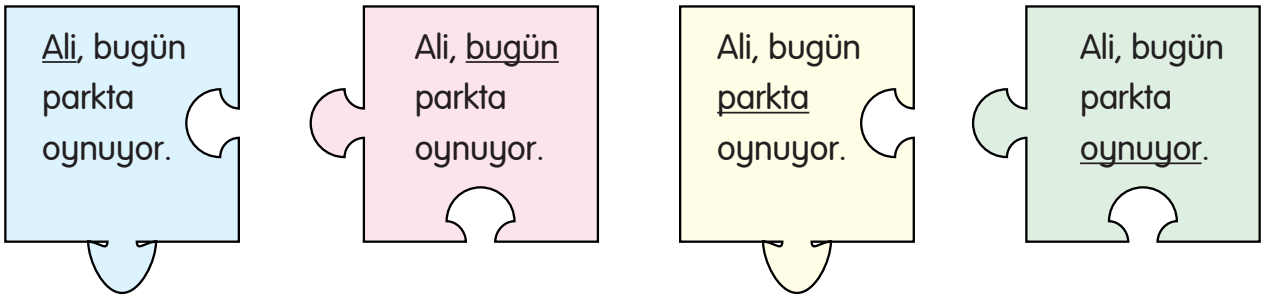
A)

B)

C)

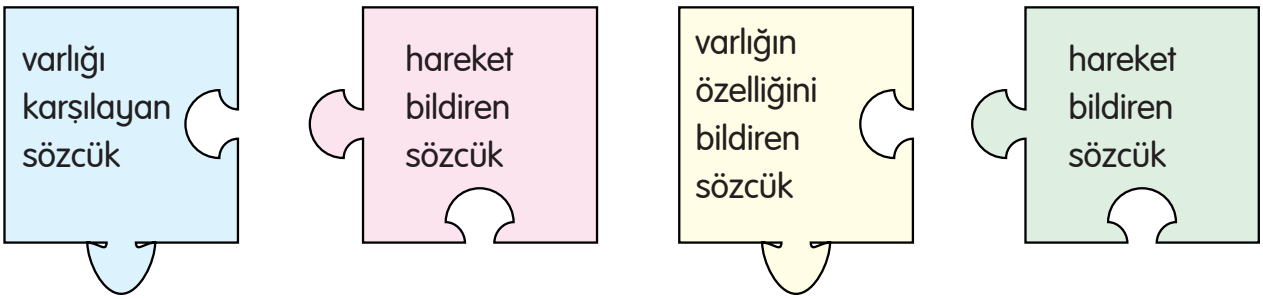
D)

5.

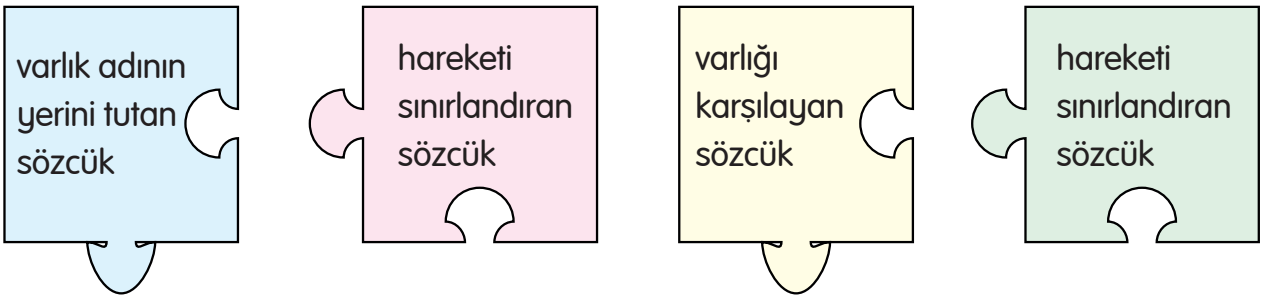

Yukarıdaki yapboz parçalarının üzerinde yazan cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin görevleri hangi seçenekte verilmiştir?

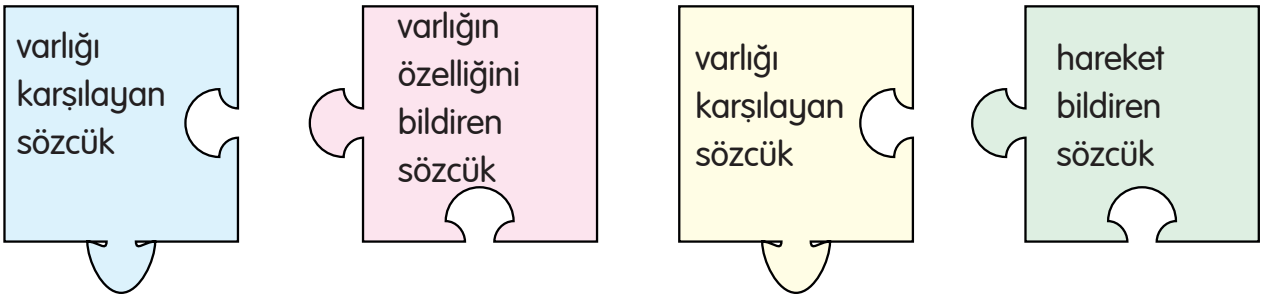
A)

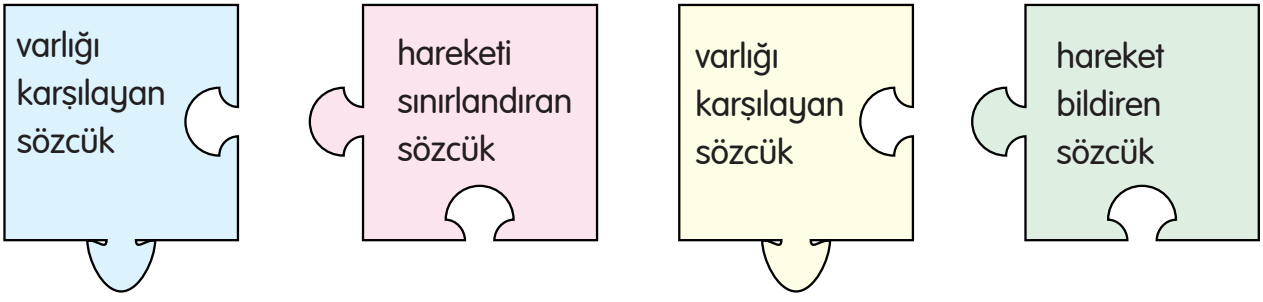
B)

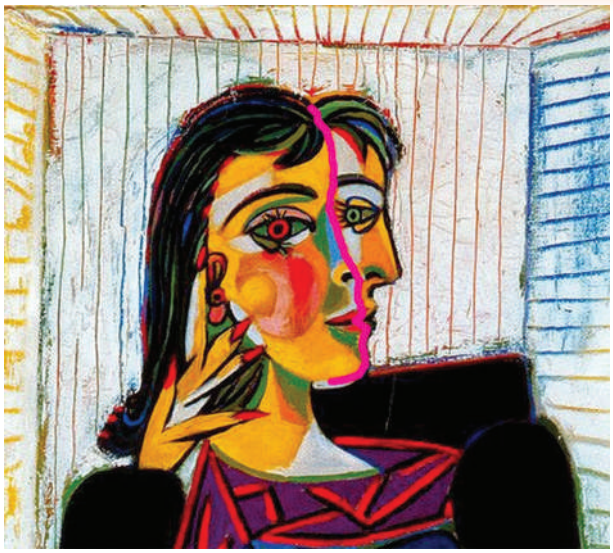
C)

D)

KÜBİZM

Bu yağlı boyayla yapılmış tabloda kadın nereye bakıyor? Vücudu neden geometrik şekillere ayrılmış gibi? Peki bu kadının kaç burnu var dersiniz? Bu soruları yanıtlamak çok kolay değil ancak bu tablonun yapılış yöntemi oldukça ilgi çekici.

20. yüzyılın başında ortaya çıkan Kübizm, başta resim olmak üzere mimari, edebiyat, heykel ve hatta müzikte de etkisini gösteren bir sanat akımı. Bu akımda geometrik şekiller bol kullanılır. Kübizm'in ortaya çıkmasında İspanyol ressam Georges Braque öncü olarak bilinir.

1900'lerin başına kadar üç boyutlu nesneler genellikle görüldüğü ve algılandığı gibi çizilirdi. Yani nesneler birbirlerine olan uzaklıkları da göz önünde bulundurularak tabloya aktarılırdı. Bu, belki şöyle daha iyi açıklanabilir: Dümdüz uzanan bir yola bakıldığında bu yolun gitgide daraldığı ve ufukta kaybolduğu görülür. İşte o dönemde ressamlar, yolu çizerken bu durumu tuvallerine aynen aktarırdı. Yani resimlerinde perspektif tekniğinden yararlanırlardı. Kübizm ile perspektif anlayışı farklılaştı. Kübist sanatçılar, nesnelere farklı açılardan bakmayı keşfetti. Yani bu yol gerçekte göründüğü gibi değil, kendi algıladıkları gibi resmedilmeye başlandı.

Kübist eserlerde iki farklı yöntem kullanılabilir: Bunlardan ilki "Analitik Kübizm"dir. Bu yöntemle sanatçılar önce resmedecekleri nesneleri hayal güçlerini kullanarak nesnelere ayırır. Daha sonra bu parçaların biçim ve açılarıyla oynayarak geometrik biçimlerden oluşan bir resim ortaya çıkarır. Diğer yöntem ise "Sentetik Kübizm"dir. Bu yöntemde ahşap ya da cam gibi birbirinden farklı malzemeler çeşitli biçimlerde bir araya getirilebilir. Resmin geri kalanında da renkli boyalar kullanılır.

Tuğçe Inroga

1. "Kübizm" adlı metinde geçen aşağıdaki sözcükleri anlamlarıyla eşleştiriniz.

a)	tablo	☐	Üzerine resim yapılan, gerdirilmiş keten, kenevir veya pamuklu kaba kumaş.
b)	mimari	☐	Mimarlık, mimarlıkla ilgili, yapı.
c)	yöntem	☐	Nesneleri bir yüzey üzerine görüldüğü gibi çizme sanatı.
d)	üç boyutlu	☐	Eninden ve boyundan başka derinliği olan.
e)	perspektif	☐	Bir amaca erişmek için izlenen, tutulan yol.
f)	tuval	☐	Bez, tahta, kâğıt vb. maddeler üzerine yapılmış yağlı boya, sulu boya, pastel veya kara kalem resim.

2. Aşağıdaki soruları "Kübizm" adlı metne göre yanıtlayınız.

1. Kübizm ne zaman ortaya çıkmıştır?

.....

2. Kübizm hangi sanat dallarında etkisini göstermektedir?

.....

3. Kübizm'in ortaya çıkışında kim etkili olmuştur?

.....

4. Kübizm ile perspektif anlayışı nasıl farklılaşmıştır?

.....

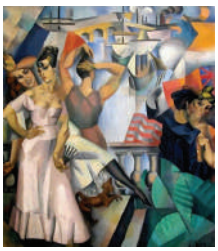
5. Kübist eserlerde hangi yöntemlerden yararlanılmaktadır?

.....

6. Metindeki altı çizili sözcükler niçin bitişik yazılmıştır?

.....

7. Aşağıdaki eserlerden hangileri Kübist anlayışıyla çizilmiş olabilir? İşaretleyiniz.

○

○

○

○

BÜYÜK HARFLERİN KULLANIMI

- Cümleler,
- Dizeler,
- Gezegen ve yıldız adları,
- Düşünce, hayat tarzı, politika vb. anlamlara geldiğinde "doğu" ve "batı" sözlerinin ilk harfleri,
- Özel adlar,
- Unvanlar,
- Yer adları,
- Hitapların her bir sözcüğü,
- Deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. adları,
- Millet, boy, oymak adları,
- Mahalle, meydan, bulvar, sokak, cadde adları,
- Dil ve lehçe adları,
- Saray, köşk, han, kale, köprü vb. yapı adları,
- Devlet adları,
- Kurultay, bilgi şöleni, çalıştay, açık oturum vb. toplantı adları,
- Din ve mezhep adları,
- Kurum, kuruluş, kurul adları,
- Özel adlardan türetilen tüm sözcükler,
- Kitap, dergi, gazete adları,
- Kitap, dergi vb. de bulunan resim, çizelge,
- Ulusal, resmî ve dinî bayramlarla tablo vb.nin altında yer alan açıklayıcı yazılar,
- Anma ve kutlama günlerinin adları,
- Tarihî olay, çağ ve dönem adları,
- Tabela, levha, levha niteliğindeki yazılarda geçen sözcükler,
- Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları, büyük harfle başlar.

Uyarı 1: Özel ada dahil olmayan gazete, dergi, tablo vb. sözler büyük harfle başlamaz.
Örnek: Varlık dergisi, Cumhuriyet gazetesi, Halı Dokuyan Kızlar tablosu

Uyarı 2: Para birimleri büyük harfle başlamaz.
Örnek: lira, dolar...

Uyarı 3: Özel adlar yerine kullanılan "o" sözcüğü cümle içinde büyük harfle başlamaz.

Uyarı 4: Akrabalık bildiren sözcükler küçük harfle başlar.
Örnek: Ali amcam yarın bize gelecek.

YAZIM KURALLARI

1. Her zaman büyük harfle başlaması gereken sözcükleri örnekteki gibi " ✓ " ile işaretleyiniz.

a. ☐ Pamuk
b. ☑ Atatürk
c. ☐ Deniz
ç. ☐ Kitap
d. ☐ Fransa
e. ☐ Polyanna
f. ☐ Toprak
g. ☐ Fatma
ğ. ☐ Ankara
h. ☐ Derya
ı. ☐ Masa
i. ☐ Antalya
j. ☐ Kaya
k. ☐ Karadeniz
l. ☐ Sandalye

2. Aşağıdaki bilgilerden doğru olanları " ✓ ", yanlış olanları " ✗ " ile işaretleyiniz.

a. ☐ Akrabalık isimleri büyük harfle başlar.
b. ☐ Devlet adları büyük harfle başlar.
c. ☐ Yer adları büyük harfle başlar.
ç. ☐ Dizeler büyük harfle başlar.
d. ☐ Takma adlar büyük harfle başlar.
e. ☐ Para birimleri büyük harfle başlar.

3. Aşağıdaki ifadelerden yazımı doğru olanları " ✓ ", yanlış olanları " ✗ " ile işaretleyiniz.

a. ☐ Rıdvan Marangoz
b. ☐ Sevgili arkadaşım,
c. ☐ Atatürk İlkokulu
ç. ☐ Park sokağı
d. ☐ Ahmet bey
e. ☐ Venüs
f. ☐ Van Gölü
g. ☐ Topkapı Sarayı
ğ. ☐ Türk lirası
h. ☐ Ayşe teyze
ı. ☐ Riva kalesi
i. ☐ Minnoş
j. ☐ İngiltere
k. ☐ Müslümanlık
l. ☐ hürriyet gazetesi
m. ☐ Boğaz Köprüsü
n. ☐ Ali amca
o. ☐ Ey Türk gençliği
ö. ☐ Ihlamur Köşkü
p. ☐ Öğretmenler Günü

1.

Yukarıdaki doğru–yanlış etkinliği tamamlandığında kaç numaralı çıkışa ulaşılır?

A) 1. çıkış B) 2. çıkış

C) 3. çıkış D) 4. çıkış

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

A) Evrendeki en büyük gezegen Jüpiter'dir.

B) 23 Nisan'da kürsüde şiir okuyacağım.

C) Her ay Bilim Çocuk dergisini alırım.

D) Babalar gününde babama ayakkabı alacağım.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?**

A) Başak Market, bu saatte açık mıdır?

B) 30 Ağustos zafer bayramını törenle kutladık.

C) Emre Amca, bizimle top oynadı.

D) Ege denizi, Marmara'dan daha tuzludur.

4. Kitap en iyi arkadaş
Bana neyi sorsam söyler
Ne anlatsa en sonunda
Çalış, iyi, doğru ol, der.

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

Bu metne bakarak aşağıdaki kurallardan hangisine ulaşabiliriz?

A) Özel adlar büyük harfle başlar.

B) Kitap adları büyük harfle başlar.

C) Dizeler büyük harfle başlar.

D) Tarihî olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar.

5. Nimet (1), İzmir'den (2) bugün döndü.
Ege üniversitesinden (3) mezun olmuş.
Orada İngilizce (4) öğrenmiş.

Yukarıdaki numaralandırılmış sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) 4 B) 3 C) 2 D) 1

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili yazım yanlışı vardır?**

A) Türkiye'nin başkenti Ankara'dır.
B) Annem Varlık dergisini takip ediyor.
C) Derste Mona Lisa Tablosunu inceledik.
D) Tatilimizi İtalya'da geçireceğiz.

7. Kaan, tahtadaki yazım yanlışı olan sözcüklerin altını çizmiştir.

1. İstiklal marşı 1921 yılında kabul edilmiştir.
2. Köpeğimiz karabaş çok hareketlidir.
3. Doktor Aydın bey yerinde mi?
4. Gürkan'ın cebinde on lira var.

Kaan, kaç numaralı cümlede hata yapmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

A) Bu şiiri O mu yazmış?
B) Ayşe teyzem bize gelecek.
C) Nuray, Üzümlü köyünde yaşıyor.
D) Babam, her gün Cumhuriyet gazetesi alır.

9.

Yukarıdakilerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

10. 1. Bulut kabarır iki dağ boyu
2. Yüklenir yağmuru, karı, doluyu
3. Gezer yayla yayla anadoluyu
4. Bir baştan bir başa götürür

A. KARAKOÇ

Yukarıdaki numaralandırılmış dizelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

11.
- Batı karadeniz gezisine katıldık.
- Doğan Amca telefon etti.
- Nurhan Öğretmen'in dersi boş.
- Bakırköy İlçesinde şiir yarışması düzenlemiş.

Yukarıdaki cümlelerin kaçında yazım yanlışı vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

KISALTMALARIN YAZIMI

- Sadece büyük harflerle oluşturulan kısaltmaların arasına veya sonuna nokta konmaz.
  Örnek: TDK (Türk Dil Kurumu), B (batı), G (Güney) ...
  İstisna: T.C. (Türkiye Cumhuriyeti) T. (Türkçe)

- İçinde küçük harf bulunan kısaltmaların sonuna nokta (.) konur.
  Örnek: Mah. (mahalle), Av. (avukat), çev. (çeviren) ...

- Ölçü birimlerinin uluslararası kısaltmaları kullanılır.
  Örnek: m (metre), cm (santimetre), g (gram) ...

- Küçük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde sözcüğün okunuşu esas alınır.
  Örnek: cm'yi, kg'dan, kr.un ...

- Büyük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde ise kısaltmanın son harfinin okunuşu esas alınır.
  Örnek: TDK'den, THY'ye, TL'nin

- Kısaltması büyük harflerle yapıldığı hâlde bir sözcük gibi okunan kısaltmalara getirilen eklerde kısaltmanın okunuşu esas alınır.
  Örnek: ASELSAN'da, BOTAŞ'ın, NATO'dan, UNESCO'ya

- "Numara" sözcüğünün kısaltması da sözcük gibi okunduğundan getirilecek olan ek okunuşa göre getirilecektir: No.lu, No.suz
  Uyarı: Sonunda nokta (.) bulunan kısaltmalar ile üs işaretli kısaltmalara gelen ekler kesme işareti ile ayrılmaz.
  Örnek: vb. leri, Alm.dan, cm^3e (santimetreküpe), 2^4ten (iki üssü dörtten)

YAZIM KURALLARI

1. Aşağıdaki sözcüklerin kısaltmalarını yazınız. (Sözcüklerin kısaltmalarını öğrenmek için TDK Yazım Kılavuzu'ndan yararlanabilirsiniz.)

Sokak →	gram →	İstanbul → .....
Mahalle →	metre →	dakika → .....
Cadde →	Eczacı →	yüzyıl → .....
Avukat →	İngilizce →	kuruş → .....
Doktor →	Almanca →	sıfat → .....
Doçent →	edebiyat →	Türkçe → .....
Profesör →	kuzeybatı →	doğu → .....

2. Aşağıdaki kısaltmaların açılımlarını yazınız.

AB →	Bşk. → .....
AKBİL →	DSİ → .....
AKUT →	G → .....
APS →	İTÜ → .....
Böl. →	No. → .....
Şb. →	TR → .....
TDK →	Uzm. → .....

3. Aşağıdaki cümlelerden yazım yanlışı olanları " X " işaretleyiniz.

a) ☐ Ablam 6 Haziran'da L.G.S'ye girdi.

b) ☐ Dr. Pelin Koca'yı bekliyoruz.

c) ☐ TDK'nın yazım kılavuzunu satın almalıyız.

ç) ☐ TÜBİTAK Lise Öğrencileri Proje Yarışması'nın final aşaması başlıyor.

d) ☐ T.Ü.İ.K. topladığı verileri analiz eder ve istatistiki bilgi hâline dönüştürür.

e) ☐ UNICEF, her çocuğun hakkını korumak için çalışıyor.

f) ☐ THY'ndan uçak bileti alacağız.

g) ☐ Manavdan 1 kg. soğan alır mısın?

ğ) ☐ Şan Sok. Köseoğlu Apt.nda oturuyoruz.

h) ☐ 2 dk. beni bekler misiniz?

1.

Savaş Öğretmen

Kısaltma; bir sözcüğün, terimin veya özel adın içerdiği harflerden biri veya birkaçı ile daha kısa olarak ifade edilmesidir. Örneğin, ... kullanırız.

Savaş Öğretmen cümlesini aşağıdakilerin hangisiyle tamamlamamalıdır?

A) "Türkiye Büyük Millet Meclisi" için "TBMM"
B) "Türkçe" için "T."
C) "Doktor" için "Doç."
D) "İngilizce" için "İng."

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

A) MEB'in yayımladığı soruları inceledik.
B) Prof. Kemal Yılmazer ile randevumuz var.
C) DSİ'ye dilekçe yazdık.
D) Dedem SGK'dan emekli olmuş.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısaltmalar ile ilgili yanlışlık yoktur?**

A) Bolayır MAH. de oturuyoruz.
B) Dok. Eren Bey şu an ameliyatta.
C) Ninemin evi 100 m^2dir.
D) Her gün 1 lt. süt alırız.

4. **Aşağıdaki kısaltmalardan hangisinin yazımı "Türkiye Cumhuriyeti" için doğrudur?**

A) T.C.
B) TC.
C) T.C
D) TC

5. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin kısaltması yanlış verilmiştir?**

A) santimetre → cm
B) gram → gr
C) metrekare → m^2
D) kilogram → kg

6. Kısaltmalarda kısaltılan sözcük özel ad, unvan veya rütbe ise ilk harf büyük olur.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Ünlü Sok.
B) prof. Nur Karasu
C) Av. Ayşegül Kösger
D) THY uçak bileti

PEKİŞTİRMELERİN YAZIMI

Sözcüklerin anlamlarının artırılmasına pekiştirme denir. Pekiştirme yoluyla cümleler anlam yönüyle zenginleşir. Genellikle sözcüğün ilk hecesine m, p, r, s ünsüzlerinden birinin getirilmesiyle oluşturulur.

Örnek: masmavi, sımsıcak, sapasağlam, apaçık...

Uyarı : Pekiştirmeli sözler ile ikilemeler karıştırılmamalıdır. İkilemeler, her zaman ayrı yazılır.

1. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılmış yerlere verilen pekiştirmelerden uygun olanları yazınız.

sapasağlam | yapayalnız | darmadağınık | bembeyaz | tertemiz

a) Tamir edilince çamaşır makinesi ..... oldu.

b) Bayramdan önce annem evimizi ..... yaptı.

c) Kardeşim oyun oynarken odamız ..... oluyor.

ç) Başka bir şehre taşınınca ..... kaldım.

d) Ninemin saçları ..... olmuş.

2. Aşağıdaki sözcükleri örnekteki gibi pekiştirme sözcükleri hâline getiriniz.

a) dolu → dopdolu
b) uzun → .....
c) büyük → .....
ç) sıcak → .....
d) düz → .....
e) sivri → .....
f) temiz → .....
g) dağınık → .....
ğ) sarı → .....
h) dik → .....
ı) sıkı → .....
i) mavi → .....
j) ıssız → .....
k) kocaman → .....
l) bütün → .....
m) beyaz → .....
n) başka → .....
o) karışık → .....

ONburda yayınları

1. **Aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış bilgi vermiştir?**

A) İkilemeler ayrı yazılır.

B) Birden fazla kelimeden oluşan sayılar ayrı yazılır.

C) Pekiştirmeler ayrı yazılır.

D) Bağlaç olan "de" ayrı yazılır.

2. Aşağıdaki cümlelerde geçen pekiştirmelerin yazımıyla ilgili işaretlemeleri inceleyiniz.

Cümleler	Doğru	Yanlış
1. Gerçekler apaçık ortada.	3	
2. Yağmurda sır sıklam ıslandık.		3
3. Toplantıyı büs bütün unutmuşum.	3	

Bu işaretlemelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız 1 B) 1 ve 2

C) 1 ve 3 D) Yalnız 3

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

A) Utanınca yüzü kıpkırmızı oldu.

B) Sapsarı güneş bize "Merhaba!" diyor.

C) Mas mavi gökyüzü içimizi aydınlattı.

D) Bembeyaz çamaşırlar lekelenmiş.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde pekiştirmelerin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?**

A) Avukat Aysun hanım bizi aradı.

B) Kıp kırmızı elmalar ne güzel!

C) Uzun uzun yollar var önünüzde.

D) Bende sizinle gelmek istiyorum.

5. Hepimiz de korkudan kas katı kesildik.

Bu cümledeki yazım yanlışının sebebi aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

A) İkilemelerin yazımı

B) Pekiştirmelerin yazımı

C) Bağlaçların yazımı

D) Büyük harflerin yazımı

6. 1. Sevimli mi sevimli bir kedicik gelmiş.
2. Kâğıtta eğri büğrü çizgiler var.
3. Dünya'mızı çepeçevre saran katman neydi?
4. Bu ip karma karışık olmuş.

Numaralandırılmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

7.

K	Sözlerin kalbimi param parça etti.
L	Oğuz'un masası hep darmadağınıktır.
M	Aysel, simsiyah bir elbise giymiş.
N	Beş yıllık telefon sapasağlam duruyor.

Hangi harfle gösterilmiş cümlede yazım yanlışı vardır?

A) K B) L C) M D) N

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

A) Sım sıcak yataktan kalkmak çok zor.
B) TDK'nin yayınlarını takip ediyoruz.
C) Tatile Nur da mı geliyor?
D) Yarın CMK'de konser var.

9. ▲ AB'ye girmek için görüşmeler sürüyor.
★ Gökyüzünde turnalar uçuyor.
● Çağlar Bey, profesör olmuş.
■ Mas mavi gökyüzü içimizi açıyor.

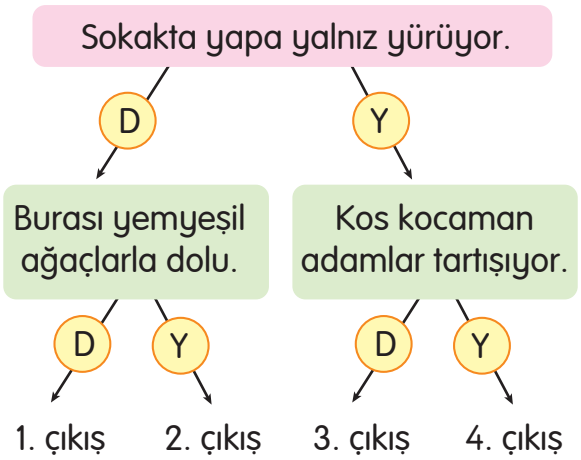
Sembollerle gösterilmiş cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) ▲ B) ★ C) ● D) ■

10. **Aşağıdakilerden hangisi daima bitişik yazılır?**

A) "Şey" sözcüğü
B) Pekiştirmeler
C) İkilemeler
D) Bağlaçlar

11.

Bu etkinlikte yazım yanlışı olmayan cümleler için D, yazım yanlışı olan cümleler için Y yönünde ilerlenecektir.

Buna göre etkinlik doğru tamamlandığında kaçıncı çıkışa varılır?

A) 1. çıkış B) 2. çıkış
C) 3 çıkış D) 4. çıkış

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde pekiştirmelerin yazımı ile ilgili yazım yanlışı vardır?**

A) Doğru dürüst bir kazak almalısın.
B) Salonda yusyuvarlak bir ayna var.
C) Halil, düpe düz bize yalan söylüyor.
D) Can, burada yapayalnız yaşıyormuş.

ONburda yayınları

SAYILARIN YAZIMI

- Sayılar harflerle de yazılabilir.

  Örnek: on ikinci gün, dört günde bir...

- Saat ve dakikalar da metin içinde yazıyla yazılabilir.

  Örnek: saat sekizi beş geçe

- Dört veya daha çok basamaklı sayıların kolay okunabilmesi için "bin, milyon, milyar ve trilyon" sözleri harfle yazılabilir.

  Örnek: 1 milyon 300 bin öğrenci

- Birden fazla sözcükten oluşan sayılar ayrı yazılır.

  Örnek: yüz doksan dört

- Para ile ilgili işlemlerle çek, senet vb. ticari belgelerde geçen sayılar bitişik yazılır.

  Örnek: yüzelli TL

- Romen rakamları tarihî olaylarda, yüzyıllarda, hükümdar adlarında, tarihlerde ayların yazılışında vb. kullanılır.

  Örnek: I. Dünya Savaşı, XX. yüzyıl, II. Mehmet, 20.V.1983 ...

- Sayılarda kesirler virgülle ayrılır.

  Örnek: 1,25 (1 tam, yüzde 25)

- Sıra sayıları yazıyla ve rakamla gösterilebilir.

  Örnek: 6., 6'ncı, VI'ncı...

  Uyarı: Sıra sayıları ekle gösterildiklerinde rakamdan sonra sadece kesme işareti ve ek yazılır, ayrıca nokta konmaz.

  Örnek: 7.'nci (yanlış) 7'nci (doğru)

  Uyarı: Üleştirme sayıları rakamla değil, yazıyla yazılır.

  Örnek: 2'şer (yanlış) ikişer (doğru)

  Uyarı: Bir zorunluluk olmadıkça cümle rakamla başlamaz.

Ad Soyad:.....

YAZIM KURALLARI

1. Yazım yanlışı bulunan kutucukları örnekteki gibi işaretleyiniz.

X 3'er	3'üncü	on beş gün	23.IV.1920
altmışbeş km	4.üncü	IX. yüzyıl	7'inci
1,75	yediyüz	60	10'ar

2. Aşağıdaki cümlelerde sayıların yazımı ile ilgili yanlışlıklar yapılmıştır. Yazım yanlışlarını düzelterek cümleleri yeniden yazınız.

a) Hepimiz 2'şerli sıra olup birer şiir okuduk.

.....

b) Kitabın 200.'üncü sayfasını okudun mu?

.....

c) Ondört yıl sonra iki arkadaş yeniden buluştuk.

.....

ç) Ev için yirmibin TL daha ödedik.

.....

d) Bölmenin sonucu 1.5 çıkıyor.

.....

e) Ayın 20.inci günü maaşımızı alıyoruz.

.....

f) Doğum günümde herkese 1'er balon verdik.

.....

g) Filmi birmilyon kişi izlemiş.

.....

ğ) Dedem ikibin yüzelli lira maaş alıyor.

.....

1. **Aşağıdaki öğrencilerden hangisi yanlış bilgi vermiştir?**

A)
Birden fazla sözcükten oluşan sayılar ayrı yazılır.

B)
Çek, senet vb. ticari belgelerde geçen sayılar bitişik yazılır.

C)
Sayılarda kesirler nokta ile ayrılır.

D)
Bir zorunluluk olmadıkça cümle rakamla başlamaz.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

A) Yarın 17.30'da buluşuyoruz.
B) Yarın onyedi otuzda buluşuyoruz.
C) Yarın on yedi otuzda buluşuyoruz.
D) Yarın beş buçukta buluşuyoruz.

3. I. Dünya Savaşı kimler arasında oldu?

Altı çizili ifade nasıl yazılırsa yazım yanlışı olur?

A) 1'inci
B) 1.
C) Birinci
D) 1'nci

4.
- Onbir gün sonra geleceğim.
- Deniz mas mavi görünüyordu.
- Duygu THY'na hostes olarak girmiş.
- Alman bilim adamları araştırma yapıyor.

Yukarıdaki cümlelerde aşağıdakilerin hangisiyle ilgili yanlışlık yoktur?

A) sayıların yazımı
B) Pekiştirme sözcüklerinin yazımı
C) kısaltmaların yazımı
D) büyük harflerin yazımı

5. **Aşağıdakilerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

A) 4'er gün
B) 4. gün
C) günün 1/4'ü
D) dört gün

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

A) Bir yıl üç yüz altmışbeş gündür.
B) Yanımızda 220 lira var.
C) Soruların %25'ini yanlış cevaplamış.
D) 21. yüzyılda yaşamıyor muyuz?

Ad Soyad:.....

"DE" BAĞLACININ VE "-DE" EKİNİN YAZIMI

- "de" cümleden çıkarıldığında anlam bozulmuyorsa ayrı yazılır.
  Örnek: Ayşe de geldi. (Ayşe geldi. → anlamlı cümle)

- "de" cümleden çıkarıldığında anlamsız bir cümle oluşuyorsa bitişik yazılır.
  Örnek: Kitaplarım sizde kaldı. (Kitaplarım siz kaldı. → anlamsız cümle)

Uyarı 1: Ayrı yazılan da/de (bağlaç olan da/de) hiçbir zaman ta/te biçiminde yazılmaz.

✗ Gidip te gelmemek var. (yanlış)

✓ Gidip de gelmemek var. (doğru)

Uyarı 2: "Ya" sözcüğü ile kullanılan "da" ayrı yazılır:

Örnek: Manavdan mandalina ya da portakal alalım.

Uyarı 3: "da/de" bağlacı kendisinden önceki sözcükten kesme işaretiyle ayrılmaz.

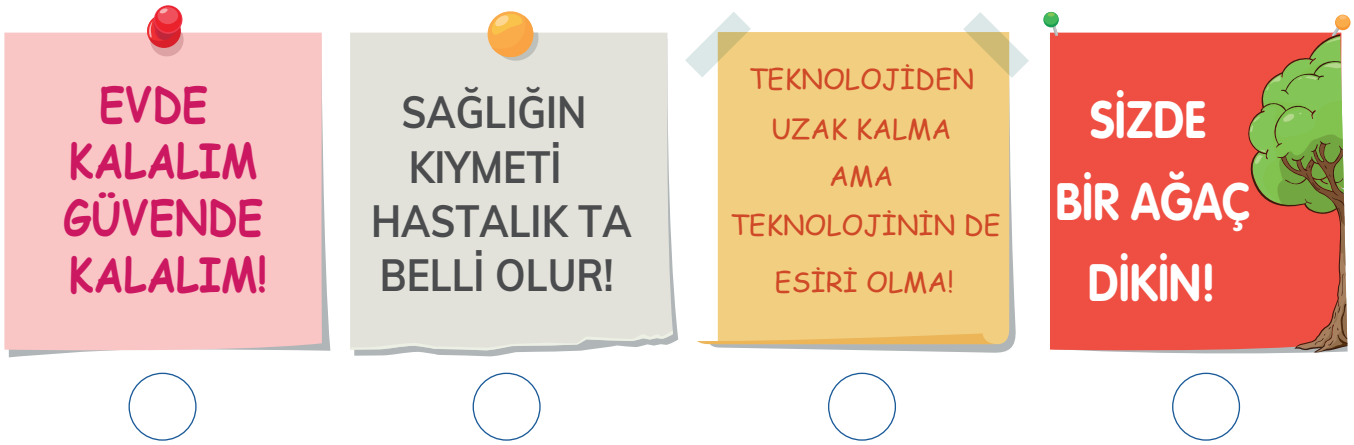
✗ Ayşe'de geldi. (yanlış)

✓ Ayşe de geldi. (doğru)

Uyarı 4: Bulunma durum eki olan "–de" ekinin "–da, –te, –ta" şekilleri de vardır. Bu ek, kendinden önceki sözcüğe bitişik yazılır.

Örnek: Yurtta sulh, cihanda sulh.

● **Aşağıdaki afişlerin hangilerinde yazım yanlışı vardır? İşaretleyiniz.**

1. Yeliz'de geç saatlere kadar çalışmış ki on ikide uyanmış.

Bu cümledeki yazım yanlışı aşağıdakilerin hangisi ile ilgilidir?

A) "de" bağlacının yazımı
B) büyük harflerin yazımı
C) sayıların yazımı
D) "de" ekinin yazımı

2.

- Türkiye'nin doğusuda batısıda çok güzeldir.
- Yazarın son kitabını da beğendik.
- Fatma'da bizimle gelebilir mi?
- Penguenler derin sularda yüzebilir.

Fırat, yazım yanlışı yapmadığı her bir cümle için 25 puan alacaktır.

Buna göre Fırat, kaç puan alacaktır?

A) 25 B) 50 C) 75 D) 100

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

A) Bu bahar da evi boyatamadık.
B) Ebru da yarışmaya katılacak.
C) Kahvaltıda ne yiyeceğiz?
D) Sizde evde çikolata yapabilirsiniz.

4. ▲ Nüfus kâğıdımı cüzdanımda taşıyorum.
● Almanca da öğrenmek istiyorum.
■ Saat dörtte buluşacağız.
★ Bu ürünü reklamlar da gördüm.

Sembollerle gösterilmiş cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) ▲ B) ● C) ■ D) ★

5. **"Anadolu'daki Tarihî Eserler" konulu bir ödev hazırlayan Yasemin, aşağıdakilerin hangisinde yazım yanlışı yapmıştır?**

A) Anadolu Selçuklu Dönemi'nde yapılmıştır.

B) Göbeklitepe, MÖ 10 binli yıllar da inşa edilmiştir.

C) Nemrut Dağı üzerinde anıtsal heykeller vardır.

D) İshakpaşa Sarayı, Ağrı Dağı'nın yakınlarında bulunmaktadır.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?**

A) Okul bahçesinde meyve, sebze yetiştiren çocukların okul başarıları artıyor.
B) Dayımlar Üsküdar da oturuyor.
C) Ne kadar bilsende bir bilene danış.
D) Köfteleri mangal da pişireceğiz.

"Mİ"NİN YAZIMI

Soru eki olan "mı, mi, mu, mü" kendisinden önceki sözcükten daima ayrı yazılır.

Örnek: Okuduğun kitabı sevdin mi?

Bizimle geliyor musun?

"-Kİ" EKİNİN YAZIMI

"–ki" ekini almış sözcükten sonra "–ler" eki getirilebiliyorsa –ki bitişik yazılır.

Örnek: Akşamki yemeği çok beğendim.

("Akşamkiler → Anlamlı olduğu için bitişik yazılır.)

O kadar çok güldüm ki gözümden yaş geldi.

("Güldümkiler" → Anlamsız olduğu için ayrı yazılır.)

Uyarı 1: "ki" bağlacı birkaç örnekte kalıplaştığı için bitişik yazılır: Sanki, oysaki, mademki, belki, halbuki, çünkü, meğerki, illaki

Uyarı 2: "ki" cümleden çıkarıldığında anlam bozulmuyorsa ayrı yazılır.

Örnek: Ben ki seni çok severim.

(Ben seni çok severim.)

"Kİ" BAĞLACININ YAZIMI

Bağlaç olan "ki" kendisinden önceki sözcükten ayrı yazılır ve cümleden çıkarıldığında cümlenin anlamı bozulmaz.

Örnek: Ben **ki** hep sizin için uğraştım.

Uyarı: Hareket bildiren sözcüklerden (fiillerden) sonra gelen "ki" daima ayrı yazılır.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır, işaretleyiniz.

İyiki doğdun. ○

İyi ki varsınız! ○

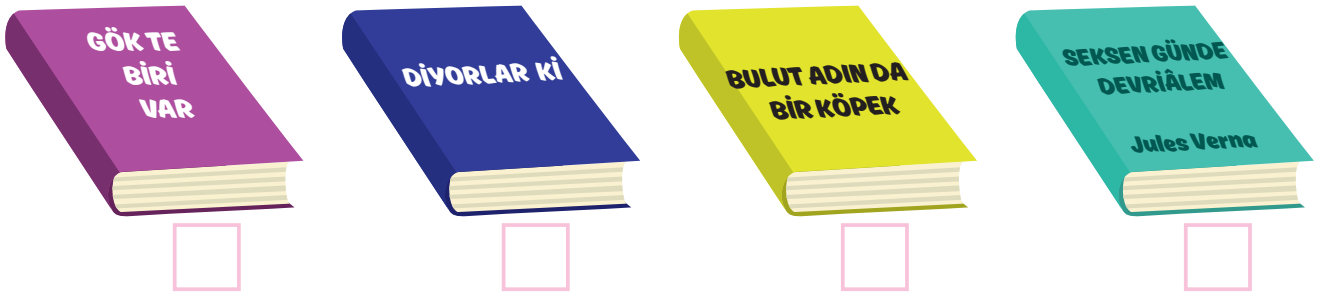

Vadide ki Zambak romanını Balzac yazmış. ○

Neşeli ol ki genç kalasın. ○

2. **Aşağıdaki kitap isimlerinin hangilerinde yazım yanlışı vardır? İşaretleyiniz.**

3. **Aşağıdaki metinde geçen yazım yanlışı yapılan sözcüklerin altını çiziniz.**

PARAYI VEREN DÜDÜĞÜ ÇALAR

Çocuklar, pazara gelen Nasrettin Hoca'nın etrafını sarmış. "Hoca, bana düdük al!" demiş biri. "Banada, banada" demiş bir diğeri.

Diğerleri de sırayla :

– Bende düdük isterim!

– Bir tane de ben isterim.

İçlerinden sadece bir tanesi Hoca'ya düdük parası vermiş. Hoca, parayı alıp pazara gitmiş. Hoca, akşam pazardan dönünce çocuklar etrafını sarmış. Her biri düdüğünü istemiş. Hoca, cebinden bir düdük çıkararak parayı veren çocuğa uzatmış. Diğer çocuklarda hep bir ağızdan bağırmış:

– Hani bizim düdüğümüz?

Nasrettin Hoca'da gülerek: Parayı veren düdüğü çalar, demiş.

4. **Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun şekilde "–de" eki ya da "de" bağlacı, "–ki" eki ya da "ki" bağlacını yazınız.**

a) Sen..... bize gelebilirsin.

b) Kitabım ev..... kalmış.

c) Yazılı..... on soru vardı.

ç) Ali..... bu okulda okuyacak.

d) Momo..... severek okuduğum kitaplardan biri.

e) Çocuklar sokak..... oyun oynuyor.

f) Duydum..... yeni bir iş kurmuşsun.

g) Meğer..... öğretmeni hiç dinlememişsin.

ğ) Farz edelim..... piyangodan para çıktı.

h) Akşam..... maçı izlediniz mi?

ı) Duvarda..... tablo çok güzelmiş.

i) Sana değer veriyorum..... buraya geldim.

1. Osmanlı Dönemi'nde kapılarda (1) iki tane tokmak vardı. Erkek misafirler kalın, kadın misafirler ince ses çıkaran tokmağı kullanırdı. Böylelikle (2) ev sahibi kapıda ki (3) misafir hakkında (4) bilgi sahibi olurdu.

Bu metindeki numaralandırılmış sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

2.

"ki" **nin yazımıyla ilgili bu etkinlik tamamlandığında hangi sembole ulaşılır?**

A) ★ B) ■ C) ▲ D) ●

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Fatih Sultan Mehmet, dünyadaki en önemli liderlerden biridir.

B) Ay, o kadar parlak ki göz kamaştırıyor.

C) Bir de baktımki kar yağıyor.

D) Evdeki hesap her zaman çarşıya uymuyor.

4. Bağlaç olan "ki" ayrı, ek olan "–ki" bitişik yazılır.

Bu kurala göre aşağıdakilerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Çantamı öteki elime aldım.

B) Anladımki her şey yalan.

C) Benim babam seninkini tanıyor.

D) Bu kitaptaki şiirleri okuduk.

5. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Sepette ki karnıma, sandıkta ki sırtıma.

B) Alçak yerde tepecik kendini dağ sanır.

C) Duvardaki saatin pili bitmiş.

D) Bal olan yerde sinek de olur.

1. 1. Toplantıya on iki kişi katıldık.
2. Annem yirmibir yıldır öğretmenlik yapıyor.
3. Yarışmada 2'inci olduk.
4. Miras olarak hepimize 1'er ev düştü.
5. I. Süleyman "Muhibbi" adıyla şiir yazıyordu.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangilerinde sayıların yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

A) 1, 2, 3 B) 1, 3, 5
C) 2, 3, 4 D) 3, 4, 5

2. Kardeşim ..... soruyu çözememiş.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa yazım yanlışı olur?

A) altıncı B) 6'ıncı
C) 6'ncı D) 6.

3.

"de" bağlacı cümleye abartma, eşitlik, küçümseme gibi anlamlar katar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "de" bağlacı cümleye "eşitlik" anlamı katmıştır?

A) Sus da biraz bizi dinle.
B) Telefon da telefonmuş hani!
C) Bu kitabı okudum da anlamadım.
D) Ben de ceketimi giydim.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısaltmaların yazımı doğrudur?**

A) T.H.Y. pilot ve hostes alacakmış.
B) Prof. Dr. Rahim TARIM seminer düzenlemiş.
C) Manavdan iki kg. patates alır mısın?
D) T.B.M.M. ne zaman açılmıştı?

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde pekiştirmelerin yazımı ile ilgili yanlışlık vardır?**

A) Bu oyuncaklar sapa sağlam, kırılmazlar.
B) Kardeşimi görünce ona sımsıkı sarılacağım.
C) Masmavi gökyüzü, bize umut veriyor.
D) Gülümsemenizle içimiz sımsıcak oldu.

6. ★ Acaba doğru seçeneği işaretledim mi ki?
■ Özlemiş ki böyle içten sarılıyor.
● Bir de baktım ki yemek yanıyor!
▲ Bu evde bana yardım eden yok ki!

Sembollerle gösterilmiş cümlelerin hangisinde "ki" bağlacı cümleye "sebep" anlamı katmıştır?

A) ★ B) ■ C) ● D) ▲

7.

7'şer	T.C.
darmadağınık	oysa ki

Yazım yanlışı olmayan kutular maviye, yazım yanlışı olanlar kırmızıya boyandığında görüntü nasıl olur?

A)

B)

C)

D)

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde <u>yazım yanlışı</u> vardır?**

A) TV'de en sevdiğim dizi birazdan başlayacak.
B) Kurban Bayramı'nda etleri THK'na bağışladık.
C) Fuzuli 16. yy.da doğmuştur.
D) Ali'nin boyu 1.50 cm'miş.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

A) İncirli caddesine taşınacağız.
B) Marketten Antep fıstığı aldık.
C) Sahnedeki öğrenci kıpkırmızı bir kazak giymişti.
D) Mayıs ayının ikinci pazar günü Anneler Günü kutlanır.

10. "mi" soru eki daima ayrı yazılır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) Final maçını izlediniz mi?
B) Beni duyuyor musunuz?
C) Sizin de suyunuz kesildimi?
D) Çevrim içi derslere katılıyor musun?

11. Soru eki olan "mi" cümleye pekiştirme, zaman, rica, koşul vb. anlamlar katabilir.

Buna göre "mi" soru ekinin kattığı anlam hangisinde <u>yanlış</u> gösterilmiştir?

A) Eve gittim mi seni arayacağım. (koşul)
B) Güzel mi güzel bir kalem aldım. (pekiştirme)
C) Tuzu uzatır mısın? (rica)
D) Öğlen oldu mu parka gideriz. (zaman)

12. ★ Topkapı Sarayı'nı görmeyen var mı?
■ Karadeniz Bölgesi çok yağış alır.
● Her konudan ikişer soru sormuşlar.
▲ Haftaya Salı için tiyatro bileti aldım.

Sembollerle gösterilmiş sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) ★ B) ■ C) ● D) ▲

ONburda yayınları

1. Yakup Öğretmen, öğrencilerinden verdiği yönergelere uygun cümleler kurmalarını istemiştir.

1. İlk cümlede büyük harfle ilgili yanlışlık olmalı.
2. İkinci cümlede sayıların yazımıyla ilgili yanlışlık olmalı.
3. Üçüncü cümlede kısaltmaların yazımıyla ilgili yanlışlık olmalı.

Yakup Öğretmen'in verdiği yönergelere uygun cümleler sırasıyla hangi seçenekte verilmiştir?

A) 1. Esra, İncirli caddesinde oturuyor.
2. Her gün yirmi sayfa kitap otuyorum.
3. BKM'nin önünde yarın buluşuruz.

B) 1. Türk dil kurumu ne zaman kuruldu?
2. Çantamda otuziki boya kalemi var.
3. İlknur abla İ.T.Ü.'de okuyormuş.

C) 1. Her sabah gazete alırız.
2. 36'ncı soruyu çözer misiniz?
3. Babam AGM'de çalışıyor.

D) 1. Esin Yengem yarın bize gelecek.
2. İkişer ikişer saymayı öğrendik
3. TRT ÇOCUK kanalını izliyoruz.

2. Aşağıda yazım kuralları ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

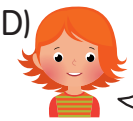
- Pekiştirmeler bitişik yazılır.
- Devlet adları büyük harfle başlar.
- Bağlaçlar, kendilerinden önceki sözcüklerden ayrı yazılır.

Aşağıdaki öğrencilerden hangisi yukarıdaki kuralların dışında bir örnek vermiştir?

A)
Anladım ki senin gibi bir dostun eşi benzeri yok.

B)
Elektrikler gidince evimiz kapkaranlık oldu.

C)
Türkçe dersinde yazım kuralları konusunu işledik.

D)
Türkiye'ye komşu ülkeleri sayar mısınız?

3. **Aşağıdaki gazete başlıklarının hangisinde kısaltmaların yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?**

A)

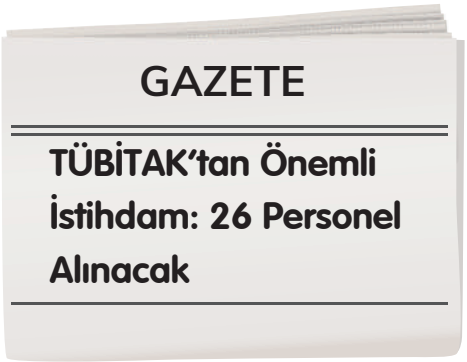
B)

C)

D)

4.

1. Akrabalık bildiren sözcükler büyük harfle başlar.
2. Birden fazla sözcükten oluşan sayılar bitişik yazılır.
3. Bağlaç olan "de"nin "ta, te" şekilleri de vardır.
4. Pekiştirmeler bitişik yazılır.
5. Ölçü birimlerinin uluslararası kısaltmaları kullanılır.

Fatih Öğretmen, Mira'dan yazım kuralları ile ilgili defterine beş kural yazıp getirmesini istemiştir. Mira da yukarıdaki cümleleri yazmıştır.

Buna göre Mira'nın yazdığı maddelerden hangileri doğrudur?

A) 1-2 B) 2-3 C) 3-4 D) 4-5

NEŞELİ HİKÂYELER

Sevgili Günlük,

Bu, hikâyelere resim çizme işine bayılıyorum. Birçok hikâyenin resimlerini beğenmediğimi sana söylemiştim.

Birkaç gün önce öğretmenimiz okuduğum bir kitabı arkadaşlarıma tanıtmamı istedi. Ben de çok sevdiğim bir hikâyeyi anlattım. Öyle ballandıra ballandıra anlattım ki herkes kitabı merak etti. Bu sırada kitabın resimlerini beğenmediğimi de söyledim. Öğretmenimiz hemen bize birer kâğıt verdi. Önce hikâyenin bir kısmını Burak okudu sonra bu hikâyelere resimler çizdik. Biz artık ressamdık. Bu fikre bayılmıştım. Hemen kuru boyalarımı çıkardım, resimleri çizmeye başladım.

Öğretmenimiz hepimize teker teker düşüncelerimizi sordu. Arkadaşlarla harika resimler yapmıştık. Önemli olan resimlerin güzel olması değilmiş, hikâyedeki duyguyu yansıtmasıymış. Zamanla güzel resimler de çizermişiz.

Hepimiz çok eğlenmiştik. Üstelik bizim sınıfın kitap sevmeyenleri bile hikâyeleri okuyup resim çizmek istediler. Herkes bir hikâye belirledi. Çizdiğimiz resimleri de panoya astık.

Günlük Güneşlik Hikâyeler

Cemal AKBAŞ

NOKTALAMA İŞARETLERİ

1. "Neşeli Hikâyeler" adlı metinde geçen aşağıdaki sözcük ve sözcük öbeklerinin anlamlarını öğrenip birer cümlede kullanınız.

- hikâye : .....
- cümlem : .....
- yansıtmak : .....
- cümlem : .....
- belirlemek : .....
- cümlem : .....
- ballandıra ballandıra : .....
- cümlem : .....

2. Aşağıdaki görsellerden hangileri "Neşeli Hikâyeler" adlı metin ile ilgili değildir? İşaretleyiniz.

○ ○ ○ ○ ○

3. Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. "Neşeli Hikâyeler" adlı metne göre doğru olanları işaretleyiniz.

- ☐ Metin, günlük türündedir.
- ☐ Yazar okuduğu kitabı arkadaşlarına tanıtmıştır.
- ☐ Burak, arkadaşlarına bir şiir okumuştur.
- ☐ Öğretmen, öğrencilerine boya kalemleri vermiştir.
- ☐ Öğrenciler, okunan metinle ilgili resimler çizmiştir.
- ☐ Öğrenciler, resim çizerken çok eğlenmiştir.
- ☐ Kitap okumayı sevmeyen öğrenciler resim çizmemiştir.

NOKTA - VİRGÜL

Nokta

- Tamamlanmış cümlelerin sonunda,
- Bazı kısaltmaların sonunda,
- Sayılardan sonra sıra bildirmek için,
- Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için,
- Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıların arasında kullanılır.

Virgül

- Eş görevli sözcükleri, sözleri ve sıralı cümleleri ayırmak için,
- Uzun cümlelerde özneyi (işi yapanı) belirtmek için,
- Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerden sonra,
- Hitaplardan sonra kullanılır.

Uyarı 1: Şart kipi "–sa, –se"den sonra virgül kullanılmaz.

Uyarı 2: Bağlaçlardan önce de sonra da virgül kullanılmaz.

Uyarı 3: "-p, -arak, -ince" eklerini olan sözcüklerden sonra virgül kullanılmaz.

1. Aşağıdaki cümlelerde noktanın (.) kullanılma sebeplerini boş bırakılan yerlere yazınız.

a) LGS 09.00'da başlayacak. .....

b) Börekleri yeni takımımızla servis yapalım. .....

c) 07.09.2021 tarihinde okullar açıldı. .....

.....

d) 2. kattaki komşularla tanıştık. .....

e) Prof. Muharrem Kaya okulumuza geldi. .....

2. Aşağıdaki cümlelerde sembollerle gösterilen yerlerden nokta (.) getirilmesi gerekenleri kırmızı kalemle boyayınız.

a) Evet, oyunun kurallarını da ○

b) Bu apartmanda 7 ○ yılımız ○

c) Dergimiz 23 ○ Nisan'dan önce çıkacak mı ○

d) Programa Dr ○ Güneş Hanım konuk olacak ○

e) Sen de bizimle gelecek misin○

f) 2○'nci sırada hangi öğrenci oturuyor ○

3. **Aşağıdaki cümlelerin uygun yerlerine virgül (,) koyunuz.**

a) Her gün kitap gazete okurum.

b) Yarın işe gidecek misin diye sordum.

c) Evet ben de sizinle aynı fikirdeyim.

d) Genç adama kitabı uzattı.

e) Markete gittik alışveriş yaptık.

f) Atatürk 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktı.

4. **Virgülün hatalı kullanıldığı cümlelerin sonuna örnekteki gibi "X" çiziniz.**

a) Eve gidip, ders çalışacağım.	X
b) Küçük, kutuyu aldı.	
c) Ayşe'yi, Yağmur'u çok özlemiştik.	
d) Konsere gidersen, bana da haber ver.	
e) Hira, ve Yaşam ders çalışıyorlar.	
f) Hem hata yapıyorsun, hem özür dilemiyorsun.	
g) O, marketin önünde bekliyormuş.	
h) Ayhan da geliyor, demiş.	
ı) Çocuklar okul bahçesinde koşup, duruyorlardı.	

5. **Aşağıda verilen virgülün görevleri ile bu görevlere örnek olabilecek cümleleri eşleştiriniz.**

Eş görevli sözcük ve sözcük gruplarının arasında kullanılır.	•	Yaşlı, adama yardım etti.
Hitaplardan sonra kullanılır.	•	Kütüphaneye gidelim, ders çalışalım.
Sıralı cümlelerin arasında kullanılır.	•	Hayır, beni dinlemiyorsunuz.
Onay ve ret bildiren sözcüklerden sonra kullanılır.	•	Arkadaşlar, bana yardım eder misiniz?
Anlam karışıklığını gidermek için kullanılır.	•	Müzik dinlemeyi, spor yapmayı çok severim.

1. **Aşağıdakilerden hangisi noktanın görevlerinden biri değildir?**

A) Sayılardan sonra sıra bildirmek
B) Bir yazının maddelerini göstermek
C) Saat ve dakikayı gösteren sayıları ayırmak
D) Sayıların yazılışında kesirleri ayırmak

2. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna farklı bir noktalama işareti konmalıdır?**

A) Yaşasın, yarın okullar açılıyor( )
B) Umut, bugün halasına gidiyor( )
C) Her gün spor yapıyor( )
D) Birazdan maç başlıyor( )

3.

Kitabınızın 32( ) 33 ve 34( ) sayfalarındaki testleri çözünüz.

Öğretmenin cümlesinde parantezle gösterilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (,) (...)
B) (–) (.)
C) (,) (.)
D) (.) (.)

4.

http (1) // tdk (2) gov (3) tr (4)

Yukarıdaki genel ağ adresinin yazımında numaralandırılmış yerlerden hangilerine nokta (.) getirilmelidir?

A) 1 ve 2
B) 1 ve 4
C) 2 ve 3
D) 3 ve 4

5. Bazı kısaltmaların sonuna nokta konur.

Buna göre, aşağıdaki kısaltmalardan hangisinin sonunda nokta (.) olmamalıdır?

A) Doç.
B) TBMM.
C) Sok.
D) İng.

6. Tren 08★15'te kalkacak ◆

Sembollerle gösterilmiş yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (:) (.)
B) (.) (.)
C) (,) (.)
D) (.) (!)

7. Birbiri ardınca sıralanan eş görevli sözcük ve sözcük gruplarının arasına ... konur.

Üç nokta (...) ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

A) nokta
B) noktalı virgül
C) virgül
D) iki nokta

8.

Efendiler ( ) müsaade buyursanız size bir soru sorayım.

Boş parantezle gösterilen yere hangi noktalama işareti getirilmelidir?

A) ünlem işareti
B) iki nokta
C) noktalı virgül
D) virgül

9. Bu akşam doğum günüme geliyor musunuz (1) diye sordu (2)

Numaralandırılmış yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (,) (.)
B) (?) (.)
C) (:) (.)
D) (,) (?)

10. İkilemelerin arasında virgül kullanılmaz.

Buna göre hangi cümlede virgül gereksiz kullanılmıştır?

A) Eski, küçük bir evde oturuyorlardı.
B) Eski, püskü kıyafetler giyiyorlardı.
C) Elinde eski, kırık bir kalem vardı.
D) Adam, elinde eski bir telefon tutuyordu.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) kaldırıldığında cümlenin anlamı değişir?**

A) Ben, adama gülümsedim.
B) Onlar, adama gülümsediler.
C) Aykan, adama gülümsedi.
D) Yaşlı, adama gülümsedi.

12. ..... virgül kullanılmaz.

Bu cümlenin başına aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Şart kipinden sonra
B) Özneden sonra
C) Eş görevli sözcükler arasında
D) Sıralı cümleleri ayırmak için

SORU İŞARETİ - ÜNLEM İŞARETİ

Soru İşareti (?)

- Soru eki veya sözü içeren cümle veya sözlerin sonunda,
- Soru bildiren ancak soru eki veya sözü içermeyen cümlelerin sonunda,
- Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumlar için kullanılır.

Uyarı: Soru ifadesi taşıyan sıralı cümlelerde soru işareti en sona konur.

Örnek: Bu akşam dolma mı, köfte mi yersiniz?

Ünlem İşareti (!)

- Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümlelerin sonunda,
- Seslenme, hitap ve uyarı sözlerinden sonra kullanılır.

Uyarı: Ünlem işareti, seslenme ve hitap sözlerinden hemen sonra konulabileceği gibi cümlenin sonunda da kullanılabilir.

Örnek: Eyvah, yemek yandı!
Eyvah! Yemek yandı.

Uyarı 1: Soru işareti ve ünlem işaretinden sonra gelen sözcükler büyük harfle başlar.

Uyarı 2: Alay veya küçümseme anlamı kazandırılmak istenen sözden hemen sonra yay ayraç içinde ünlem işareti kullanılır.

Örnek: Adam, zeki(!) olduğunu söylüyor.

1. Aşağıdaki cümlelerden hangilerinin sonuna soru işareti getirilmelidir? İşaretleyiniz.

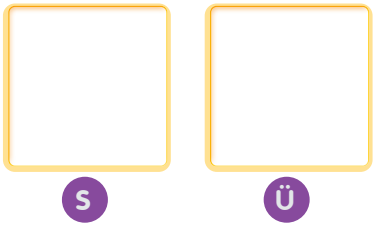
a) Hangi şiiri ezberledin	
b) Ne zaman taşındıklarını bilmiyorum	
c) Nasıl isterseniz öyle yapalım	
d) Ödevlerinizi bitirmediniz mi	
e) Bu ünitede neler öğrendiğimizi tekrar edelim	
f) Neden bu kadar düşüncelisin	
g) Ne gün İzmir'e döneceksiniz	
h) Hangi yemeği sevdiğini öğrenelim	
ı) Ne güzel bir gün	

2. Aşağıdaki cümlelerin sonuna getirilmesi gereken noktalama işaretinin bulunduğu kutuyu boyayınız.

a) Of, ne sıkıcı bir gün	?	!
b) Tuzu uzatabilir misin	?	!
c) O kadar emeğe yazık değil mi	?	!
d) Eyvah, çorabım yırtıldı	?	!
e) Öğrencilerin hepsi geldi mi	?	!
f) İnsan sevdiğini üzer mi	?	!
g) Aa, papatyalar açmış	?	!
h) Ne zaman zil çalacak	?	!

3. Soru işaretinin görevlerini "S", ünlem işaretinin görevlerini "Ü" kutusuna taşıyınız.

a) Seslenmelerden sonra kullanılır.
b) Şüpheyle karşılanan durumlar için parantez içinde kullanılır.
c) Soru cümlelerinden sonra kullanılır.
d) Hitaplardan sonra kullanılır.
e) Alay, küçümseme anlamı katmak için parantez içinde kullanılır.

4. Aşağıdaki cümlelerde noktalama işaretleri doğru kullanılmışsa yeşil, yanlış kullanılmışsa kırmızı kutucuğu işaretleyiniz.

Cümleler	Doğru	Yanlış
Hey, buraya baksana?		
Yaşasın! Tatil başladı.		
İmdat, hırsız var!		
Bize ne zaman geleceksiniz?		
Dikkat, kamyon çıkabilir!		
Yazılıdan kaç aldığımı hatırlamıyorum?		
Pelin ne güzel bir şiir okudu?		
Kendini nasıl hissediyorsun?		

1. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna ünlem işareti (!) konmalıdır?**

A) Herkes roman yazamaz( )
B) Sakın bir daha böyle yapma( )
C) Karşımda aniden onu görmeyeyim mi( )
D) Orhan Pamuk'un son romanını okudun mu( )

2. ▲ İstanbul'a trenle gidilir mi
● İnsan bu çikolatayı yemez mi
■ Bu evi ne kadara aldınız
★ Hava ne kadar da sıcak

Sembollerle gösterilmiş cümlelerden hangisinin sonuna farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

A) ▲ B) ● C) ■ D) ★

3. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi yazım ve noktalama bakımından doğrudur?**

A) Eyvah, çok geç kaldık!
B) Kalemim dün okul da kalmış!
C) Mezuniyet törenimde nasılda mutluydum?
D) Adam kimsesiz çocuklara yardım ediyormuş?

4. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonunda farklı bir noktalama işareti kullanılmalıdır?**

A) Ne mutlu Türk'üm diyene( )
B) Bu şarkıyı kim söylüyor( )
C) Hey, buraya baksana( )
D) Ah, elim yandı( )

5. Tüh ▲ kitabım serviste kaldı ■

Yukarıdaki cümlede sembollerle gösterilmiş yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

	▲	■
A)	(!)	(...)
B)	(?)	(.)
C)	(!)	(.)
D)	(,)	(!)

6. ● Eve vardın mı beni ara ( )
● Münazara turnuvası başladı mı ( )
● Bugün nereye gideceksin ( )
● Zeynep'in doğum günü ne zaman ( )

Yukarıdaki cümlelerden kaçının sonuna soru işareti (?) getirilmelidir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

Ad Soyad:.....

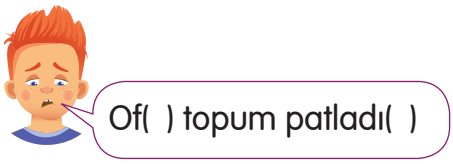
7. Macide Öğretmen(1) derste bize şöyle demişti(2)

– Çocuklarım(3) Meraklı olun, sorular sorun. Hayatın renklerini, içinde olup bitenleri ve dünyayı merak edin olur mu(4)

Yukarıdaki metinde numaralandırılmış yerlerden hangisine soru işareti getirilmelidir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

8.

Efe'nin cümlesinde parantezle gösterilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (!) (.) B) (!) (?)
C) (,) (!) D) (!) (!)

9. **Aşağıdaki öğrencilerden hangisi ünlem işareti hakkında bilgi vermiştir?**

A) **Ata:** Soru cümlelerinin sonunda kullanılır.
B) **Dicle:** Seslenme, hitap ve uyarı sözlerinden sonra kullanılır.
C) **Taner:** Şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumlar için kullanılır.
D) **Güzin:** Eş görevli sözcükleri ayırmak için kullanılır.

10. **1.** nokta **2.** virgül
3. ünlem işareti **4.** soru işareti

Yukarıdaki noktalama işaretlerinden hangileri hitaplardan sonra kullanılır?

A) 1 ve 2 B) 1 ve 4
C) 2 ve 3 D) 2 ve 4

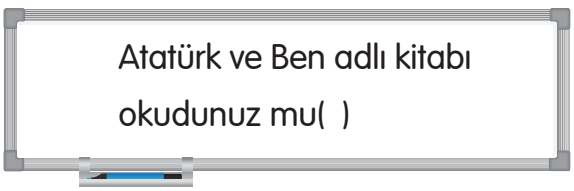
11.

– Su?
– Evet, teşekkürler.

Bu diyalogda kullanılan soru işareti (?) için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Soru bildiren ancak soru eki veya sözü içermeyen ifadenin sonunda kullanılmıştır.
B) Bilinmeyen, şüpheyle karşılanan bir durum için kullanılmıştır.
C) Bir soru cümlesinin sonunda kullanılmıştır.
D) Bir duyguyu anlatan cümlenin sonunda kullanılmıştır.

12.

Tahtadaki cümlenin sonuna hangi noktalama işareti getirilmelidir?

A) Nokta B) Virgül
C) Ünlem işareti D) Soru işareti

NOKTALI VİRGÜL - İKİ NOKTA - ÜÇ NOKTA

Noktalı Virgül

◆ Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için konur.

Örnek: Manavdan elma, armut; patates, soğan aldık.

◆ Ögeleri arasında virgül bulunan cümleleri ayırmak için konur.

Örnek: At ölür, meydan kalır; yiğit ölür, şan kalır.

İki Nokta

◆ Örneklerden önce ve kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonunda kullanılır.

Örnek: Sıfatlar ikiye ayrılır: niteleme sıfatları, belirtme sıfatları.

◆ Karşılıklı konuşmalarda konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra kullanılır.

◆ Genel ağ adreslerinde kullanılır.

Örnek: http://onburdayayinlari.com

Hacivat: Karagöz'üm hoşgeldin.

Karagöz: Hoş bulduk, ver elini öpeyim.

Üç Nokta

◆ Tamamlanmamış cümlelerin sonunda kullanılır.

Örnek: Güneşin altına uzanmış pencereler, kapılar ...

◆ Kaba sayıldığı için veya bir başka sebepten dolayı açık yazılmak istenmeyen sözcük ve bölümlerin yerine konur.

Örnek: Arabacı B...'ya yaklaştığını söylüyor.

Uyarı: Üç nokta yerine iki veya daha çok nokta kullanılmaz.

1. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun noktalama işaretleri getiriniz.

a) Şiir( ) öykü( ) roman sözcüklerle yazılır.

b) Farklı düşünmeye yönlendiren ifadeler şunlardır( ) ama( ) fakat( ) oysa( )

c) Günümüzde artık erkek çocuklarına Ali( ) Ahmet( ) kız çocuklarına Ayşe( ) Fatma gibi isimler verilmiyor.

d) Bu ormanda birçok ağaç türü vardır( ) çam( ) selvi( ) çınar( )

e) Malatya( )da kayısı( ) buğday( ) nohut( ) Erzincan( )da buğday( ) arpa( ) darı yetiştirilir.

f) Sana öyle kızıyorum ki( )

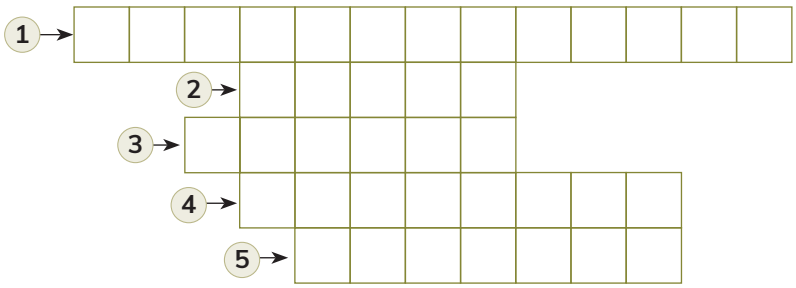
g) Öğretmenimiz dedi ki( ) ( )Herkes ödevlerini bugün tamamlasın.( )

h) Mehtap( ) Meltem, Deniz ve Melis ile aynı yaştadır.

NOKTALAMA İŞARETLERİ

2. Aşağıdaki cümlelerde yay ayraçlarla ( ) belirtilen yerlere getirilmesi gereken noktalama işaretlerinin isimlerini bulmacaya yazınız.

1. Kel ölür, sırma saçlı olur( ) kör ölür, badem gözlü olur.
2. Eski defterleri çoktan kapattık( )
3. Eskişehir'e yarın gideceğim( ) dedi.
4. Kendimi tanıtayım( ) Ben Nur Karasu.
5. Bu fikir iyiydi iyi olmasına ama( )

3. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri tamamlayınız.

a) Bazı kısaltmaların sonuna ..... konur.

b) Örneklerden önce ..... konur.

c) Tamamlanmamış cümlelerin sonuna ..... konur.

ç) Karşılıklı konuşmalarda konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra ..... konur.

d) Cümle içinde virgülle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için ..... konur.

e) Alıntılarda başta ortada ve sonda alınmayan kelimelerin yerine ..... konur.

4. Aşağıdaki cümlelerde kullanılan noktalama işaretleri doğruysa cümlenin başına "D", yanlışsa"Y" yazınız.

- [ ] Aaa; elektrikler gitti!
- [ ] Atatürk: "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir."
- [ ] Umduk; bekledik; düşündük.
- [ ] Yazım kurallarına http://tdk.gov.tr adresinde ulaşabilirsiniz.
- [ ] Söylediklerimi anladınız mı....
- [ ] Hacivat: Hoş geldin Karagöz'üm.

1.
- Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri ayırmak için sıralı cümleler arasında kullanılır.
- Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için kullanılır.
- Birden fazla virgül kullanılmış cümlelerde öznenin kendinden hemen sonra gelen ögelere karışmasını önlemek için kullanılır.

Yukarıda noktalı virgülün kullanıldığı yerler verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalı virgül (;) yanlış kullanılmıştır?

A) Aynur; çalışkan, başarılı bir öğrencidir.
B) Yazları çilek, kiraz, karpuz; kışları elma, armut yerim.
C) Dayım; Eskişehir'e gittiniz mi, diye sordu.
D) At ölür, meydan kalır; yiğit ölür, şan kalır.

2. Gönlümüzü aydınlatan iki şairin kitabını aldım: Cemal Süreya, Turgut Uyar...

Bu cümledeki noktalama hatası aşağıdakilerden hangisi ile giderilebilir?

A) Virgül cümleden çıkarılmalıdır.
B) İki nokta yerine noktalı virgül getirilmelidir.
C) Virgül yerine noktalı virgül getirilmelidir.
D) Üç nokta yerine nokta konmalıdır.

3.
- Tamamlanmamış cümlelerin sonunda kullanılır.
- Örneklerden önce kullanılır.
- Ögeleri arasında virgül kullanılan sıralı cümleleri ayırmak için kullanılır.

Aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisinin açıklaması yukarıda verilmemiştir?

A) iki nokta
B) ünlem işareti
C) üç nokta
D) noktalı virgül

4. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna üç nokta (...) getirilmelidir?**

A) Sen de bizimle gelsen keşke
B) Oya ile kumsalda oyun oynadık
C) Karşımızda masmavi bir deniz
D) Köpeğimiz bütün gece havladı

5. **Aşağıdaki atasözlerinden hangisinin sonuna üç nokta (...) konmalıdır?**

A) Acele yürüyen yolda kalır
B) Arpa samanıyla kömür dumanıyla
C) Arı bal alacak çiçeği bilir
D) Akıl yaşta değil, baştadır

6. Brokoli (1) patlıcan (2) kabak (3) ve patatesten (4) yararlıdır.

Numaralandırılmış yerlerden hangisine noktalı virgül (;) getirilmelidir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

KISA ÇİZGİ - UZUN ÇİZGİ - EĞİK ÇİZGİ

Kısa Çizgi

- Satıra sığmayan sözcükler bölünürken satır sonunda,
- Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başında ve sonunda,
- Sözcüklerin kök ve eklerini ayırmak için,
- Fiil kök ve gövdelerini göstermek için,
- Heceleri göstermek için,
- "Arasında, ve, ile, ila, –den ... –e" anlamlarını vermek için,
- Sıfırdan küçük değerleri göstermek için,
- Matematikte çıkarma işareti olarak kullanılır.

Uyarı: Cümle içinde sayı adlarının yinelenmesinde araya kısa çizgi konmaz.

Örnek: Partiye on on beş kişi geldi.

Uzun Çizgi (Konuşma Çizgisi)

- Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılır.

Uyarı: Konuşmalar, tırnak içinde verildiğinde uzun çizgi kullanılmaz.

Eğik Çizgi

- Dizeleri yan yana yazarken
- Adres yazarken apartman numarası ile daire numarası arasına ve semt ile şehir arasında
- Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için,
- Dil bilgisinde eklerin farklı biçimlerini göstermek için,
- Genel ağ adreslerinde,
- Matematikte bölme işareti olarak kullanılır.

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun noktalama işaretleri koyunuz.

a) Galatasaray ( ) Fenerbahçe maçı başlıyor.

b) Annem 20( )05( )1983( )te doğmuş.

c) İsimler ( )ler ( ) ( )lar çoğul eklerini alırlar.

d) ( ) Nerede oturuyorsunuz( )

( ) Merter( )de( )

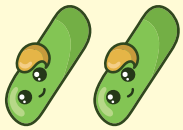
TIRNAK İŞARETİ - DENDEN İŞARETİ - YAY AYRAÇ - KESME İŞARETİ

Tırnak İşareti

- Başka birinden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler,
- Özel olarak vurgulanmak istenen sözler,
- Cümle içerisinde eser ve yazarların adları tırnak içine alınır.

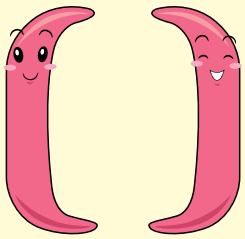
Denden İşareti

- Bir yazıdaki maddelerin sıralanmasında veya bir çizelgede alt alta gelen aynı sözlerin, söz gruplarının ve sayıların tekrar yazılmasını önlemek için kullanılır.

Örnek: Yaz dostum, yoksul görsen besle kaymak bal ile
" " , garipleri giydir ipek şal ile

Yay Ayraç

- Cümledeki anlamı tamamlayan ve cümlenin dışında kalan ek bilgiler için,
- Tiyatro eserlerinde konuşanın hareketlerini, durumunu açıklamak ve göstermek için,
- Alıntıların aktarıldığı eseri, yazarı veya künye bilgilerini göstermek için kullanılır.

Uyarı: Bir söze alay, küçümseme vb. anlamlar katmak için kullanılan ünlem işareti yay ayraç içine alınır.

Örnek: O kadar hızlı ki (!) bir sayfayı yarım saatte okuyor.

Uyarı: Bir bilginin şüpheyle karşılandığını göstermek için soru işareti yay ayraç içine alınır.

Örnek: Yunus Emre 1238 (?) yılında doğmuştur.

Kesme İşareti

- Özel adlara getirilen çekim eklerini ayırmak için,
- Kişi adlarından sonra gelen saygı ve unvan sözlerine getirilen ekleri ayırmak için,
- Kısaltmalara ve sayılara getirilen ekleri ayırmak için,
- Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adlarına getirilen ekleri ayırmak için,
- Bir ek veya harften sonra gelen ekleri ayırmak için kullanılır.

NOKTALAMA İŞARETLERİ

Tabloda açıklamaları verilen noktalama işaretlerinin ait olduğu kutuyu işaretleyiniz.

Açıklama	Kısa Çizgi	Uzun Çizgi	Eğik Çizgi	Tırnak İşareti	Denden İşareti	Yay Ayraç	Kesme İşareti
1. Tiyatro eserlerinde konuşanın hareketlerini açıklamak için kullanılır.							
2. Bir yazıda alt alta gelen sözlerin tekrar yazılmasını önlemek için kullanılır.							
3. Özel adlara getirilen çekim eklerini göstermek için kullanılır.							
4. Yazılarda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılır.							
5. Özel olarak vurgulanmak istenen sözler için kullanılır.							
6. Satır sonuna sığmayan sözcükleri ayırmak için kullanılır.							
7. Heceleri göstermek için kullanılır.							
8. Matematikte çıkarma işareti olarak kullanılır.							
9. Bir ek veya harften sonra gelen ekleri ayırmak için kullanılır.							
10. Başka birinden aktarılan sözler için kullanılır.							
11. Alıntıların aktarıldığı eseri, yazarı veya künye bilgilerini göstermek için kullanılır.							
12. Belirli bir tarihi bildiren ay ve gün adlarına getirilen ekleri ayırmak için kullanılır.							

1. **Aşağıdaki konuşmaların hangisinde bir noktalama yanlışı vardır?**

A) – Yaşınız?
– On yedi.

B) – Adınız!
– Hasan Umut.

C) – Mesleğiniz?
– Öğrenciyim.

D) – Hangi şairi seversiniz?
– Sunay Akın.

2. **Aşağıdaki davetiyelerin hangisinde bir noktalama yanlışı vardır?**

A)
Mutluluğumuza şahit olmaya davetlisiniz.
10 Temmuz 2022
Saat: 19.00
Beşiktaş/İSTANBUL

B)
Bu mutlu günümüzde sizi de aramızda görmekten mutluluk duyacağız.
10.01.2022
Saat: 18.00 Kız Kulesi/İSTANBUL

C)
Okulumuzda düzenlenecek kermesimizde sizleri de aramızda görmekten mutluluk duyarız.
Tarih: 03/03/2022
Yer: Okul Bahçesi

D)
4/Haziran/2022'de gerçekleşecek olan şiir dinletimize hepinizi bekliyoruz.
Yer: Konferans Salonu

3.

BİLİM ŞENLİĞİ
Tarih : 05 - 04 - 2021
Yer Atatürk İlkokulu
Saat : 10.00
Davetlisiniz!

Bu afişteki noktalama yanlışının giderilmesi için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

A) Ünlem işareti yerine soru işareti konmalıdır.
B) İki nokta yerine noktalı virgül kullanılmalıdır.
C) Kısa çizgi yerine eğik çizgi konmalıdır.
D) Nokta yerine iki nokta konmalıdır.

4. Dehhani 13.yy.da (?) yaşamıştır.

Yay ayraç bu cümlede hangi amaçla kullanılmıştır?

A) Anlama alay, kinaye katmak için
B) Bir bilginin şüpheyle karşılandığını göstermek için
C) Ek bilgi vermek için
D) Dikkat çekmek için

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti (') yanlış kullanılmıştır?**

A) Türkiye'nin başkenti Ankara'dır.
B) 19 Mayıs'ta okulda konuşmam var.
C) Sınıf öğretmenimiz Karadeniz'lidir.
D) Kardeşim 1'den 10'a kadar sayabiliyor.

BÖLÜM DEĞERLENDİRME TEST : 5

1. Tarihteki ilk müze( ) bir kütüphane ve ders verilen mekân olarak Atina( )da kurulmuştur( )

Yukarıda parantezle gösterilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilemez?

A) Nokta
B) İki nokta
C) Virgül
D) Kesme işareti

2. Afife Jale( ) 1920 yılında( ) Yamalar( ) adlı oyunla sahneye çıkmıştır.

Yukarıdaki cümlede yay ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (–) (') (')
B) (,) (:) (')
C) (,) (") (")
D) (;) (–) (–)

3. Hatalarımızdan ders çıkarmak akıllıca bir şeydir ▲ başkalarının hatalarından ders çıkarmak daha akıllıca bir şeydir ■

Sembollerle gösterilmiş yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

	▲	■
A)	;	.
B)	,	.
C)	:	!
D)	,	!

4. **Aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir noktalama işaretinin açıklamasıdır?**

A) Örneklerden önce konur.
B) Verilen örneklerin devam ettiğini belirtmek için konur.
C) Açıkça söylenmek istenmeyen sözcüklerin yerine konur.
D) Tamamlanmamış cümlelerden sonra konur.

5. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna farklı bir noktalama işareti konmalıdır?**

A) Bu çiçekleri kim aldı( )
B) Beni anlıyor musun( )
C) Eyvah, yangın çıktı( )
D) Ne zaman yemek yiyeceğiz( )

6. Öğretmenimiz yanımıza geldi( ) ( ) Hazır mısınız( ) dedi.

Bu metinde yay ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işareti getirilmelidir?

A) (:) (–) (,)
B) (;) (–) (?)
C) (,) (–) (!)
D) (:) (–) (.)

7.

Bu gazete yazısında parantezle gösterilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (,) (!)
B) (,) (.)
C) (.) (...)
D) (') (.)

8. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi yazım ve noktalama bakımından doğrudur?**

A) Bu gün varız, yarın yokuz .
B) Bugün varız, yarın yokuz...
C) Bugün varız; yarın yokuz.
D) Bugün varız, yarın yokuz.

9. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna soru işareti (?) konmalıdır?**

A) Nereye gideceğimi bilmiyorum( )
B) Anne oldun mu beni anlarsın( )
C) Hangi kalemi elime alsam kırıldı( )
D) Nasıl bir film izleyelim( )

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nokta (.) <u>yanlış</u> kullanılmıştır?**

A) 6. soruyu çözer misiniz?
B) 3 km.lik yolumuz kaldı.
C) 16.30'da toplantımız var.
D) Kardeşim 10.05.2022 tarihinde yurt dışına gidecek.

11. Burası Malatya (1) Kışın tam ortasındayız (2) Buzlar, evlerin çatılarından salkım salkım uzanıyor (3) Dışarı çıkmak ne mümkün (4)

Numaralandırılmış yerlerden hangisine ünlem işareti (!) konmalıdır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

12.

Nilay

Hayalimdeki İstanbul( )u çiziyorum.

Nilay'ın cümlesinde yay ayraçla gösterilen yere hangi noktalama işareti getirilmelidir?

A) (') B) (–) C) (:) D) (.)

1.

Ayağını sıcak tut, başını serin( ) yüreğini ferah tut, düşünme derin.

Sude

Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbi - rinden ayırdığı için bu cümlede boş parantezle göste- rilen yere ..... getirilmelidir.

Sude'nin cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) nokta B) virgül C) noktalı virgül D) iki nokta

2.

	Cümleler	Var	Yok
1.	Ela'nın ne zaman geleceğini bilmiyorum?	X	
2.	Rize, Karadeniz Bölgesi'nin doğusundadır...		X
3.	5.'inci sıranın ayağı oynuyor.	X	
4.	Dr. Kemal Bey ile randevum var.		X

Nisa, bu tabloyu verilen cümlelerde noktalama hatası olup olmadıklarına göre işaretlemiş- tir.

Buna göre Nisa kaç numaralı cümle için yanlış işaretleme yapmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

3.

Bu bahar bir hoşluğu var gönlümün
Sabahları erkenden kalkıyorum
Uykumu almış, dinlenmiş, genç, zinde
Neşeyle çalışıyorum bütün gün
Yarınlara güvenle bakıyorum

Cahit Sıtkı TARANCI

Bu dizelerde kullanılan virgülün (,) görevini aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru söylemiştir?

A)
Eş görevli sözcükleri ayırmak için kullanılmıştır.

B)
Özneyi belirtmek için kullanılmıştır.

C)
Bir hitaptan sonra kullanılmıştır.

D)
Tırnak içinde olmayan alıntı cümleden sonra kullanılmıştır.

4.

Sevgili Günlük(1)
Koca yaz tatilinin bu kadar çabuk geçeceği aklımdan geçmezdi(2) Cırcır böceklerinin sesi kesilmeye başladığında okulların açılacağını anladım(3) Ve anlar(4) anlamaz da zilin sesini duydum.

Tuana, günlüğünü yazarken numaralandırılmış yerlerden hangisine noktalama işareti koymamalıdır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

YANIT ANAHTARI

1. BÖLÜM

HARF VE HECE BİLGİSİ

TEST - 1	**1.** B	**2.** A	**3.** C	**4.** A	**5.** D	**6.** C	**7.** D	**8.** D	**9.** C	**10.** A	**11.** B		
TEST - 2	**1.** B	**2.** D	**3.** B	**4.** D	**5.** A	**6.** C	**7.** B	**8.** D	**9.** A	**10.** D	**11.** A	**12.** C	**13.** B

YENİ NESİL SORULAR

TEST - 3	**1.** B	**2.** D	**3.** C	**4.** A	**5.** D

2. BÖLÜM

SÖZ VARLIĞI

TEST - 1	**1.** A	**2.** C	**3.** B	**4.** B	**5.** C	**6.** C	**7.** A	**8.** B	**9.** D				
TEST - 2	**1.** D	**2.** B	**3.** C	**4.** A									
TEST - 3	**1.** B	**2.** C	**3.** A	**4.** D	**5.** B	**6.** A	**7.** A	**8.** D	**9.** C	**10.** A	**11.** D	**12.** B	
TEST - 4	**1.** D	**2.** D	**3.** B	**4.** A	**5.** D	**6.** C	**7.** C	**8.** A	**9.** B	**10.** A	**11.** D	**12.** C	
TEST - 5	**1.** C	**2.** D	**3.** A	**4.** C	**5.** B	**6.** D	**7.** A	**8.** A					
TEST - 6	**1.** C	**2.** B	**3.** A	**4.** D	**5.** A	**6.** B	**7.** D	**8.** A	**9.** B	**10.** D	**11.** D		
TEST - 7	**1.** D	**2.** B	**3.** C	**4.** D	**5.** A	**6.** B	**7.** C	**8.** A	**9.** D	**10.** B			

YENİ NESİL SORULAR

TEST - 3	**1.** C	**2.** B	**3.** D	**4.** B

3. BÖLÜM

CÜMLEDE ANLAM

TEST - 1	**1.** A	**2.** A	**3.** B	**4.** C	**5.** D	**6.** B	**7.** A	**8.** B	**9.** D	**10.** D	**11.** B	**12.** A	
TEST - 2	**1.** B	**2.** B	**3.** D	**4.** C	**5.** A	**6.** C							
TEST - 3	**1.** D	**2.** B	**3.** C	**4.** C	**5.** A								
TEST - 4	**1.** C	**2.** B	**3.** A	**4.** D	**5.** C	**6.** B							
TEST - 5	**1.** B	**2.** C	**3.** D	**4.** A	**5.** D	**6.** B	**7.** C	**8.** C	**9.** B	**10.** D	**11.** B	**12.** C	**13.** D
TEST - 6	**1.** C	**2.** D	**3.** A	**4.** B	**5.** D	**6.** A	**7.** B	**8.** C	**9.** A	**10.** D	**11.** A	**12.** D	

YENİ NESİL SORULAR

TEST - 7	**1.** B	**2.** C	**3.** D	**4.** B

4. BÖLÜM

OKUDUĞUNU ANLAMA

TEST - 1	1. B	2. A	3. D	4. C	5. D	6. C	7. B	8. D	9. A
TEST - 2	1. B	2. C	3. B	4. A	5. B	6. D	7. C	8. A	
TEST - 3	1. A	2. A	3. D	4. D	5. C	6. D	7. B	8. B	

YENİ NESİL SORULAR

TEST - 4	1. B	2. B	3. C	4. D

5. BÖLÜM

GÖRSEL OKUMA

TEST - 1	1. A	2. D	3. C	4. A	5. D

YENİ NESİL SORULAR

TEST - 2	1. C	2. C	3. D	4. A

6. BÖLÜM

SÖZCÜK TÜRLERİ

TEST - 1	1. D	2. C	3. B	4. C	5. A	6. A	7. B	8. A	9. D	10. C	11. C	
TEST - 2	1. D	2. B	3. C	4. C	5. A	6. B	7. D	8. A	9. D	10. C	11. B	12. B	13. A
TEST - 3	1. B	2. A	3. C	4. D	5. B	6. D	7. B	8. A	9. D	10. B	11. D	
TEST - 4	1. B	2. A	3. C	4. B	5. A	6. C	7. D	8. D	9. B	10. A	11. A	12. C	13. A
TEST - 5	1. B	2. D	3. B	4. C	5. B	6. D	7. A	8. B	9. A	10. C	11. C	12. D	13. B
	14. C												
TEST - 6	1. B	2. D	3. C	4. C	5. D	6. C	7. A	8. B	9. A	10. B			

YENİ NESİL SORULAR

TEST - 7	1. D	2. A	3. B	4. C	5. D

7. BÖLÜM

YAZIM KURALLARI

TEST - 1	**1.** B	**2.** D	**3.** A	**4.** C	**5.** B	**6.** C	**7.** D	**8.** A	**9.** B	**10.** C	**11.** C	
TEST - 2	**1.** C	**2.** D	**3.** C	**4.** A	**5.** B	**6.** B						
TEST - 3	**1.** C	**2.** B	**3.** C	**4.** B	**5.** B	**6.** D	**7.** A	**8.** A	**9.** D	**10.** B	**11.** D	**12.** C
TEST - 4	**1.** C	**2.** B	**3.** D	**4.** D	**5.** A	**6.** A						
TEST - 5	**1.** A	**2.** B	**3.** D	**4.** D	**5.** B	**6.** A						
TEST - 6	**1.** C	**2.** D	**3.** C	**4.** B	**5.** A							
TEST - 7	**1.** C	**2.** B	**3.** D	**4.** B	**5.** A	**6.** B	**7.** D	**8.** B	**9.** A	**10.** C	**11.** A	**12.** D

YENİ NESİL SORULAR

TEST - 7	**1.** B	**2.** C	**3.** A	**4.** D

8. BÖLÜM

NOKTALAMA İŞARETLERİ

TEST - 1	**1.** D	**2.** A	**3.** C	**4.** C	**5.** B	**6.** B	**7.** C	**8.** D	**9.** A	**10.** B	**11.** D	**12.** A
TEST - 2	**1.** B	**2.** D	**3.** A	**4.** B	**5.** D	**6.** C	**7.** D	**8.** C	**9.** B	**10.** C	**11.** A	**12.** D
TEST - 3	**1.** C	**2.** D	**3.** B	**4.** C	**5.** B	**6.** A						
TEST - 4	**1.** B	**2.** D	**3.** C	**4.** B	**5.** C							
TEST - 5	**1.** B	**2.** C	**3.** B	**4.** A	**5.** C	**6.** A	**7.** D	**8.** D	**9.** D	**10.** B	**11.** D	**12.** A

YENİ NESİL SORULAR

TEST - 7	**1.** C	**2.** B	**3.** A	**4.** D